श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीवेङ्कटाध्वरि विरचितं

श्रीलक्ष्मीसहस्रम्

This book has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुजमहादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using LaTeX and the **skt** font. Our sincere thanks to Sriman P. Ramanujan of CDAC and Sri. Sundar Varadarajan of Chennai for proofreading the entire document.

www.prapatti.com

विषयसूची

१	आरम्भस्तबकः	५
२	प्रादुर्भावस्तबकः	११
३	वक्षःस्थलावस्थानस्तबकः	१५
४	कारुण्यस्तबकः	२१
५	कटाक्षस्तबकः	२५
६	प्रयत्नस्तबकः	३५
७	मङ्गळस्तबकः	४३
८	सौन्दर्यस्तबकः	४७
९	शृङ्गारस्तबकः	८५
१०	ऐश्वर्यस्तबकः	९३
११	क्षान्तिस्तबकः	९७
१२	उत्सवस्तबकः	१०३
१३	औदार्यस्तबकः	१११
१४	यमकस्तबकः	११५
१५	नक्षत्रमालास्तबकः	१२५
१६	विचित्रस्तबकः	१३१
१७	नामवैभवस्तबकः	१३३
१८	सद्मवैभवस्तबकः	१४१
१९	अभीतिस्तबकः	१४९
२०	परिसङ्ख्यास्तबकः	१५५
२१	दशावतारस्तबकः	१६१
२२	चित्रस्तबकः	१६७
२३	सङ्कीर्णस्तबकः	१७५

www.prapatti.com

२४ निर्वेदस्तबकः १८१
२५ फलस्तबकः १८३

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ आरम्भस्तबकः ॥

लक्ष्मीचरणराजीवलाक्षालक्षितवक्षसे।
विश्वसर्गादिलीलाय वेङ्कटब्रह्मणे नमः॥ १ ॥

असदृशमरुणाब्जदृशं
प्रस्विन्नपयोधरस्फुरन्मूर्त्तिम्।
मनसि दधीमहि सततं
मातारं मातरं च लोकानाम्॥ २ ॥

प्रातरम्बुजविडम्बिलोचनां
मातरं त्रिजगतामुपास्महे।
शीतरम्यकरुणावलोकनैः
या तरङ्गयति मङ्गलानि नः॥ ३ ॥

आचक्रायुधमा च मामकगुरोराचार्यवर्गं भजे
मध्यस्थैरिह नाथयामुनमुखैर्मान्यैः सनाथीकृतम्।
क्षीराम्भोधिसुतापयोधरपयः पूरा इवोदित्वराः
यद्वाचां विसरा जगन्ति नितरामुज्जीवयन्ति स्वयम्॥ ४ ॥

भुवनजननीं तुष्टूषन्ती पुरोरसनाऽधुना
रचयति नमो वाचे प्राचेतसाननजन्मने।
जनकतनया दिव्योदन्तामृत द्रव वर्षिणीं
जगति कवयः श्राव्यं काव्यं गृणन्त्यवलम्ब्य याम्॥ ५ ॥

पराशरमुनीशितुः प्रणतिकर्म कुर्मस्तराम्
अहीनगुणशोभितैरमृतसाधनोत्कण्ठिभिः।
यदीयकृतिसिन्धुना विमथितेन यत्नाद्बुधैः
प्रकाशमिह नीयते परमपुरुषप्रेयसी॥ ६ ॥

www.prapatti.com

दद्यादद्य कुदृष्टिसर्पगरुडस्त्रय्यन्तविद्यागुरुः
श्रीमान् वेङ्कटनाथदेशिकमणिः श्रेयांसि भूयांसि मे।
दत्से दृष्टिलवेन देवि भजतां या त्वं विभुत्वं रमे
तस्या हन्त तवापि येन विभुता सुष्ठु प्रतिष्ठापिता॥ ७॥

शीतज्योतिः शिखरिनगरीसागराम्भोधरादेः
जल्पं जल्पं जलधितनये हन्त मिथ्यासमृद्धिम्।
निर्विण्णा मे ननु भगवती भारतीयं त्वदीयं
स्तोत्रं चित्रं स्फुरति जननि स्वैरमारब्धुकामा॥ ८॥

मदान्धक्षोणीपत्यपसदमनः प्रीणनकृते
नमस्कारान् ब्रूमो भगवति चमत्कारवचसे।
विधात्रीमानन्दं विपुलमिह चामुत्र च तव
स्तुतिं प्रस्तौत्वंहोभरनिरसनायाद्य रसना॥ ९॥

तत्तादृग्रचनाविदग्धरसनाकण्डूतिनिर्धूतये
केचिन्नीचविचारगोचरगिरो ग्रध्नन्ति मिथ्याकृतिम्।
स्वं वाग्ब्रह्म पुराणजिह्मगशिरः कम्पावहं पावनी
कर्तुं देवि वयं पुनस्तव कथारम्भाय जृम्भामहे॥ १०॥

शय्या शब्दगणानुशासनचणा छन्दोमयं वाहनं
सोदर्यस्तु कलानिधिस्तव रमे सूनुश्च वाणीपतिः।
तस्यास्ते पुरतः स्तवं मितमतिः प्राज्ञोचितं श्रावयन्
गुञ्जाविक्रयिणः श्रयामि पदवीं माणिक्यपुञ्जापणे॥ ११॥

कवीनां प्रत्नानां कबळितसुधास्वादिममदैः
अनूचीनैः स्तोत्रैः श्रुतिजडिमभाजो जननि ते।
अजामित्वायैव स्तवमिममकूपारतनये
वियाता ग्रथ्नीमो विहसनपदैः कैरपि पदैः॥ १२॥

विद्वद्भ्यः स्वदमानया यदनया विश्वाम्ब नाधीयते
स्तुत्या ते सुखमज्ञचेतसि दृषत्प्राये न दूये ततः।

गान्धर्वी हि पुरन्दरादिशिरसामान्दोलयित्री चिरं
गीतिः सा बधिरान्न नन्दयति चेत् किं छिन्नमेतावता॥ १३॥

वक्तुं नैव चतुर्विधा श्रुतिरसावीष्टे न चाष्टश्रुतिः
नो चक्षुः श्रुतिरप्यहो तव गुणान् नारायणप्रेयसि।
स्तोतुं त्वामपि तामहं व्यवसितो दूरं हनूमन्मुखैः
दुर्लङ्घ्यं जलधिं तरीतुमनसः पङ्गोर्दधे चापलम्॥ १४॥

गर्वद्दुर्वसुधापतिस्तुतिपरव्याहारकूपान्धता
निर्विण्णाशय एष वेङ्कटकविः पङ्केरुहावासिनि।
अद्य त्वद्गुणवर्णनामृतरसैरानन्दितुं जृम्भते
चिञ्चापर्णरसावसन्नरसनः पुण्ड्रेक्षुसारैरिव॥ १५॥

नाहं जाने नवरसगतीर्नार्थमुक्षुण्णमन्यैः
नालङ्कारानपि च न वचोगुम्भगम्भीरिमाणम्।
स्तोतुं मातस्तदपि भवतीं त्यक्तलज्जो यतेऽहं
मन्तुं किं तु प्रथितकरुणा क्षन्तुमर्हस्यमुं त्वम्॥ १६॥

चक्षुष्मन्तश्चरणकमले चक्षुषा श्रोत्रवन्तः
श्रोत्रे भूमेर्जननि जगतां जन्मवन्तोऽपि न स्मः।
वक्त्राण्यासन् भगवति न षट् पञ्च चत्वारि वा नः
कस्मादस्मान्न हसतु जनः स्तोष्यतस्त्वद्गुणौघम्॥ १७॥

अभूमिस्त्वद्भूमा जननि जरतीनामपि गिराम्
असौ कस्मादस्मादृशकृशमनीषोक्तिविषयः।
अशक्यानामौर्वाग्निभिरपि निपीतुं निधिमपाम्
अपारं तं पातुं मशकशिशुकः किं प्रभवति॥ १८॥

प्रकृष्यन्तामस्मत्परमितरकाले विधिमुखाः
वयं मातस्ते वा तव नुतिदशायां समधियः।
निकर्षोत्कर्षौ स्तां निशि तु शशिखद्योतमहसोः
दिवा को वा भेदो दिनकरकरव्रातजटिले॥ १९॥

वाग्भिः कोरकितानि ते रचयतः स्तोत्राणि वाणीपतेः
अस्माकं सुमितां स्तुतिं कलयतामप्यम्ब तुल्यं फलम्।
कौबेरीं श्रियमानशे बहुतरैः कश्चित्तपोभिश्चिरात्
एनामाशु कुचेल एव जगृहे धानाप्रदानादपि॥ २० ॥

आसन् धन्यतमाः गुणांस्तव बहूनास्वाद्य शक्रादयो
गृह्णन्तोऽपि गुणार्णवामृतकणान्मातः कृतार्था वयम्।
आचामन्ति सुधाझरान् सुमनसो द्वित्रांश्चकोराः कणान्
ऐणाङ्कानविशेषमार्तिशमनं तत्रोभयेषामपि॥ २१ ॥

देवि श्रीर्वृषशैलदेवदयिते दाक्षिण्यपण्यक्षिते
मातः साहसतस्तव स्तवमिमं कर्तुं प्रवृत्तस्य मे।
उन्मीलन्तु परं गिरस्तव करालङ्कारपङ्केरुह-
प्रेङ्खत्तुङ्गषडङ्घ्रिसङ्घ विसरज्झङ्कारशङ्काकराः॥ २२ ॥

पद्मानां दशभिर्यदस्तुत शतैस्त्वत्प्रेयसः पादुकां
त्रय्यन्तार्यगुरुः परो हयमुखस्तत्राम्ब! को विस्मयः।
स्तोकप्रज्ञमतीव मूकमपि मां श्लोकैः सहस्रेण ते
स्तोतारं समवेक्ष्य सूक्ष्ममतिभिः कस्मान्न विस्मीयते॥ २३ ॥

मन्ये सत्स्वपि वाङ्मयेषु विदुषामन्येषु धन्यैर्बुधैः
उक्तिर्मे भुवि देवि तावकगुणस्पर्शादुपादीयते।
भद्रे त्वद्रमणप्रशस्तचरणद्वन्द्वैकसंसर्गतो
भर्गः स्वर्गधुनीं बिभर्ति शिरसा भूयस्सु सत्स्वम्बुषु॥ २४ ॥

तव स्तोत्रे मन्दाः कतिचिदतिचित्रेऽपि कमले
न विन्दन्त्यानन्दं यदि तदपि न म्लायति मनः।
सृजेदेव स्रष्टा स किल विपुलेऽस्मिन् क्षितितले
चमत्कारानन्दानुभवचतुरान् द्वित्रिचतुरान्॥ २५ ॥

सुचारुमधुवीचिकारसमुचो वचोदेवता-
कुचामृतकचाकचिप्रथनचातुरीमेदुराः।

नराः सततमिन्दिरागुणकथासुधादोहिनीः
उपाध्वमिह वेङ्कटाध्वरिकवेरुदारा गिराः॥ २६॥

स्वैरं प्ररोहयतु पद्यसहस्रमेतत्
दासस्य मे वदनसीम्नि तवाऽवलोकः।
यः क्वापि हन्त सकृदञ्जलिबन्धभाजि
जन्तौ जगज्जननि सौति सहस्रमक्ष्णाम्॥ २७॥

पङ्कजनिलये स्तोत्रं
वेङ्कटकविगीतमेतदविगीतम्।
किङ्करकृतमिति कृपया
त्वं कलयितुमर्हसि प्रसीदन्ती॥ २८॥

रसिकालिभिरास्वाद्यं
रम्यं श्रीकरविलसदलङ्करणम्।
विकसतु सूर्यालोकात्
पद्यसहस्रं सहस्रपत्रमिव॥ २९॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे आरम्भस्तबकः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ प्रादुर्भावस्तबकः ॥

भजे दुग्धाम्बुधिं यत्र परिष्कर्तुं हरेरुरः।
कठिनं सुकुमारं च रत्नं प्रादुरभूद् द्विधा॥ १॥

चतुर्मुखादीन् जगदम्ब डिम्भान्
  दुग्धैर्बहून् वर्धयितुं समृद्धैः।
पयः पयोधेः भवती दयालुः
  सत्यं प्रजज्ञे सह कामधेन्वा॥ २॥

त्वयोज्ज्वलं दुग्धपयोधिमध्ये
  महोद्वयं देवि सहोदियाय।
हरेरुरोभूषणमेकमासीत्
  अन्यच्छिरोभूषणमष्टमूर्तेः॥ ३॥

जीवं जीवं प्रत्युदारां समृद्धिं
  कर्तुं हर्तुं कञ्जधामे तमांसि।
सर्वं त्रातुं सत्कदम्बं पुराब्धेः
  चान्द्री मूर्तिर्जायते तावकी च॥ ४॥

विश्वासेचनकं मुखं तव पयः सिन्धोरुदञ्चत्तदा
  शङ्कित्वा विगलत्कलङ्कमपरं चन्द्राङ्कुरं शङ्करः।
न्यस्तं मस्तपदे विधुं प्रथमतो नूनं भृशं न्यूनमि-
  त्यम्ब भ्रंशयितुं स्तुवन्निव शिरःकम्पं रमे निर्ममे॥ ५॥

दातुं त्वां पुरुषोत्तमाय तनयां पद्मे गृहीतव्रतः
  प्रादात् कामगवीं मुदे सुमनसां पानीयमप्यम्बुधिः।
किञ्चित् सप्तिमनुत्तमं मघवते कल्पद्रुमं चेष्टदं
  सर्वज्ञाय सितांशुकं धृतजटावर्गाय दिग्वाससे॥ ६॥

www.prapatti.com

हर्षादब्धेरमृतकलशं त्वाददे देवसङ्घः
श्रीमानुच्चैःश्रवसममरक्ष्मापतिश्चन्द्रमीशः।
तेषामेकं न किल जगृहे त्वां शुभामेव शार्ङ्गी
पद्मे सारग्रहणनिपुणः पारिशेष्याद् ग्रहीतुम्॥ ७॥

छाया मुखे जननि चान्द्रमसी तवासीत्
कल्पद्रुपल्लवरुचिः करयोः पदोश्च।
सौधो रसे वचसि सम्पदतो न मिथ्या
भ्रातृश्रियं सहभुवः परिबिभ्रतीति॥ ८॥

सुधादयः सन्तु तथापि तोयधिः
ध्रुवं भवत्यैव भवत्यपत्यवान्।
गुणा रमे जाग्रतु विक्रमादयो
गुणी महोदारतयैव भूपतिः॥ ९॥

श्राम्यत्पन्नगवक्त्रकोटरमरुन्नुन्नोर्मिसङ्घट्टनाद्
झाटित्योर्ध्वविसारिदुग्धकणिकानिष्पन्नपुष्पाञ्जलिः।
सिन्धुर्मन्थवसुन्धराभृदुदयद्धुन्धुं ध्वनिच्छद्मना
स्तुत्वा माधवमद्भुतामलभत त्वामम्ब कन्यामणिम्॥ १०॥

सिन्धुक्रोडस्थपुटविलुठन्मन्थलब्धावतारैः
धुन्धुङ्कारैस्त्वदुदयमहे दुन्दुभिश्रीमति श्रीः।
प्राञ्चो झञ्झानिलपटुनटोन्नाटितप्रौढवीची-
वल्लीहल्लीसकमकलयन्नन्तरुल्लीढहर्षाः॥ ११॥

बर्हं भ्रान्त्वा चिकुरमुदधेरुद्भवन्त्या भवत्या
बद्धा मन्थक्षितिभृति सुरैः पन्नगाः स्विन्नगात्राः।
तत्कालैकोचितमतिजुषः त्रासतस्त्यक्तचेष्टाः
राजीवाक्षप्रणयिनि भृशं रज्जुतामभ्यनैषुः॥ १२॥

आलोक्य तत्रभवतीमवतीर्णरूपां
वृष्टा मुदा सुमनसः सुमनः प्रधानैः।

www.prapatti.com

पिण्डीभवद्भिरखिलाम्ब पयः पयोधेः
डिण्डीरखण्डनिवहैः सममाप्लवन्त॥ १३ ॥

अम्ब स्वयं त्वयि चिरादवतीर्णवत्यां
मन्थश्रमव्यपनयाय मखाशनानाम्।
श्रान्ताहिरज्जुकबलीकृतिशङ्कयेव
क्षीरोदरोधसि शनैरनिलश्चचार॥ १४ ॥

सान्द्रोत्कण्ठामसृणमधुजित्सादरापाङ्गधारा-
सध्रीचीभिः श्वसनविसरद्दुग्धवीचीभिरब्धिः।
उद्वाहाख्यं कमपि भवतीमुत्सवं लप्स्यमानां
मातस्तातो मधुरमनयन्मङ्गलस्नानकर्म॥ १५ ॥

सुधोदधिसमुद्भवत्सुरतरुच्छटान्तर्गते
मनोज्ञमणिमण्टपे महति रत्नसिंहासने।
स्थितां मणिसरोरुहे त्रिदशसुन्दरीसेवितां
जयाय भवतीमहं जननि सन्ततं चिन्तये॥ १६ ॥

अभ्यर्णस्फुरदप्सरःकरधृतैरुद्दामदुग्धाम्बुधिः
स्वैरोत्सृत्वरवीचिकासहचरैः संवीजितां चामरैः।
हस्तालङ्कृतपङ्कजामभिनवाकल्पैरनल्पैः शुभाम्
अम्ब त्वामुषसि स्मरामि जगतामातङ्ककुलङ्कषाम्॥ १७ ॥

भूयासुस्ते त्वदीया मयि हरिदयिते स्थूललक्ष्याः कटाक्षाः
यल्लिप्साव्यग्रभर्गाद्यमरविरचितैरञ्जलीनां प्रपञ्चैः।
मन्थाद्रिक्षोभदुःस्थं कलशजलनिधेर्मध्यमुत्सृज्य वेलां
प्राप्तै रेजे सरोजैरिव नवरजनीनायकालोकमूकैः॥ १८ ॥

अग्रे मुरारेरविन्दपीठे
हरित्करीन्द्रैरभिषिच्यमानाम्।
अवेक्ष्य पुत्रीमखिलेश्वरीं त्वाम्
आनन्दसिन्धौ निममज्ज सिन्धुः॥ १९ ॥

www.prapatti.com

प्रसभमुदधिकन्ये पश्यतां देवतानां
परमपुरुषवक्षः पीठमाढौकथास्त्वम्।
सह दयिततमेन स्वैरकेलौ सतीनां
न खलु निजशिशूनां सन्निधिर्व्रीडहेतुः॥ २०॥

कलितकलशसागरोर्मिगङ्गं
कमपि मुकुन्दमहः कलिन्दजौघम्।
कनकसुहृदभूषयत्त्वाभा-
विततिरतीव रमे सरस्वतीव॥ २१॥

द्युनदीशिशिरं शिरः पुरारेः
भजतीन्दुर्भवती दयारसार्द्रम्।
हृदयं मुरहर्तुरब्धिजे वां
उचितैव स्थितिरुद्भवानुरूपा॥ २२॥

कमले तोषयितुं त्वां
कान्तभुजान्तरनिशान्तमुपयान्तीम्।
प्रायच्छदूर्मिहस्तैः
प्रत्नं रत्नगणमम्बुधिः हरणम्॥ २३॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे प्रादुर्भावस्तबकः॥

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ वक्षःस्थलावस्थानस्तबकः ॥

श्रये शेषाचलमणेः शार्ङ्गिणो हृदयङ्गमाम्।
अनुकम्पामिवाकम्पामम्बामम्बुजवासिनीम्॥ १ ॥

कल्याण दिव्य करुणादि गुणाम्बुराशे
काङ्क्षाधिकाभ्युदयदायिकटाक्षलेशे।
भद्राय दैत्यजिदुरःकृतनित्यवासे
भक्तिस्थिरेण मनसा भवतीमुपासे॥ २ ॥

नालीकसम्भवभवादिसुराभिवन्द्ये
नानाविधाकृतक वाङ्मय मौळिवेद्ये।
पाथोधिपुत्रि पतिवक्षसि नित्यहृद्ये
भान्तीमनन्यशरणो भवतीं प्रपद्ये॥ ३ ॥

शय्यागृहं तव पिता जगतां नियन्तुः
भ्राता दृगेक इतरः पुनरङ्गभूषा।
वक्षस्यमुष्य वरदे त्वमवस्थिता तत्
वाल्लभ्यमम्ब भवदीयमनन्यलभ्यम्॥ ४ ॥

भ्रातुर्विधोर्वसुसमृद्ध्यसहेषु पद्मे-
ष्वास्ते रमेत्यपयशः प्रशमाय नूनम्।
सोदर्यकौस्तुभशुभावहमब्धिकन्ये
वक्षस्त्वमावससि वेङ्कटनायकस्य॥ ५ ॥

भगवतः प्रतिघो हृदि मा स्म भूत्
समुदयद्वृजिनेषु जनेष्विति।
अवहिता जगदम्ब हिताय नो
हृदयमेव हरेरधितिष्ठसि॥ ६ ॥

फणिशैलपतेस्त्वमिन्दिरे
भवसि प्राणसमेति साम्प्रतम्।
अमुना भवती यतः स्वयं
हृदये प्राणपदे निवेशिता॥ ७॥

उरगाद्रिपतेरुरःस्थलस्था
कमले तद्गलशङ्खगर्भमुक्तैः।
शुचिहारमहः सुरस्रवन्ती
सलिलैरम्ब सदाऽभिषिच्यसे त्वम्॥ ८॥

कुमारि क्षीराब्धेः कुसुमसुकुमाराङ्गि भवती
नवं पद्मं सद्म म्रदिम रमणीयं विजहती।
शरण्ये त्रातुं नः शरकिणघनं कौस्तुभशिला-
कठोरं गाढोरः श्रयसि कृपया कैटभरिपोः॥ ९॥

श्रीवत्साङ्कं चिरतरमुरः सीमगोष्ठं मुरारेः
अध्यासीनामनघहरितोदारकान्त्याभिरामम्।
कल्याणि त्वां सुलभममृतं संश्रितानां दुहानां
क्षीराम्भोधेः समुदितवतीं ब्रूमहे कामधेनुम्॥ १०॥

विश्वातीतो जयति वृजिनह्रासदे वासुदेवः
पद्मे तस्याप्युपरि महिमा भासते तावकीनः।
क्षेत्रज्ञानां हृदयमनिशं कञ्जनाभोऽधिशेते
तस्यापि त्वं हृदि हृततमोराजसे राजसे यत्॥ ११॥

वीक्षन्ते ये वेङ्कटक्ष्माभृदिन्दोः
सुरस्थाने शोभमानामिह त्वाम्।
दुग्धोदन्वत्पुत्रि दिव्यं पदं ते
सुरस्थानं हन्त भित्वा विशन्ति॥ १२॥

बलिवसुमुषः प्रहर्षा-
दुच्चोरस्थलमुपेत्य कमले त्वम्।

अस्माकमपथगानां
    हरसे चिरकालसञ्चितानर्थान्॥ १३॥

शशिलेखा भवती च
    क्षीरब्धेरुद्गते तयोराद्या।
धारयति कृष्णमन्तः
    कृष्णेनान्तस्तु धार्यते चरमा॥ १४॥

वनमालाया मुषितां
    विश्वविभोर्भुजतमालविटपान्तः।
कामपि कनकलतां त्वां
    कलशाकूपारकन्यके मन्ये॥ १५॥

परमतुलसीतमनघे
    वनमालाप्तं सुलक्ष्मणाकलितम्।
कलयसि सद्रूपयुतं
    कमले वक्षो हरेर्महारामम्॥ १६॥

दृष्टात्मप्रतिबिम्बितेषु मणिषु द्रागिन्दिरे मा स्म भूत्
    अन्तःस्थेष्वबलान्तरस्थितिधिया कोपस्तवेत्यच्युतः।
शङ्कोन्मेषकथापथातिपतितं सन्त्यक्तरत्नान्तरः
    तं त्वत्सोदरमेव कौस्तुभमणिं धत्ते भुजाभ्यन्तरे॥ १७॥

सस्नेहपूर्तिरुदितत्रिदशोपसेवः
    दीपो हरेरुरसि देवि तवेष्टगेहे।
अस्माकमान्तरतमः प्रशमय्य मुक्तेः
    मार्गं प्रकाशयतु कौस्तुभरत्नदीपः॥ १८॥

सरसिजनिलयापि वैभवेन
    स्फुरसि निरेनसि मानसे मुनीनाम्।
उरसि मुररिपोरुपोढहारे
    शिरसि च देवि गिरां पुरातनीनाम्॥ १९॥

शुभश्रीवत्साङ्कं शुचिरुचिरहारं मुररिपोः
तमालाभं वक्षस्तरलवनमालासुरभिलम्।
परिष्कुर्वाणां त्वां भवजलधिशोषाय कलये
जगन्मातः प्रातस्तनजलजदायादवदनाम्॥ २० ॥

प्राचीनवाक्परिषदां परतत्त्वचिन्तां
व्यालेन्द्रभूधरपतिर्व्यपनेतुकामः।
कान्तो बिभर्ति भवतीं कलशाब्धिकन्ये
भूषाविशेषमिव देवि भुजान्तराले॥ २१ ॥

स्वभावादुन्मीलद्बकुलसुमनः कोमलतनोः
तव क्लेशाशङ्काकुलितहृदयेनापि हरिणा।
त्वदाक्रान्ते हन्त व्युदसितुमुरस्यम्ब पुलका
न शक्यन्ते पद्मे न खलु सुलभः कण्टकजयः॥ २२ ॥

निरत्ययं नीलमहोनिधानं
कान्तं मुकुन्दाभिधमिन्दिरे त्वम्।
निरञ्जनैरेव जनैर्गृहीतं
वीक्ष्य स्थिता वक्षसि रक्षितुं किम्॥ २३ ॥

जननि पुष्यसि तामरसं पदं
वितनुषे च नतामरसंपदम्।
परमुरस्फुरणप्रतिरोधिनं
परमुरः स्फुरणं नयसेऽद्भुतम्॥ २४ ॥

यदि नाम विष्णुवक्षः
क्षणमत्यक्षः क्षमामयि रमे त्वम्।
आगस्विनस्तदा नो
नैवारक्षिष्यदूष्मलो नाथः॥ २५ ॥

हृदये कमलदलाक्षि
त्वत्पदलाक्षीयलक्ष्म भवतीं च।

दधद्भूष्मलोऽपि कृष्णो-
    ऽप्यधिकारुण्यं वहत्यहिगिरीशः॥ २६ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे वक्षःस्थलावस्थानस्तबकः ॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ कारुण्यस्तबकः ॥

भजे भुजङ्गशैलेशभुजान्तरपरिष्क्रियाम्।
तनयां दुग्धजलधेर्दयामिव कृतोदयाम्॥ १ ॥

जननि जीवयितुं जगदर्दितं
 दशमुखप्रमुखैस्त्रिदशारिभिः।
जनकयज्ञमहीजठरे जनिं
 कृतवती भवती कृपया रमे॥ २ ॥

अकरुणा करुणा ध्रुवमम्ब ते
 क्षितितले भवतीमवतार्य या।
अहह यातुपुरस्थितिवेदनां
 अगमयज्जगदार्तिनिवृत्तये॥ ३ ॥

अविरतविविधापराधकारि-
 ण्यपि मयि देवि दयां करिष्यसीति।
जननि मम भयातुरस्य धैर्यं
 जनयति वायसदानवापदानम्॥ ४ ॥

राघवस्य हृदयं स्थिराघवत्
 वायसं प्रति न वायसक्रमम्।
देवि जानकि दयारसात्त्वया
 पादयोजनकृता द्रवीकृतम्॥ ५ ॥

अब्धेः कन्ये जननि महतामागसां जन्मगेहे-
 ष्वस्मादृक्षेष्वपि च करुणामादधासि ध्रुवं त्वम्।
साक्षी तस्मिन् युधि दशमुखे सारसाक्षि व्यपेते
 यातुस्त्रीणां कबलनविधिं याचमानो हनूमान्॥ ६ ॥

रामस्तिष्ठतु नाम यो न विदयो जिह्रेति निर्हेतुकं
सुग्रीवैकविरोधिनं क्षितिसुते संहृत्य तं वालिनम्।
कारुण्याम्बुनिधिस्त्वमेव नियतं क्लृप्तात्मपीडं यतो
रक्षःस्त्रीनिकरं ररक्षिथ तमप्याद्रागसं वायसम्॥ ७॥

गुरुणा प्लवेन करुणात्मना विना
हरिणाङ्कसोदरि गुणाम्बुधे तव।
जननाधिरोगमरणादिवेदना-
वरुणालयस्य तरणाय का गतिः॥ ८॥

त्वय्येवायतते कृपा रघुपतेर्देवस्य सत्यं यतो
वैदेहि त्वदसन्निधौ भगवता वाली निरागा हतः।
निन्ये कापि वधं वधूस्तव तु सान्निध्ये त्वदङ्गव्यथां
कुर्वाणोऽप्यवितः पतन्नशरणः काको विवेकोज्झितः॥ ९॥

द्विपञ्चग्रीवाज्ञाचकित समुदञ्चन्निशिचर-
प्रपञ्चप्रक्षिप्तः पवनसुतवाले हुतवहः।
यतो जातः शीतस्तमिह भवसन्तापविवशे
कृपापूरं स्वैरं किरतु मयि लोकाम्ब भवती॥ १०॥

विष्णावुष्णांशुवंशं गतवति विबुधद्वेषिशोषाय रोषात्
एष्यत्तद् योषिदागः शतमपि कृपया क्षन्तुकामेव नूनम्।
धत्ते कन्या जनन्या गुणमिति निपुणं किंवदन्तीं विदन्ती
पूर्वं सर्वं सहायामुदयमकुरुथा भोगिशैलेन्द्रकान्ते॥ ११॥

अवितुमिह दया ते देवि मार्गत्यशक्तान्
अहमपि शरणार्थी हन्त मज्जन् भवाब्धौ।
घटनमुचितमासीदावयोर्दैवयोगात्
कलशजलधिकन्ये हातुमेतन्न युक्तम्॥ १२॥

कार्येषु कारणगुणाः नियतं भवन्ती-
त्युक्तिं सतामवितथामवधारयामः।

www.prapatti.com

चान्द्री कला च भवती च पयोधिमध्यात्
जाते यदम्ब सुधया दयया च शीते॥ १३॥

आसादितोन्नतपदेषु गिरीशमुख्ये-
ष्वारोढुमब्जनिलये शिथिलाभिलाषा।
नीचे तु मादृशि दयारसनिम्नगा ते
प्राप्तादरा प्रवहतीत्यनुरूपमेतत्॥ १४॥

शौरिश्चकास्ति हृदयेषु शरीरभाजां
तस्यापि देवि हृदयं त्वमनुप्रविष्टा।
पद्मे तवापि हृदये प्रथते दयेयं
तामेव जाग्रदखिलातिशयां श्रयामः॥ १५॥

नित्यं विश्वं वशयति हरिर्निग्रहानुग्रहाभ्याम्
आद्ये शक्तिं विघटयति ते हन्त कारुण्यपूरः।
ईषन्न्यूनं तदिह दयितादीशितृत्वं भवत्याः
तच्छेषत्वं कथमितरथा देवि तुल्येऽपि भूम्नि॥ १६॥

विहितं जहतं विवेकहानात्
अहितं कर्म च नित्यमाचरन्तम्।
अपयातगुणं हरिप्रिये मां
कृपया केवलयैव पालयेथाः॥ १७॥

क्षणमप्यसहास्थितौ जनागः
कमिता न क्षमितेति सानुकम्पा।
अवतारदशासु देवि रूपैः
अनुरूपैरनुगाहसे मुकुन्दम्॥ १८॥

गलति कलितायासे श्वासे कफार्गलिते गले
भ्रमति नयने भ्रान्ते स्वान्ते यियासुषु चासुषु।
त्वरयति दया जन्तोरन्तोत्क्रमे भवतीं रमे
त्वमपि कृपणत्राणे प्राणेश्वरं च पराङ्मुखम्॥ १९॥

दुःखाक्रान्तं भवजलनिधिं दुस्तरं योगिवर्यैः
पापानां नस्तरितुमधुना का कथा लोकधात्रि।
एवं यद्यप्युदयति मतिस्तावकीमब्धिकन्ये
धन्ये दृष्ट्वा तदपि करुणां धैर्यमेत्यन्तरात्मा॥ २० ॥

तपोभिरिह योगिनस्तव दयामविन्दन्त याम्
अकिञ्चनतयैवताममृतसोदरि प्राप्नुमः।
समाधिपटवः श्रमादनुभवन्ति यद्दैवतं
तदेव यमुनातटीतरुगणः सुखेनान्वभूत्॥ २१ ॥

अपारपरितापकृद्भवतपातपान्धा वयं
प्रपामिव सुपावनीं तव कृपामुपासीमहि।
उदञ्चितधनञ्जयः प्रभुरुदारहेतिर्यया
ययावुदधिकन्यके तपनमध्यगः शीतताम्॥ २२ ॥

कंसारातिप्रेयसि
संसाराब्धौ भ्रमन्ननाथोऽहम्।
अम्ब तव साध्वकम्पाम्
अनुकम्पान्नावमवलम्बे॥ २३ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे कारुण्यस्तबकः॥

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ कटाक्षस्तबकः ॥

लक्ष्मीवदन लावण्यसुधोदधि कृतोदयः।
कल्पवृक्षः कटाक्षात्मा काङ्क्षितानि करोतु नः॥ १ ॥

क्षमाकुमारि क्षणमीक्षणं त्वं
यदृच्छया न्यस्यसि यस्य जन्तौ।
स ईक्षणानां त्रयमष्टकं वा
सहस्रकं वा सहसा दधाति॥ २ ॥

अम्ब स्तोकालोकसुधाशीकरलेशैः
अङ्गं जन्तोरार्द्रयसे यस्य स एषः।
हस्तात् स्वीयाद्वारणमस्ताच्च गलद्भिः
दानाम्भोभिः पङ्किलगेहाङ्कणभूः स्यात्॥ ३ ॥

त्वद्वीक्षणामृतकणोऽपि न येषु तेषां
सद्मानि जीर्णशिथिलच्छदिराप्तिरक्तैः।
अभ्रच्युतैरुदकबिन्दुभिरश्रुमिश्रैः
जम्बालितानि जगदम्ब चिरं भवन्ति॥ ४ ॥

कनकशिबिकारूढाः प्रौढाधिराज्यपदे स्थिताः
कतिचिदतुलं मन्या धन्याश्चरन्ति यदिन्दिरे।
यदपि च वहन्त्येनां दीनाः परे फलमम्ब तत्
द्वयमपि तव स्तोकालोकान्वयव्यतिरेकयोः॥ ५ ॥

जडं मामप्यार्तं जननि शिशिरापाङ्गविसरैः
कृपापूरस्मेरैः क्षणमपि कृतार्थी कुरु मुदा।
ततः को वा दोषस्तव भवति दैत्यारिदयिते
मरौ वा मेरौ वा भगवति समं वर्षति घनः॥ ६ ॥

www.prapatti.com

द्वारि द्वारि दुरीशकिङ्करकृतैरातङ्कदैर्हुङ्कृतैः
अप्युच्चैरतिमात्रवेत्रपरुषाघातैरनुच्चाटितः।
दुर्दारिद्र्यदशापिशाचनिचयो दूरात्समुत्सार्यते
देवि त्वत्करुणाकटाक्षतटिनी स्नानार्जवेनाधुना॥ ७॥

शुचौ वंशे जन्म श्रुतिनयमतिर्मातरतुला
विकम्पा संपत्तिर्विशदमविगीता च कविता।
प्रपत्तिर्दैत्यारौ हितपरमपत्यं शुभयशो
विवर्त्ताः सप्तामी ध्रुवमसदृशां तावकदृशाम्॥ ८॥

अलमलमनुसृत्य स्वामिनि ज्ञानहीनान्
अकलितबहुमाना नन्वहं किंपचानान्।
शरणमुपगतं मां चारु कारुण्यतुङ्गैः
स्नपय जननि संपन्नृत्तरङ्गैरपाङ्गैः॥ ९॥

कृती वसुमतीपतीन् कृतचटुस्तवः सेवतां
दिशः स्फुटमटाटयतां दिशतु धातुवादे दृशम्।
जपत्वपि मनून् बहून् जलनिधेः सुते यस्तु ते
दृशामिह दयास्पृशामविषयो दरिद्राति सः॥ १०॥

कृपणदशापिशाचगणमोचनवेत्रलताः
मधुरिपुभक्तिवल्लि परिवृद्धिसुधाम्बुधराः।
हृदयतमोविमोक्षहिमधामकराः कमले
भगवति नः पुनन्तु भवदीयकटाक्षलवाः॥ ११॥

उदीता दुग्धाब्धेः कुवलयपरीतापशमनी
पदे विष्णोर्भान्ती रजनिचरचक्रव्यसनदा।
दिशन्ती सार्वज्ञं भजति शिरसा क्वापि कमले
शुभालोकैः शोकं हरतु शशिलेखेव भवती॥ १२॥

दुराजावसथाभिधान निरयद्वाराग्रजाग्रन्नर-
क्रूरालापशराहतिव्यतिकरं दूरान्निराकुर्वतीः।

पारावारसुते तरङ्गय मयि स्मेराम्बुजस्पर्धिनीः
    घोरापारसमस्तदुष्कृत परीहाराय धीरा दृशः॥ १३॥

अघटितघटनापटीयसी ते
    हरिगृहिणि प्रकटा कटाक्षरेखा।
स्थिरवसुमवनीपकं विधत्ते
    जननि वनीपकमेव हन्त जन्तुम्॥ १४॥

नयने फणीन्द्रशयनेष्टनायिके
    यदि नादधासि सुदिनाब्जशोभने।
बलभेदनोऽपि न लभेत संपदं
    मरुतामयेत मरुतामपि स्थली॥ १५॥

करुणारसेन वरुणालयात्मजे
    म्रदिमानमेत्य यदि मामवेक्षसे।
मलिनात्मनापि कलिना क्रियेत किं
    मम किं करोतु यमकिङ्करोऽपि वा॥ १६॥

मामपाङ्गलहरी गरीयसी
    तावकी स्पृशतु देवकीस्नुषे।
अन्तकस्य तु रुषा कषायिता
    मा पतन्तु मयि दृष्टिवृष्टयः॥ १७॥

बन्धुरगुणे कृपणबन्धुमनपायं
    सिन्धुतनये तव कटाक्षमकरन्दम्।
इन्दुकरवृन्दजडचन्दनमहीभृत्-
    कन्दरमरुच्छिशिरसुन्दरमुपासे॥ १८॥

आर्तिं लुम्पत्वम्ब तवापाङ्गसुधात्मा
    गङ्गा सैषा चित्रगतिर्वर्जितभङ्गा।
नेत्री शोषं प्रत्युत पद्मे भवमेव
    प्राज्ञानां या भासितरूपं च विधत्ते॥ १९॥

www.prapatti.com

उच्चकोरकनवाभ्युदयं ते
    वीक्षितं मनुमहे मकरन्दम्।
यत्र तल्लगति षट्पदमन्त्रः
    तत्र भाति शतपत्रगृहे यत्॥ २० ॥

यक्षश्रीजननचणैस्तवावलोकैः
    लक्ष्मि श्रीक्षयपिशुना निरस्यमाना।
नालीकासनलिपिरप्यलीकलीना
    नालीका भवति नृणां प्रतीपगत्या॥ २१ ॥

दुग्धाब्धिकन्ये त्वदपाङ्गभृत्या
    वित्ताधिपत्यादिपदाभिषिक्ताः।
हृत्तापयुक्तास्तव देव्यभक्ता
    मर्त्या जगत्यां विलपन्ति रिक्ताः॥ २२ ॥

वीक्षितानि तव वारिधिकन्ये
    यत्र पालितजगन्ति लगन्ति।
चित्रमत्र स परत्र च देही
    देहिशब्दमपहाय चकास्ति॥ २३ ॥

तव देवि पटुर्नटः कटाक्षो
    गुणवत्तालसदुच्छ्रयः स नूनम्।
ननु नर्तयते सरस्वतीं यः
    सततं संश्रितमञ्जुलास्यरङ्गे॥ २४ ॥

भावत्कैर्भगवति कज्जलानुविद्धैः
    कृष्णो यैर्भवति विधुः कटाक्षपूरैः।
तल्लेशैरधिकतमश्रियां निदानैः
    मालिन्यं हरसि विचित्रमान्तरं नः॥ २५ ॥

विकस्वरामोदभरं वितन्वती
    पुरोवसन्तं प्रथितागमाञ्चिता।

www.prapatti.com

कटाक्षवल्ली तव माधवप्रिये
    प्रसौत्यनन्तं सुमिताप्यसौ फलम्॥ २६ ॥

न विप्रयोगि व्यसनाय कल्पते
    न मार्गणानां सहते च पञ्चताम्।
भवं जवात् प्रत्युत दन्दहीत्ययं
    जयत्यपाङ्गस्तव चित्रमिन्दिरे॥ २७ ॥

विकचकमलशोभाविभ्रमोद्भूतिसीमा
    विधुमिह सदुपास्यं तन्वती सुप्रसन्नम्।
शरदिव तव वीक्षा शार्ङ्गिणः प्राणकान्ते
    शमयतु किल मेघाटोपमुज्जृम्भितापम्॥ २८ ॥

नित्यामेव विभूतिमम्ब ददतो निर्व्याजबन्धोर्भवत्-
    दिव्यापाङ्गलवस्य वर्णनविधौ को लब्धवर्णो भुवि।
जुष्टो दृष्टिभिरष्टभिश्च तिसृभिः प्रायः सहस्रेण वा
    देवि द्वादशभिश्च दैवतगणो यस्मै चिरं तिष्ठते॥ २९ ॥

तत्तादृक्षकटाक्षकङ्कटधरः श्रीवेङ्कटाद्रीशितुः
    प्राणप्रेयसि भूयसीं प्रभजते शौर्याभिमुख्यश्रुतिम्।
सत्कीर्त्या सहसामरोत्तमजयं प्राप्तस्तवोपाश्रितो
    वाग्बाणैर्न विहन्यते क्षितिभुजां निर्जित्य नित्यद्विषः॥ ३० ॥

यावद्भावत्कवीक्षा विशति तनुभृतामिन्दिरे मन्दिरेषु
    व्यक्तं नृत्तं विधत्ते धनपतिविभवादुत्तरा वित्तराजिः।
द्वारे तारेशगौरास्तुरगपरिबृढा बन्धुराः सिन्धुरा वा
    गर्वात् घुष्यन्त्यखर्वाभ्युदयमधिमुखं राजते राजतेजः॥ ३१ ॥

धन्यः कश्चिज्जगति विषयस्तावकालोकितानाम्
    अत्रामुत्राप्यखिलजननि प्राप्य गोत्राधिकृत्त्वम्।
सत्सन्तानप्रभवसुमनः सेवयाऽऽमोदशाली
    जैत्रस्थानं किमपि भजति श्रीमदुच्चामरं च॥ ३२ ॥

शय्योत्थायं जननि धनिनां वासमासायमित्थं
गत्वा गत्वाऽप्यनुदिनमनुच्छिन्नतृष्णोद्गमोऽहम्।
हृद्यापाङ्गामिव भवदवप्लोषशान्त्यै रमे त्वां
हृद्यापाङ्गां मधुरिपुवशीकारविद्यो प्रपद्ये॥ ३३॥

वितन्वन्त्यामिष्टं विविधमचिरादीक्षणलवैः
भवत्यां जाग्रत्यां भगवति नरान् सेवितुमनाः।
क्षरन्तीमभ्यर्णे कमलसुरभिस्वादुसलिलां
स्रवन्तीमुल्लङ्घ्य श्रयति मृगतृष्णामतितृषा॥ ३४॥

अजीर्यदघनाशनं दृढगदाकरं देवि यत्
पुराणमपि पूरुषं पुनरलङ्घ्नं पुष्यति।
तदेतदिह पातु नस्तव कटाक्षदिव्यौषधं
फणीन्द्रशयजीविके भवविपन्मयादामयात्॥ ३५॥

दुर्लङ्घ संसृतिदुरर्णवकर्णधाराः
संपद्वधूसतत नर्तनसूत्रधाराः।
अज्ञानकाननविदारकुठारधाराः
पद्मे जयन्ति भवदीयकटाक्षधाराः॥ ३६॥

स्वादुशीतलदयारसपूर्णं
सेवितं द्विजवरैरमृतोत्कैः।
देवि तावककटाक्षतटाकं
विश्वतापविगमाय विगाहे॥ ३७॥

करुणया कलशोदधिकन्यके
जडतमेष्ववलोकमघापहम्।
वितनुषे सकृदेष पुनस्तनो-
त्यनवलोकमधन्यदुरासदम्॥ ३८॥

देवि कटाक्षलवस्तव रिक्ते
संपदमाधिपदेऽपि निधत्ते।

www.prapatti.com

सिन्धुकुमारि तथाप्यतमस्के
    सिध्यति तत्र समाधिरदृप्ते॥ ३९ ॥

प्रागेव स्यात् प्रार्थितार्थस्य सिद्धिः
    पश्चादम्ब त्वत्कटाक्षोपलम्भः।
दृष्टान्तो नस्तत्र ते दृष्टिपातात्
    प्रागम्भोधिं लङ्घयन् पावमानिः॥ ४० ॥

वक्षोरक्षे शार्ङ्गिणः स्थूललक्षे
    तत्तादृक्षे जाग्रति त्वत्कटाक्षे।
सूनश्रीभिः सान्द्रगन्धे परोक्षे
    कुर्यादास्थामल्पधीः कल्पवृक्षे॥ ४१ ॥

रचयति तववीक्षा नूनमङ्गेऽपि रक्षां
    दुरितचरितभेदी देशिको मन्त्रवादी।
तदिह गलितमोहो द्रागयं पद्मगेहे
    विषयरुचिपिशाची विक्रियाभिर्व्यमोचि॥ ४२ ॥

जगदम्ब तवापाङ्गो
    जलजातशरः प्रपुष्टमधुकालः।
कमले कथय कथं वा
    करोत्यसौ सर्वमङ्गलेनाप्तिम्॥ ४३ ॥

तिष्ठन्त्वष्टम एव भूसुतशनिप्रष्ठाश्च दुष्टा ग्रहाः
    फाले कामपि लेलिखीतु जगतः स्रष्टापि कष्टां दशाम्।
ते किं कुर्युरपाङ्गतो मयि सकृद्देवि त्वयाऽङ्गीकृते
    नीहारो न करस्थमम्बरमणेर्लीलाम्बुजं बाधते॥ ४४ ॥

विजयापजयौ रमे भवेतां
    त्वदपाङ्गान्वयतद्विपर्ययाभ्याम्।
अजयत्तव वीक्षया हनूमान्
    अधिलङ्कं विकटाक्षराक्षसौघम्॥ ४५ ॥

प्रतिघोष्णमधीशितुर्न पद्मे
    भवदीक्षाविषयं प्रवेष्टुमीष्टे।
त्वदपाङ्गसुधार्द्रितस्तुषारी-
    भवदग्निर्हनुमानिह प्रमाणम्॥ ४६ ॥

कटाक्षप्रत्यूषे तव मिषति कंसारिदयिते
    तमः शाम्यत्यन्तर्गतमपि च सूर्याकलनतः।
स्वयं दोषोन्मेषो विरमति पुनस्सारसवन-
    श्रियः सम्पद्यन्ते दिवि च भविता भासनमपि॥ ४७ ॥

सुरभिस्तनुते तवावलोकः
    सुमनः संपदमम्ब भूमिजानाम्।
अविपल्लवतां विधाय पुष्णा-
    त्यपि चामोदमदीप्तिकाननानाम्॥ ४८ ॥

कमले गभीरकरुणाजलधे
    त्वयि मन्दरक्षणविकासिहृदि।
कलितोदया मृदुकटाक्षसुधा
    प्रथयत्यसौ सुमनसां प्रमदम्॥ ४९ ॥

प्रतिघानलं भुजगशैलपतेः
    प्रशमं नयन्त्यतितरां शिशिरा।
कमलालये तव कटाक्षझरी
    विधुनोतु मे वृजिनतापभरम्॥ ५० ॥

दृशो लेशं देयास्त्रियुगसखि देयं कियदिदं
    महोदारायास्ते मम तु सुमहानेष विभवः।
कणानत्र द्वित्रान् गणयति न वारां जलधरः
    प्रपद्यन्ते शुक्तौ परिणतिममी मौक्तिकतया॥ ५१ ॥

बिलेशयकुलेशभूधरपतिप्रिये त्वद्दया
    तरङ्गितमपाङ्गितं धृतवतश्चिरं दृश्यते।

www.prapatti.com

विकस्वरपिकस्वर व्यतिकरस्फुरन्निष्कुटं
नटद्युवतिनूपुर क्वणितसुन्दरं मन्दिरम्॥ ५२॥

नारायणप्रणयिनि त्वमपाङ्गदुग्ध-
धाराभिराभिरभिषिञ्च दयाम्बुधे माम्।
स्मेरानवद्यनिरुपाख्यसुखं यतो मे
स्वाराज्यभाग्यमपि सेत्स्यति शाश्वतं तत्॥ ५३॥

भो भूपभूमौ भ्रम भीमपाप-
भूमेति मे मूर्ध्नि लिपिं विधातुः।
पवर्गगर्भां परिमृज्य पद्मे
लिखस्यपाङ्गैरपवर्गगर्भाम्॥ ५४॥

यं त्वं देवि निरीक्षसे यदुपतेः कान्ते दृशा तादृशा
तत्र स्तोत्रगिरश्चरन्ति विदुषां तत्रैव चित्रा गुणाः।
तेनैव व्यपदेशमृच्छति कुलं तस्मै मतिस्तिष्ठते
द्रष्टा पृष्ठमरेस्स एव न पुनर्धन्यं तदन्यं विदुः॥ ५५॥

अपारसंसारतपातपार्ति-
व्यपायदच्छायमपास्तदोषम्।
कृपामरन्दैः शिशिरं रमे त्व-
दपाङ्गकल्पद्रुमुपाश्रयामः॥ ५६॥

भावत्कमार्तिशमनं विरजातरङ्गं
पश्याम्यपाङ्गमखिलाम्ब यदाप्लुताङ्गः।
पीताम्बराकलितदीप्ति पदं परार्ध्यं
मुक्तादिभूषितमुपेत्य मुदं दधाति॥ ५७॥

दुर्वर्णमर्णवसुते नमतां ललाटे
लोकाम्ब लुम्पति कटाक्षझरस्त्वदीयः।
ते राजताभ्युदयिनः पुनरुल्लसन्ती-
त्येतत् करोति हृदि विस्मयमस्मदीये॥ ५८॥

www.prapatti.com

देवि दुर्गतमरौ तव वीक्षा
    कालिका दिशति काञ्चनवृष्टिम्।
तस्य सिद्ध्यति सुकीर्तिरुदञ्च-
    द्वीरसस्यविभवश्च ततः स्यात्॥ ५९ ॥

वरुणालयसार्वभौमकन्ये
    करुणापाङ्गमधुव्रतस्त्वदीयः।
मधुनाशनमेत्य वृद्धिमृच्छन्
    अधुना नीरजसङ्गतिं विधत्ताम्॥ ६० ॥

निद्राजुषां भवविषादमये निशीथे
    स्वापाङ्गमर्पयसि शोभनमौषधं नः।
चित्रं ततोऽपि जगदम्ब चिरं विनिद्रं
    वेत्स्यामहे विगतदुःखपदं प्रबोधम्॥ ६१ ॥

स्वालोकं शिशिरं चिराय नयसे यं जायमानं जनं
    संपश्येन्मधुकाल एव सुमनः सत्त्वावहस्तं ततः।
पाथोजायतने रजांसि जनयन् वेधोदृगूष्मागमो
    रौद्रालोक घनागमश्च तमसां कर्ता न तत्रास्पदी॥ ६२ ॥

प्रायः कञ्चिददृष्टवन्तमवनौ पद्मे दृशा स्वीयया
    संयोज्य प्रसभं क्षणेन तनुषे जन्तुं सहस्रेक्षणम्।
आधित्सस्यसदृक्पदे त्रिदशनेत्राकारभाजं तम-
    प्येणाङ्कस्वसरीदृशं घटयितुं द्रागीशिषे दुर्घटम्॥ ६३ ॥

मुखरुचिसरित्तरङ्गाः
    स्मितसितशतपत्रलोलकलभृङ्गाः।
संपन्नर्तनरङ्गा
    जयन्ति जगदम्ब तावकापाङ्गाः॥ ६४ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे कटाक्षस्तबकः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ प्रयत्नस्तबकः ॥

श्रीनिवासस्य महिषीं श्रेयसे तामुपास्महे।
यदर्थमेव विदधे यत्नं भूयांसमच्युतः॥ १ ॥

कमले कमलेक्षणस्त्वदर्थे
    कठिनं कर्म करोत्यसौ न किं वा।
कलशोदधिमन्थनप्रयासात्
    अपरं किं श्रमदायि कर्म लोके॥ २ ॥

तव गुरुस्तनशैलभरं सदा
    जननि वोढुमना जगतां पिता।
उरुभरोद्वहनाभ्यसनाय किं
    तमपि मन्दरमम्बुनिधौ दधौ॥ ३ ॥

नादत्तमध्यवनि सिध्यति किञ्चनेति
    निश्चिन्वता भगवतापि विवित्सता त्वाम्।
वैदेहि कामपि शिलामबलां विधाय
    कन्याप्रदानविधिरक्षपदाय चक्रे॥ ४ ॥

विद्यां बलां रघुपतिः पथि गाधिपुत्रात्
    सम्प्राप्य निह्नुतसमस्त तनुक्लमोऽपि।
अम्बातनुक्लम हरामबलामिह त्वां
    स्वस्य ध्रुवं घटयितुं तमुपास्त भूयः॥ ५ ॥

शंसन्ति पङ्क्तिरथयागविधेः फलं यं
    सोऽयं मघावनिभवां जनकात्मजे त्वाम्।
प्राप्तुं व्यधात् कुशिकनन्दनयज्ञरक्षां
    रक्षांसि हन्त दमयन् युधि रामचन्द्रः॥ ६ ॥

www.prapatti.com

भगवति क्षितिपुत्रि भवत्कृते
भवहरोऽपि भवन् रघुनन्दनः।
सममभवद्भवचापलतान्तधीः
स इति विस्मयवन्त इहास्महे॥ ७॥

त्वद्भ्रूभटस्य धनुषा विजितः सुमेषो
रामस्तमेव नितरामभिराद्धुकामः।
तत्प्रीतये जनकनन्दिनि तद्विपक्ष-
कोदण्डभङ्गमुपहारमिवाजहार॥ ८॥

कर्तव्ये जनकेन मैथिलि तवोद्वाहक्रमालोचने
सोऽयं वागुपकारमारचयितेत्यालोच्य भाविस्थितिम्।
तद्वंशैकपुरोहितस्य हि शतानन्दस्य हर्षाय तन्-
मातुर्ग्रावदशां हरन् रघुपतिस्तस्योपकारं व्यधात्॥ ९॥

सुन्दस्त्रीतनुभूसुबाहु कुहनोपज्ञं तु यज्ञक्रिया-
प्रत्यूहं शमयन् प्रहृष्य घटकं शुश्रूषयन् कौशिकम्।
दुर्दर्शं शशिखण्डमण्डन महादोर्दण्डकोदण्डम-
प्युर्वीनन्दिनि खण्डयन्नुदवहत् त्वामम्ब रामः श्रमात्॥ १०॥

त्वां मार्गमाणस्त्वदुदन्तशंसिने
वृद्धाय गृध्राय रमे रघूद्वहः।
योग्येकयोग्यानि पदान्यदादहो
सन्तोऽपि वेलामतियन्ति रागतः॥ ११॥

अपि सकलशरण्यो मानिनामग्रगण्यो
भगवति भवदर्थे भानुवंशाधिनाथः।
कपिमपि शरणोत्कः किञ्चिदानञ्च कष्टं
गणयति न फलार्थी गौरवं लाघवं वा॥ १२॥

त्वद्दाने जनकेन मैथिलि पुरा शुल्कीकृतं स्वामिनः
पाण्यङ्गुष्ठकिणं व्यधात् पशुपतेश्चापे गुणारोपणम्।

त्वत्संप्राप्ति सहायवानरपतेः प्रत्यायनार्थं त्वभूत्
पादाङ्गुष्ठकिणाय दुन्दुभितनोस्तद् दूरतः क्षेपणम्॥ १३॥

निशिचरपतिमन्तं नेष्यता तद्गृहीतां
पुनरवनिसुते त्वां प्राप्स्यता राघवेण।
तरणिजमभिराद्धुं तत्र कार्ये सहायं
सपदि निरपराधः सादितो हन्त वाली॥ १४॥

परोरजसि धामनि श्रुतिशिरोभुवि च्छान्दसे
महामहसि योगिनां दहरमन्दिरे च स्थितः।
धरादुहितरादरात् तव कृते कपीन्द्रागतिम्
प्रतीक्ष्य दिवसान् बहूनवसदृश्यमूके प्रभुः॥ १५॥

रघुकुलपतिना ते लोकनायैव सीते
कृतरविसुतसेवः कोऽपि दत्तानुभावः।
वनशिखरिविहारी वानरब्रह्मचारी
जलधिमपि ललङ्घेऽजात खेदं ललन् खे॥ १६॥

द्रष्टुं त्वां ननु हनुमन्तमग्निदाहा-
द्यातङ्कं बहुमधिलङ्कमाप्तवन्तम्।
सर्वस्वायितपरिरम्भसौख्यदानात्
काकुत्स्थो जननि चकार निर्व्रणं तम्॥ १७॥

दरादुपनतं रमे दशशिरोऽनुजं त्वत्कृते
समस्तनयकोविदः सपदि सङ्ग्रहीतुं प्रभुः।
असाधितरिपुस्थलोऽप्यभिषिषेच तं तत्पदे
नरः कुशलमश्नुते न खलु साहसिक्यादृते॥ १८॥

स्त्रीहेतोः प्रथमं निजेन गुरुणा व्युत्पादितं ज्यायसः
साम्राज्यानुभवो भवेदनुज इत्येतत् विगीतक्रमम्।
सुग्रीवे च विभीषणे च भगवानाम्रेडयामास तं
भूमेः पुत्रि भवत्कृते पितृगुणः पुत्रे हि धत्ते पदम्॥ १९॥

देवि त्वदर्थे दयितं नदीनां
सतां शरण्यः शरणं स गच्छन्।
कुशेशयाक्षोऽपि कुशेशयत्वं
प्राप त्वदावासपदाशयेव॥ २० ॥

प्रत्यानेतुमुपागताय भवतीमासन्नलङ्कोषितां
वात्सल्यादिव ते वियोगचकितो वारां निधिस्त्वद्गुरुः।
काकुत्स्थाय चिराय मार्गमदिशत् कालाग्निनेवामुना
शोणाक्षेण रुषा शुशोषयिषितः सीते शितैः सायकैः॥ २१ ॥

प्रपात्य महतो गिरीन् प्रसभमन्तरिन्द्रेण यो-
ऽप्यधायि वसुधासुते तदनुजस्त्वदर्थं प्रभुः।
अमुं बहिरिलाधरैरपि दधन्निधिं यादसां
कपिव्रजकरार्पितैः किमिह शेषपूर्तिं व्यधात्॥ २२ ॥

अङ्घ्र्योरक्ष्णोरपि किल फलं वानराणां नराणाम्
आराद्राशिं तरितुमनसामम्भसामंहसां च।
मानार्हस्त्वामहित भवनाद्मानिनीमानिनीषुः
काकुत्स्थोऽसौ जननि विदधे कौतुकात् सेतुकार्यम्॥ २३ ॥

अन्तर्यः स्फुटमनलेन वारितोऽभूत्
विश्वेषां जननि विधातुमेष सेतुम्।
त्वल्लिप्साकुलरघुनाथचोदनातः
पाथोधिर्बहिरपि वारितो नलेन॥ २४ ॥

सेतुं देवि भवत्कृते रघुपतिः सृष्ट्वा जनांश्चापुनात्
एतेषां सगरान्ववायजनुषामेष स्वभावो ध्रुवम्।
स्वर्गादेव भगीरथः पितृकृते भर्गाच्च रोषाविलात्
आनीतैरपुनीत लोकमखिलं गाङ्गैस्तरङ्गैः कृती॥ २५ ॥

प्रभोरलङ्कोपनिरोधमम्ब
कृतापराधेऽपि करिष्यसीति।

www.prapatti.com

लङ्कोपरोधं रघुवीरदासा
    हन्त त्वदर्थं हरयो वितेनुः॥ २६ ॥

प्रीतिं निनीषुः प्रियदेवतां त्वां
    समुद्रतीरे हि चरन् स रामः।
महाहवं मैथिलि वर्धयिष्यन्
    अयोमुखेन व्यलुनात् पलाशान्॥ २७ ॥

त्वल्लिप्सयैव धर्मे-
    ष्वासक्तो विप्रयोगिवद्व्यसनी ।
काञ्चन दानसमृद्धिं
    भुवि वरदे विप्रहस्तमनयदिनः॥ २८ ॥

सदस्युदारेऽप्यतिकायमान-
    महालये सत्यमितो रणाग्रे।
जयश्रिया हन्त बलाद्वृतोऽपि
    त्वय्येव विन्यस्तमनाः स नाथः॥ २९ ॥

विष्णुः स्वयं त्वद्विरहासहिष्णुः
    अपांसुले हंसकुलावतंसः।
तपस्वरूपस्य कृतप्रभेदं
    निनिन्द भूनन्दिनि मेघनादम्॥ ३० ॥

उच्चैरावणपुष्टः
    कुम्भस्तव देवि कुम्भिनीतनये।
सद्यस्स्तनवैरीति
    क्रोधादेनं जघान रघुनाथः॥ ३१ ॥

लोकव्रातालम्भकं कुम्भकर्णं
    लुम्पन्नम्ब त्वत्कृते रामचन्द्रः।
अर्थादेष त्वज्जनन्या धरण्या
    भारं भूरिं देवि दूरीचकार॥ ३२ ॥

निर्णीय भूयस्तरपुण्यलभ्यं
    रामः क्षमापुत्रि समागमं ते।
नीत्वाऽऽहवं पुण्यजनाननेकान्
    अकारयत् स्वर्वनिताविवाहम्॥ ३३ ॥

धर्मं हि पूर्वमवलम्ब्य कृते जनन्याः
    कालं निनाय कुतुकादधिकाननं यः।
देवि त्वदर्थमवलम्ब्य तमेव रामः
    कालं निनाय पुनरप्यधिकाननं सः॥ ३४ ॥

पापपञ्चकनिरासहेतुना
    सेतुना तव कृते महीसुते।
एत्य पापदशकं विनाशयन्
    ईशिता चतुरतामदर्शयत्॥ ३५ ॥

परमार्थयितुं हुताशनात्
    श्रियमिच्छेदिति साधुभाषितम्।
भवतीं श्रियमम्ब पावकात्
    जगृहे जानकि लक्ष्मणाग्रजः॥ ३६ ॥

प्राणव्ययं कृतवतः प्लवगांस्त्वदर्थं
    भूयोऽपि जानकि जिजीवयिषुः स रामः।
वव्रे वरं त्रिजगतां वरदोऽपि देवान्
    कार्यार्थिनो हि पुरुषस्य कुतोऽवलेपः॥ ३७ ॥

काकुत्स्थः कमनीयभूषणमणिक्षौमाग्र्यहेमादिभिः
    तोषं देवि निनाय वानरभटांस्त्वत्कार्यधुर्यान् प्रभुः।
एतद् युक्तमिदं तु विस्मयकरं यत् सर्वनिर्वाहिणे
    रङ्गं हन्त विभीषणाय दिदिशे रत्नादियोग्याय सः॥ ३८ ॥

अवतारान् दश भगवान्
    अपत्यभूतं जगत् समस्तं ते।

www.prapatti.com

त्रातुं मातरकार्षीत्
    त्वदिष्टकरणादृते न तस्य फलम्॥ ३९ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे प्रयत्नस्तबकः ॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ मङ्गळस्तबकः ॥

भागधेयं भजेयं तत् फणिशैलकुटुम्बिनः।
मनीषिणो यदेवाहुः मङ्गलानां च मङ्गलम्॥ १ ॥

तनोति सिन्धोस्तनये कथञ्चित्
तवांशलेशो यदि सन्निधानम्।
तृणोऽपि माङ्गल्यमुपैत्यखर्वं
दूर्वादिरेवात्र निदर्शनं नः॥ २ ॥

गरुडध्वज वल्लभे शुभे
गणवर्णादिज दोष शान्तये।
वरदे तव वाचकं पदं
कवयः काव्यमुखे प्रयुञ्जते॥ ३ ॥

विदुः पदाब्जं तव विश्वमङ्गलं
हरिप्रिये यत्परिवार वैभवात्।
समाश्रिता स्थाणुमपि श्मशानगं
जगत्यपर्णाऽजनि सर्वमङ्गला॥ ४ ॥

तातो दुग्धपयोनिधिः सहभुवस्ते कौस्तुभाद्याः शुभाः
देवस्त्वव्यय दिव्य मङ्गलवपुः श्रीवत्सलक्ष्मा पतिः।
नाम श्रीरिति धाम पद्ममखिल क्षेमङ्करः पक्षिराट्
वाहः को हरिवल्लभे कथयितुं माङ्गल्यमीष्टे तव॥ ५ ॥

यस्तु श्रीर्न पुरस्करोत्यविनयाद्वस्तु त्वदीयं शुभं
तस्मिन् नृत्यति दुर्गतिश्चिरतरं तत्र प्रमाणं तु नः।
दुर्वासः प्रतिघोद्गमादधिगतः स्वर्वासवत्त्वच्युतिं
दिव्यं माल्यमहो मदादगणयन् देवः शचीवल्लभः॥ ६ ॥

www.prapatti.com

दृष्टिः शिवोदयकरी करुणाभिरार्द्रा
युक्तं तवाम्ब भजते भवतारकत्वम्।
ज्येष्ठाश्रयोऽपि मघवान् स्तुतिभिस्तवाहो
प्राप्यातुलोऽजनि पुनर्वसुवर्गमुच्चम्॥ ७ ॥

फणिशयदयिते तव स्तुतिः
भगवति पावनरीतिमाश्रिता।
अवितथमत एव तद्बलात्
शुभमगतोऽपि सुमङ्गलत्यहो॥ ८ ॥

त्वद् भ्रातुरिन्दोरनुचारयोगात्
प्रायेण मूढोऽप्यशुभः कुजन्मा।
सुभूविभूषे स बुधाग्रगण्यो
बभूव जग्राह च मङ्गलाख्याम्॥ ९ ॥

जगृहे क्वचिदच्युतोऽवतारे
जगतां मातरिनान्वयं पुरा यः।
तमजस्रमिनान्वयं नयन्ती
शिवतातं शिवतातिमातनोषि॥ १० ॥

कुत्पत्तिमूलमपि केशवपादपद्मं
कल्याणि ते शुभ कराम्बुज मेलनेन।
त्रैलोक्यमङ्गल मजीजनदब्धिकन्ये
तीर्थं शिवत्वपरिदायि कपालिनोऽपि॥ ११ ॥

कन्ये दुग्धोदन्वतस्तावकीनं
मन्ये रूपं मङ्गलं मङ्गलानाम्।
यत्सावर्ण्यप्राप्तभद्रा हरिद्रा
सौमङ्गल्यं संविधत्ते वधूनाम्॥ १२ ॥

यस्ते रूपमुपास्ते
शुभं प्रपन्नं श्रियं हरिद्राजाम्।

www.prapatti.com

तत्क्रतुनयेन स वहेत्
अमुत्र जननि श्रियं हरिद्राजाम्॥ १३ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे मङ्गळस्तबकः ॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ सौन्दर्यस्तबकः ॥

वन्दे सौन्दर्यपर्याप्तिभूमिं कामपि देवताम्।
अब्जं सहोदरं यस्याः शंसन्त्यब्जशरं सुतम्॥ १॥

अद्वैतमक्षिभिरह श्रवसां यदि स्यात्
    द्वैतं पृथग्यदि पुना रसनासु च स्यात्।
ईशीय वर्णयितुमर्णवराजकन्ये
    तत्तादृशं किल तवावयवाभिरूप्यम्॥ २॥

मौलौ त्वयाऽपि विधृतो मधुपौघ मैत्रीं
    चित्रं करोति कमले चिकुरप्रपञ्चः।
माने कृतेऽपि भजते मलिनैकसख्यं
    प्रायेण देवि कुटिलप्रकृतिः स्वभावः॥ ३॥

न त्वं दधासि नवचम्पकमाल्यमम्ब
    कर्तुं निसर्गसुरभौ कबरे सुगन्धम्।
किं तर्हि कुन्तळपरीमळसारलाभ-
    लोभभ्रमद् भ्रमरलोकनिवारणाय॥ ४॥

रुचं रचयितुं कचे रुचिरपुष्पवर्गैः समं
    सदा वहसि भूषणं सह सुधांशुना पूषणम्।
उभावभवतामतो जननि पुष्पवन्ताविमौ
    तयोर्घटनयोत्तमश्रियमुपैषि तत्रार्थिकीम्॥ ५॥

सुमनोवरवासवासना-
    ध्युषिताः कृष्णघनाप्तिशालिनः।
वरदे विजयन्ति कुन्तळा
    भवदीयाः सकलापभृज्जयाः॥ ६॥

www.prapatti.com

जलभृद्रुचिभाजि सिन्धुकन्ये
शिखिषु द्वेषमुपेयुषि प्रकामम्।
तमसाकलिते तवोपपन्नः
कुटिले कुन्तळमण्डलेऽहिबन्धः॥ ७॥

अलकाकृतिरग्र्यपुष्पकान्ता
प्रबलश्रीदतया तव प्रसिद्धा।
वरनीलरुचोज्ज्वला मुरारेः
वनिते भाति मुकुन्दलालितश्रीः॥ ८॥

भुवनोत्तरसिन्धुभूषितो
घनशैवालकवत् कचो ध्रुवम्।
सुरुचा महितो हिमालयो-
दितयोद्भासितमीनलञ्छनः॥ ९॥

हन्त लक्ष्मि तव कुन्तलव्रजं
चामरं वदति पामरोऽपि कः।
प्राक्तनस्तु हरिणोपलालितः
पश्चिमं यदपुरस्कृतं मृगैः॥ १०॥

सिन्दूरकान्तां जगदम्ब मल्ली-
सराभिरामां चिकुरावलिं ते।
मन्यामहे देवि कलिन्दकन्यां
गङ्गासरस्वत्युदितानुषङ्गाम्॥ ११॥

सुतरामलकव्रजः प्रसूना-
न्यलमम्लानिविशोभितानि बिभ्रत्।
सुरभिस्फुरितः सुपुत्रि धात्र्याः
सुमहाराममविभूषितो विभाति॥ १२॥

आपीडयन्ति कुसुमेषुशरा निकामम्
आत्मानमित्यखिलधात्रि रुषेव देवः।

आपीडयत्यनुदिनं तव कुन्तलात्म-
न्यन्धे तमस्यहह सूनकुलं मुकुन्दः॥ १३ ॥

बध्नासि हन्त सुरभौ सुमनोभिरम्ब
साकं हरेरपि मनस्तव केशपाशे।
आमोदमग्र्यमत एव तदेत्यनन्तं
किं न क्षमं गुणवदाश्रयणं गुणाय॥ १४ ॥

त्रैलोक्यमातरजहत्तरुशाखमेव
दृष्टं कुलं सुमनसां फलवद्धि लोके।
अप्याहृतं बहिरहो सफलं प्रसूनं
काल्पद्रुमं तु भवतीकचमण्डनेन॥ १५ ॥

सुरैर्दिव्यैराम्रेडितसहजसौरभ्यसुभगं
कचं ते कल्याणि भ्रमति परितो भृङ्गनिचयः।
ध्रुवं तत्सारूप्यं स्वयमभिलषन् झङ्कृतिमिषात्
स्तुवन् प्रादक्षिण्यक्रममखिलमातः कलयति॥ १६ ॥

प्रभोर्नाभीपद्मं भ्रमरततिरुत्सृज्य पतति
स्थिरामोदालम्बे चिकुरनिकुरम्बे जननि ते।
मनागब्धेः कन्ये मधुरिपुसमीपे परिचयो
न रोचेत प्रायो ननु मधुपवर्गस्य मनसे॥ १७ ॥

क्षममिदं कलशोदधिकन्यके
तव कचस्थिरसौरभलोभतः।
विकचसूनविशेषपरीमळं
जहदिह व्रजति भ्रमरव्रजः॥ १८ ॥

निहितास्तव कुन्तलान्धकारे
निबिडे मारजनि स्थिरप्रकर्षे।
कलयन्ति नवस्रजो विचित्रं
कमले कामपि सौरभानुवृत्तिम्॥ १९ ॥

कुन्तळो नियमितोऽपि भवत्याः
चञ्चलो भवति तामसरुच्या।
न्यक्करोति परिशोभितमालो-
त्कर्षमम्ब परिपुष्यति चैनम्॥ २०॥

कञ्जालये कमपि तावकफालभागं
सञ्जातशोभमलकावलिमेलनेन।
उत्प्रेक्षते भुवि न कस्तरुणेन्दुमब्धेः
उत्थानकालभवशैवलभारयोगम्॥ २१॥

चिरं ते वक्त्रेण श्रितचिकुरवर्गेण कमले
तुलां चेदारोढुं तुहिनकिरणोऽयं स्पृहयते।
तदा गाढं सख्यं तिमिरनिकरैर्विन्दतु जवात्
अवाप्नोतु प्रावृड्जलमुगविनाभावमपि वा॥ २२॥

पुरुषनयनयुग्मं पुष्पवन्तात्मकं ते
सह निवसति हर्षात् सन्ततं वक्त्रबिम्बे।
तदिह जलधिकन्ये तन्महादर्शलीलां
भजत इति कवीनां भारती सूनृतैव॥ २३॥

आदर्शे प्रतिबिम्बमात्रकलनादारोप्य मुग्धा जनाः
मातस्त्वन्मुखकान्ति चौर्यमनघे मथ्नन्ति तं पाणिभिः।
हा सङ्क्रामति साधु तन्मलिनिमा हस्तेषु तेषां स्वयं
दद्यान्नूनमनेनसां हि कलुषं मिथ्याभिशंसञ्जनः॥ २४॥

विकचस्य कचोज्ज्वलेन पद्मे
विकलङ्केन कथं नु पङ्कभाजः।
सरसेनगतस्य नीरसत्त्वं
जलजातस्य भवन्मुखेन सख्यम्॥ २५॥

विजिते ननु ते मुखेन राज-
न्यपि दुर्गेश्वरमौलिपूज्यपादे।

वनवासितया तपस्स्पृहाणां
    विजये को विशयः कुशेशयानाम्॥ २६ ॥

नदवनजमहो महातपश्री-
    कृतरुचि ते मुखजन्म लिप्समानम्।
अपि यदि तदधःशिरस्तपस्येत्
    जनवदनं कमले भवेत्तथापि॥ २७ ॥

तदब्जमब्जश्च तवाननद्विषौ
    मुरारिपत्नि व्रजतः पराभवम्।
द्विषा सहैकेन मिथो विरोधिनोः
    न योद्धुमस्ति प्रभुता द्वयोरपि॥ २८ ॥

त्वदास्यवसुतस्करं ध्रुवमवैमि जैवातृकं
    पयोजनिलये यतः पिहितमन्दिरायां त्वयि।
असौ निशि विजृम्भते पुनरपावृते धाम्नि ते
    पराचलवने रवेर्घृणिषु वा दिवा लीयते॥ २९ ॥

जन्ममन्दिरमशोकसम्पदः
    सालकान्तमुरुकान्तिकन्दळम्।
आननं मदनकेळिकाननं
    मन्यते जननि माधवस्तव॥ ३० ॥

स्वरूपतस्त्वद्वदनात्मना तथा
    द्विधा सुधांशुर्जलधावजायत।
तदेष राजा द्विजराज इत्यदः
    पदं दधात्यर्थवदच्युतप्रिये॥ ३१ ॥

मातः सरोजसदने वदने त्वदीये
    संफुल्लमुत्पलमिवाच्छसरोविशेषे।
चन्द्रे कलङ्क इव भृङ्ग इवारविन्दे
    मन्देतरद्युतिरसौ तिलकः समिन्धे॥ ३२ ॥

उपाश्रितानवयवमुद्गतश्रियं
प्रियङ्गुणादिकमणुमध्यमा शुभम्।
त्वमेयुषी वरतिलकानना रमे
सुधान्यभूरुचिरसुधा धराऽप्यसि॥ ३३॥

नलिनशशिनौ सिन्धोः कन्ये सरोगनभोगता-
त्यजनकुतुकादेतौ जातौ त्वदक्षिमुखात्मना।
सह निवसतः सेतूकृत्य भ्रुवोर्युगमन्तरे
सहजरिपुताभाजोर्जन्मान्तरेऽपि न सङ्गतिः॥ ३४॥

नयनयुगळाक्रान्तं कर्णान्तयुग्ममधोक्षज-
प्रणयिनि तव स्रष्टा दृष्ट्वा भयाकुलमानसः।
अहह मुखमप्याभ्यां मा क्राम्यशेषमिति न्यधात्
किमुपरि तयोर्धीमान् सीमाविभागशिले भ्रुवौ॥ ३५॥

यत्किङ्कराः सरसिजासनशङ्कराद्याः
देवाः स एष दनुजारिरपि भ्रुवोस्ते।
जागर्ति किङ्करतया जगदम्ब नित्यं
छन्दानुवर्तनकृतः कुटिलस्य सर्वे॥ ३६॥

श्रुत्यन्तजुष्टममलोत्तमकान्तियोगात्
अत्यन्तसुन्दरमनङ्गजनेर्निदानम्।
उद्भासितामरसभामहितं मदम्ब
को न स्तुवीत नयनं तव कृष्णरूपम्॥ ३७॥

दुग्धाम्भोधिसुते त्वदक्षिविजितो राजानमेणो गतः
त्यक्त्वासावपि मण्डलं मुखजितो दुर्गेशमेणाश्रयः।
स त्वेकं करतः परं च शिरसा धृत्वा दृगास्यद्विषोः
दुर्गेशः स्वयमीश्वरोऽप्यटति खल्वद्यापि भिक्षामहो॥ ३८॥

नयनं तव देवि वर्णरीतेः
विपरीतेऽपि विपर्ययं न याति।

कमलं तु समेति कञ्जगेहे
कथमाहुः समतां तयोः कवीन्द्राः॥ ३९॥

निशायामम्ब त्वन्नयनसुषमामोषकमिति
क्रुधा नूनं राज्ञा कुवलयमिहाकारि विकचम्।
चकोरास्तच्चोराः चकितमनसः प्रेक्ष्य तदिदं
सुतप्तास्तत्पादं ग्रहणमभितन्वत्यशरणाः॥ ४०॥

अमर्षाल्लोकाम्ब स्ववसुहरनीलोत्पलभृतोः
अपि श्रुत्योः सीमां कबलयति ते नेत्रयुगलम्।
कृतः कल्पेष्वार्तिं न परमपराधः फलति तत्
विपक्षाणां पक्षीकृतिरपि विषादाय भवति॥ ४१॥

चक्षुः प्रमाणेन समुद्रकन्ये
सीमा श्रुतेः सङ्कुचिता तवाभूत्।
न तत्र कैमुत्यनयात् कथञ्चित्
उन्मेषमृच्छत्युपमानवार्ता॥ ४२॥

त्रैलोक्य सन्त्रायिणि तावकीनो
ध्रुवं कटाक्षो धृतराष्ट्रजातः।
कल्याणि कर्णप्रणयी कथं वा
पुष्णाति कृष्णार्जुनदीप्तियोगम्॥ ४३॥

आकर्णदेशादुदितप्रकर्षं
तवाक्षि मन्येऽतनुबाणरूपम्।
यत्कङ्कटं वेङ्कटनायकस्य
धैर्यात्मकं कृन्तति सिन्धुकन्ये॥ ४४॥

गुप्ता वनेषु विहरन्ति सुहृद्यमीनाः
कस्यापि नो कुवलयेषु दिवा प्रकाशः।
राज्ञो बिभेति जगदम्ब कुशेशयालिः
कर्णेजपे जयति नेत्रयुगे भवत्याः॥ ४५॥

आस्वादने कृतरसावधरामृतस्य
मातस्त्वदक्षिमधुपौ बत मार्गमध्ये।
नासाख्यचम्पकमवेक्ष्य निवृत्तयत्नौ
दृष्टेप्सिताग्रहणतस्तरलौ सदा स्तः॥ ४६॥

जातोन्मेषौ मुखरुचिसुधा सागरे तावकीनौ
नेत्रात्मानौ जननि भुवनोज्जीवनौ दिव्यमीनौ।
न्यूनाकारान् भगवति निजापेक्षया राक्षसारेः
चक्षुर्मीनान् कबलयत इत्येष जातिस्वभावः॥ ४७॥

सौवर्णं ते सिन्धुकन्ये निरुन्ध्यात्
आतङ्कं नः कर्णताटङ्कयुग्मम्।
नृत्यन्तीनां यत्र नेत्रद्युतीनां
जालं नीलग्रावभावं बिभर्ति॥ ४८॥

पूषा कर्णे स्वर्णताटङ्कभूषा-
वेषादिन्धे पुत्रनामादरेण।
तत्सामीप्यादेव देवि प्रसादं
नित्यं धत्ते नेत्रपङ्केरुहं ते॥ ४९॥

त्रैलोक्याम्ब त्वद्वतंसोत्पलान्ते
गुञ्जं गुञ्जं सञ्चरन् चञ्चरीकः।
किं व्याचष्टे कान्तसन्देशहारी
कर्णाभ्यर्णे काममन्त्रार्थतत्त्वम्॥ ५०॥

काचिद्भाति वतंसकोत्पलमयी कल्याणताटङ्कसत्-
प्राकाराश्रितकर्णधिष्ण्यनिहिता प्रायः शतघ्नी रमे।
तद्रत्नाग्निरुचाऽरुणः स्मृतिभुवा तस्या मुखात् प्रेर्यते
लोलम्बायसगोळकः प्रणयिनो दुर्मानवर्मार्दनः॥ ५१॥

कंसारातेश्चाटुमाध्वीझरैस्ते
कर्णौ पूर्णावर्णवेन्द्रस्य कन्ये।

www.prapatti.com

जानन्तस्तत्सन्निधौ चञ्चरीकाः
चञ्चूर्यन्ते नोत्पलं तत्र हेतुः॥ ५२॥

ग्रस्तवतंस कुवलयं
दृग्युगमुपकूजदलिरवमिषात् ते।
मद्वसुचोर इहेति प्रवदति
किल कर्णपत्रमित्राय॥ ५३॥

इमामवामां श्रुतिमिन्दिरे तव
स्तुवन्ति सन्तः स्मृतिजन्मकारणम्।
शिरस्यमुष्याः सुमनोभिरञ्चिते
चकास्ति दृष्टिर्जगतामधीशितुः॥ ५४॥

तव द्वितीया श्रुतिरुच्चकैरसा-
वनङ्गभावानुगुणा गुणाम्बुधे।
वशे निधायैनमशेषशेषिणं
करोति मातस्तव कर्मकारकम्॥ ५५॥

दीव्यत्कर्णसुवर्ण कुण्डलमये दीप्ताग्निकुण्डे ज्वलत्
रत्नाङ्गारघने हरेर्धृतिमयीं हुत्वाऽऽहुतिं तावके।
भृङ्गाध्वर्युरनङ्गदीक्षितवृतो झङ्कारमन्त्रान् जपन्
वाराशेर्दुहितः प्रदक्षिणविधिं वारान् विधत्ते बहून्॥ ५६॥

देवानां मधुरं स्वतः स्तुतिवचो देवि स्वतो सुन्दरं
मादृग्बालकजल्पितं च जगतीमातः श्रुती याति ते।
तत्राद्यं तदवस्थमेव चरमं तत्तुल्यतां गाहते
मुक्तं शुक्तिषु मौक्तिकं घनपयो मुक्ता तु नैवान्यथा॥ ५७॥

स्फुरन्मुक्ताकान्तिस्फुरसलिलमग्यारुणमणि-
प्रभाकल्हाराढ्यं प्रियनयनमीनैकशरणम्।
हताशेषक्लान्तिं हरिदुपलनीलोत्पलघनं
तटाकं ताटङ्कान्तरमुषसि सेवे तव रमे॥ ५८॥

www.prapatti.com

सुवर्णताटङ्कमुनिः श्रुतौ स्थिरः
प्रपन्नमुक्ताभ्युदयो दयोदधे।
प्रकाशितार्चिः सरणिः प्रिये हरेः
चकास्ति ते चक्रधराभिनन्दितः॥ ५९ ॥

तिलप्रसूनं तुलयत्यसौ जगत्-
सवित्रि नासा तव सारसालये।
तदञ्चलोदञ्चितुषारविप्रुषा
समानतामेति तदग्रमौक्तिकम्॥ ६० ॥

नासा तवासौ नववंशवल्ली
कासारजावासिनि कात्र शङ्का।
प्रलम्बते तत्र यदम्ब मुक्ता-
फलं बतेदं गलितं हि तस्याः॥ ६१ ॥

श्रीरास्यकान्तिजलधौ स विभाति नासा-
सेतुस्तवाद्भुतगतिः कलनेन यस्य।
नाथः समेति न विदेहजयान्वयं हा
लङ्केशपाशकलनादपयात धैर्यः॥ ६२ ॥

भ्रूसूत्राभ्यामूर्ध्वमाबध्य मिन्वन्
नासावंशस्तम्भमम्भोधिजे ते।
तत्र स्थित्वा ताण्डवं संविधत्ते
चित्रं क्रीडां चित्त भूनाट्यजीवी॥ ६३ ॥

दिव्यं ददाति नवचम्पकमम्ब गन्धं
त्वद्घ्राणजन्मनि तदेव सुधाब्धिकन्ये।
गृह्णाति ते बहुविधं कृतिनो ददाना
जन्मान्तरे समधिकं विभवं लभन्ते॥ ६४ ॥

मदनजननि नासामौक्तिकं वेद्मि मल्ली-
मुकुळमिति सुगन्धिश्वासमन्दानिलेन।

तदुपरि यदजस्रं तद्विकासप्रतीक्षं
    दृगलियुगलमेतद् दृश्यते सावधानम्॥ ६५ ॥

हसितरुचि सितांशुकं वसाना
    श्वसितसमीरनटेन नाट्यमाना।
जनयति जननि त्वदीयनासा-
    मणिगणिका मधुसूदनस्य मोदम्॥ ६६ ॥

मुखविधुमधुरा धरोष्ठसन्ध्या-
    परिसरसीम्नि हरिप्रिये भवत्याः।
भजति जननि नासिकाग्रमुक्ता-
    फलमिह तारमुदार तारलीलाम्॥ ६७ ॥

स्वरिपुरदभिया विविक्षु नासा-
    बिलमिव मौक्तिकमेतदग्रलग्नम्।
सरसिजभवने निजप्रतीप-
    श्वसितनिवारितमम्ब कम्पमेति॥ ६८ ॥

भवती स्मितचन्द्रिका रमे
    भवतीसुन्दरदन्तरश्मिभिः।
भवतीयमकिञ्चनस्य मे
    भवतीव्रातपखेदशान्तये॥ ६९ ॥

हसितं भवदीयमाद्यवर्णं
    जहदेतज्जननि स्वरूपगत्या।
विदधे विधुपादजातमैत्री-
    मतिमन्दस्य किलोचिताधराप्तिः॥ ७० ॥

मनोजमातस्तव मन्दहासं
    मन्ये मधुध्वंसन कीर्तिभासम्।
विसृत्वरं त्वद् रसनाग्रवृत्तेः
    वाग्देवताया वपुरंशुपूरम्॥ ७१ ॥

नासोरु मौक्तिक घृणिद्विगुणीकृतेन
हासोदयेन हसता सुषमां हिमांशोः।
हा हन्त सुन्दरि तवाधरबन्धुजीवः
पद्मे परिस्फुटमटीकत पाटलत्वम्॥ ७२॥

बालेन्दुकान्तिरिव पश्चिमसान्ध्यरागे
पद्मालये स्फटिकभा इव पद्मरागे।
प्रत्यग्रपुष्पसुषमेव च पल्लवाग्रे
भाति स्मितद्युतिरसावधरे भवत्याः॥ ७३॥

स्वाद्वी सुधा स्मितमिषेण सुधाब्धिकन्ये
प्रत्यक्षतस्त्वदधरे परिदृश्यतेऽसौ।
सिक्ता यया तव सदा स्वदते चटूक्तिः
मातः शुभाय मनसे मधुवैरिणोऽपि॥ ७४॥

मृद्वीकेयं न खलु भजते मृद्विकाराद्विशेषं
मन्ये पूरं मलिनमलिनामाकरं माकरन्दम्।
मातर्नैवाकलयति सिता माधुरी साधुरीतिं
हन्ताहन्तां तव सुवचने भाति मोचा मुमोच॥ ७५॥

हृत्वा वाचां रसमसदृशं हन्त पुण्ड्रेक्षवस्ते
मूढं मध्ये जठरकुहरं पाटवाद्गूढवन्तः।
तं कृच्छ्रात् ते ददति च पुनर्दारिता दारुयन्त्रैः
मातर्देयं स्वयमददतां मर्दनं मार्दवाय॥ ७६॥

अभ्यातञ्च्य क्षीरधिमिन्दोरमृतौघैः
आमथ्यैनं देवि मथा चेक्षुमयेन।
तस्माद्देवैर्यद्युपनीतं नवनीतं
तिक्तीकुर्यादुक्तिरियं ते तदपि श्रीः॥ ७७॥

मातः समस्तजगतामसि माधवी त्वं
मन्ये तवाधरदलं मृदुलं प्रवालम्।

दन्तावलिं सुमनसां ततिमुल्लिखामि
स्वादूनि वेद्मि च मधूनि सुभाषितानि॥ ७८ ॥

मातर्भवन्मुखमयूखसुधाब्धिमध्ये
बिम्बाधरामृतमभूद्वचनामृतं च।
आद्यं तयोः पिबति सादरमाननेन
श्रोत्रद्वयेन चरमं परमः पुमान् सः॥ ७९ ॥

परिहृतभवशब्दा भारती तावकीना
परिहसतु निकामं कालकण्ठाभिलापम्।
श्रुतिपथमधुरेयं सिन्धुकन्ये कथं वा
शुकमुख फणितीनां दोषमाविष्करोति॥ ८० ॥

असङ्कोचां मोचा मधुरिममदोन्मोचनविधौ
अनीचां ते वाचामहरहरहं नौमि लहरीम्।
उदूहे यां श्रोतुं कुतुकमुदधेः पुत्रि दधती
श्रुतीभावं चक्षुःश्रुतिपतिदृशां विंशतिशती॥ ८१ ॥

पर्यायः शर्करायाः प्रतिकृतिरमृतस्रोतसां तादृशानां
साक्षी गोक्षीरभूम्नां सुरतरु सुमनो माक्षिकाणां विकारः।
पुण्ड्रेक्षूणां प्रणाली परिणतिरतुला नालिकेरोदकानां
सोऽयं नालीकगेहे जयति तव वचः संपदां संप्रदायः॥ ८२ ॥

सुता सुधाब्धेः सहजा हिमांशोः
मातः प्रिया त्वं मधुराधिपस्य।
तथाविधायास्तव के नु वीचीं
आचान्तमोचां न वदन्ति वाचाम्॥ ८३ ॥

द्राक्षालिरादौ किल रूपयुक्ता
मध्येऽधिकेक्षुप्रभवा सिता च।
हास्या सुधाप्यग्रजनाभियुक्ता
स्वादौ रमे जाग्रति वाग्रसे ते॥ ८४ ॥

निःसार वंशजठरे न्यविशन्त हन्त
 दन्तद्युति प्रतिभटास्तव मौक्तिकौघाः।
मातर्द्विजव्रज विरोधितया स्थितानां
 मातङ्ग मौलिकलनाऽप्युचितैव तेषाम्॥ ८५॥

रमे रसज्ञाञ्चलशारदाया
 रदावली ते रमणीय रूपा।
मधुप्रतिक्षेपि मनोऽनुकूले
 मन्दारमालेव शुभा विभाति॥ ८६॥

प्रकाशते सज्जघनागमे त्वयि
 प्रगल्भशोभोदयिनी रदावलिः।
रमे मुकुन्देन किलामुना धृता
 द्युतिर्यदीया सहसोन्मिषन्मुदा॥ ८७॥

आप्तीकृतानाममुकेन हार्दान्
 सदा मुकुन्देन सदादृतानाम्।
शुचिद्विजानां ननु तावकानां
 मुक्ताकृतिर्विश्वसवित्रि युक्ता॥ ८८॥

हन्तारस्तमसां दिशन्तु कमले दन्ता मुदं तावकाः
 येषूद्दामजपासपक्ष रसनाच्छायोपरक्तांशुषु।
उच्चैः पक्त्रिम दाडिम भ्रमवशादुत्पित्सुकेली शुक-
 प्रत्यावर्तन खेद निःसहतया पाणिर्विशेषारुणः॥ ८९॥

कन्ये सिन्धोः काऽपि मृद्वी सुहृद्यां
 दद्याद्विद्यां त्वद्रसज्ञा मनोज्ञा।
यत्र व्यक्तो रक्तिमा वक्ति मातः
 वाचां देव्या नित्यनृत्ताभिघातम्॥ ९०॥

प्रह्वा जिह्वां तव तु शरणीकुर्महे शर्महेतुं
 रागादागांस्युपचितवतो रक्षितुं या रमे नः।

वारं वारं वृषगिरिपतेः कोपलोपानुरूपाः
सूक्तीरुक्त्वा नियतमयते शोणिमानं श्रमेण॥ ९१ ॥

कंसद्विषो महिषि कानन चन्द्रिकेति
दोषं विहाय रसनामवनात्मिकां ते।
प्राप्ताऽपि पद्मजवधूर्वनजौकसस्ते
सङ्गादिवाधिकवनस्थितिमेति भूयः॥ ९२ ॥

अभ्यर्चतामनघ वाङ्मयसारदाया
रूपं रुचा तुलित शारदनीरदायाः।
वन्दीभवत्प्रथित तुम्बुरुनारदायाः
वन्दे तवाम्ब रसनाञ्चलशारदायाः॥ ९३ ॥

मुकुन्दकान्ते मुखपद्मकान्तेः
तवाधरोऽयं तरुणातपो वा।
आनन्दकल्यावसरे मुरारेः
आविर्भवत् प्रागरुणोदयो वा॥ ९४ ॥

बिम्बोष्ठयोः पृथगवस्थितयोः कदाचित्
सन्धौ कृते जननि साधुपदे निविष्टैः।
ओष्ठस्तवैष वितरन्निजमुख्यवर्णं
बिम्बाय लुम्पति च तस्य जघन्यवर्णम्॥ ९५ ॥

वैकुण्ठकान्ते वचनाधरौ द्वौ
वक्त्रे तवास्ताममृतावतारौ।
आद्यो तु वर्णः शुकलालितोऽभूत्
अन्त्ये पुनः किंशुकलालनीयः॥ ९६ ॥

रागावनेरपि तवाधर जीवकस्य
राजीववासिनि निराकृतपल्लवस्य।
अच्छैर्द्विजैः परिचयादमृतस्य रीतिं
आरोहतः समुचितोऽरुणबिम्ब भेदः॥ ९७ ॥

तव रदवसने गुणोत्तरेऽस्मिन्
  अधरपदस्य विरोधि लक्षणैव।
अमृतकृदपि माधवो मुनीनाम्
  अमृतमुपैतुममुं निषेवते यत्॥ ९८॥

हरिगृहिणि हरिद्रा लिप्तया शम्पया ते
  तनुमतनुत वेदास्तप्तकार्तस्वराभाम्।
अधरमथ च तत्राप्यम्ब लिम्पन् सुधौघैः
  अनयदनणिमानं शोणिमानं किमेनम्॥ ९९॥

प्रायस्ते जगदम्ब चुम्बनविधौ बिम्बाधरालम्बनं
  सङ्क्रान्तं मधु नन्दनन्दनमुखे सङ्गीतकाले पुनः।
तस्माद्वेणुमवाप तद्गतरसास्वादी तदादित्सया
  वंशान् कृष्णपुरन्ध्रि रन्ध्रयति किं तद्वंशजातानलिः॥ १००॥

विद्वज्जनै रुचिरविद्रुम पङ्क्तिरेषा
  विज्ञायतां मदधरादधरा किलेति।
प्रत्यक्षतः प्रकटनाय पयोधिकन्ये
  कण्ठे बिभर्षि किल विद्रुममालिकां त्वम्॥ १०१॥

कपोलौ ते मातः कनकमयताटङ्क सुषमा-
  झराघातारक्तौ जनजननि यत्रैव निहिताः।
अपि प्रौढेन्द्रद्विट्परिवृढवपुः पाटनखराः
  समाख्यामन्वर्थां दधति नरसिंहस्य नखराः॥ १०२॥

कान्तौ मातः कपोलौ तव यदुपगतां कर्णरत्नांशु पूरं
  संप्राप्तं चुम्बनेषु प्रियतमवदना दम्ब ताम्बूलरागम्।
मत्वा हस्ताङ्गुलीभिस्त्वमसनरुचिभिर्मार्जनैर्द्विस्त्रिरुक्तं
  तं दृष्ट्वा दर्पणे ह्रीभरनमितमुखी हास्यते प्रातराल्या॥ १०३॥

पाण्डिम्ना हसतेव कैटभरिपुः पाणिस्थशङ्खेन तं
  पद्मावासिनि पर्यजीहसदसौ स्यालं हि जैवाकृतम्।

हित्वेशं प्रभुरित्यमुं प्रति परीहासाय वक्त्रात्मना
 जातेनैवमधः कृतो हिमरुचा त्वत्कन्धरात्मा दरः॥ १०४ ॥

अन्तः स्थोष्मोद्गाराद्
 गृहीतमखिलाम्ब कंसदमनेन।
पाञ्चशरजन्यमभितः
 प्रतिगर्जति कन्धरा त्वदीयेयम्॥ १०५ ॥

चक्राङ्कतामुपगतं स्तनमुन्नतं ते
 वीक्ष्यातितिक्षुरयमुच्छ्रयवांस्ततोऽपि।
कण्ठत्वमेत्य शिरसा निजभुक्तमुक्ता-
 हारं च वाहयति तेन तवाम्ब शङ्खः॥ १०६ ॥

जनस्त्रिलोकीजननि स्तनौ ते
 कथं पयोजे कथयत्यशेषः।
चतुर्मुखाद्यर्भक जीवनाय
 जातं तयोरेव पयो हि भूयः॥ १०७ ॥

अमृतकलशव्यूहेष्वात्मोद्भवेषु पयोधिना
 त्वयि कुचमिषाद्द्वौ निक्षिप्तौ विवर्धयितुं जगत्।
अमृतसहजे यद्दुग्धास्वादनोल्बणपाण्डिम-
 द्रुहिणरसनावासाद्गौरी बभूव सरस्वती॥ १०८ ॥

न जातुचिद्वर्णविपर्ययं गतौ
 गुणोत्तरौ कन्दुककञ्चुकौ तयोः।
स्वमित्रमाद्यं कुरुते रमेऽन्तिमं
 बिभर्ति मूर्ध्ना त्वदुरोज भूमिभृत्॥ १०९ ॥

पुरस्त्वदीयाङ्ग पुरप्रवेशे
 पुराणगोपाल भृतावनङ्गः।
उरोरुहक्षीरघटौ च पश्यन्
 उच्चैस्तरां नन्दति सिन्धुकन्ये॥ ११० ॥

पुष्पेषु पूजाविधिमाचरिष्यन्
पुण्याहकुम्भाविव पद्मनाभः।
पयोनिधेः पुत्रि महाक्षतैस्ते
पयोधरावम्ब परिष्करोति॥ ११११ ॥

परामिमामुन्नतिमश्नुवाते
स्मराम्ब सद्यः स्तनभूभृतौ ते।
चराचराणामधिपोऽपि चक्री
करार्पणं देवि ययोः करोति॥ ११२ ॥

हन्त स्तनौ तव विभागकथानभिज्ञौ
कन्दर्पमातरत एव करादिषु त्वम्।
अङ्गान्तरेषु पृथगाभरणं ददाना
हारं द्वयोरपि तयोरपृथग् ददासि॥ ११३ ॥

मुष्णाति मेदिनिभृतां श्रियमुन्नतानां
सूर्याश्रितं परिहसत्यपि साधुचक्रम्।
ऊर्ध्वं च पश्यति रमे त्वदुरोजयुग्मं
ईदृक् चरित्रमविवेकिनि नैव चित्रम्॥ ११४ ॥

उच्चैरतन्वाज्यवतीर्णशक्त्योः
भूयांसि पातुं क्षमयोः पयांसि।
मातर्महाहारसमृद्धिभाजोः
युक्तं हि पीनत्व मुरोजयोस्ते॥ ११५ ॥

विवेकवार्ता विरहेऽपि पद्मे
गुरुत्व भाजोऽस्य कुचद्वयस्य।
गिर्युत्तमा बिभ्रति शिष्यभावं
क्षमाधराणां क्षममेतदेषाम्॥ ११६ ॥

रमे कराभ्यां रचितार्दनस्य
त्रैलोक्यभिक्षोरतनुप्रदानम्।

www.prapatti.com

स्तनावुदारौ तनुतस्तवेमौ
तृणीकृताष्टापदशैलशृङ्गौ॥ ११७॥

कुचौ हिरण्याचल सम्पदं ते
प्रह्लादहेतू नियतं भजेते।
तनोति मातस्तत एव नूनं
नृकेसरी तत्र नखक्षतानि॥ ११८॥

उत्तुङ्गयोस्तुल्यमुरोजयोस्ते
गदन्ति खर्वं कथमम्ब कुम्भम्।
तत्कार्यभूतः कथयत्यगस्त्यः
तत्र स्वहेतौ परिमाणमेतत्॥ ११९॥

रतव्रतारम्भ कृते रतीशो
हरिद्रया लिप्तमधोक्षजाय।
माता रमे मङ्गलनालिकेर-
युगं ददौ किं त्वदुरोजयुग्मम्॥ १२०॥

तवायमम्ब स्तनयोः सखायौ
दधाति कुम्भौ शिरसेति नूनम्।
ग्राहग्रहात् त्रातुमहो गजेन्द्रं
त्वरा हरेः क्वापि पुराऽविरासीत्॥ १२१॥

उरोजयुग्मं तव युक्तिभूम्ना
करीन्द्रकुम्भौ कथयन्ति मातः।
आभाति तस्योपरि मौक्तिकश्री
रोमालिशुण्डा च लसत्युपान्ते॥ १२२॥

चन्द्रेण चक्रमिथुनं कृतविप्रयोग-
त्रासादपेक्षित तदीयजनावलम्बम्।
वक्षोरुहद्वयमिषेण विधुस्वसस्ते
प्राप्याङ्गमृच्छति निरन्तरसङ्गतिं तत्॥ १२३॥

सोढुं कराभिहतिमप्रभवन् वधूनां
  द्राक् कन्दुकः स्तनतयाऽम्ब तवावतीर्णः।
तत्राप्यहो भजति शौरिकरोपमर्दं
  क्षिप्तः सुदृग्भिरयते क्व न मर्दनानि॥ १२४ ॥

नित्योल्लसद्घुसृण धातुनिवेशहृद्यौ
  मातस्तव स्तनगिरी जयतः कठोरौ।
अध्यापितं कठिनतामरविन्दनाभेः
  आलिङ्गनेषु किल येन भुजान्तरालम्॥ १२५ ॥

घटिकाशतकश्रुतोच्छ्रयं
  धनसाहित्यमदः स्तनद्वयम्।
कुरुते कविचक्र निर्जयं
  कमले कान्तगुरुप्रमोदयम्॥ १२६ ॥

सुरतरुचिरलीला शोभितोऽसाविति श्रीः
  पृथुलकुचयुगं त्वं प्रेयसे देवि दत्से।
स तु तदपि गृहीत्वा चापलादम्बरं ते
  हरति परहिरण्यं हर्तुरेष स्वभावः॥ १२७ ॥

उन्नमत्सरमनुन्नमत्सरं
  कन्दुके कलशसिन्धुकन्यके।
पीनतोषितमपीनतोषितं
  भाति ते युगमुरोरुहो रहो॥ १२८ ॥

उदग्रहारं कुचमण्डलं ते
  जनार्दनो देवि जगत्यधीशः।
निपीडयत्येष करग्रहेण
  कारुण्यवार्ता क्व हिरण्यहर्तुः॥ १२९ ॥

मदम्ब भोग्यायतमाल्यजुष्टे
  तव स्तनद्वन्द्व गिरीशमौलौ।

निकाममुद् वृत्ततया निपत्य
　　लुठत्यसौ हारसुरस्रवन्ती॥ १३० ॥

पीतस्तनस्ते कमले शिशुत्वे
　　पितामहः सोऽजनि नित्यतृप्तः।
सदा तदास्वादकरः समुक्ता-
　　हारोऽम्ब केनाप तथाभिधानम्॥ १३१ ॥

कल्याणि भावत्क कुचाग्रजाग्र-
　　त्प्रत्यग्रहार स्फुटमौक्तिकानि।
प्रायः सुमेरुं परितश्चरन्ति
　　पटून्युडीनीव परिस्फुरन्ति॥ १३२ ॥

स्तनयोरनयोस्तवाम्बुराशे-
　　स्तनये दीव्यति दिव्यहारयष्टिः।
परितः पृथुलारविन्दकोशं
　　प्रचलन्ती कलहंसमालिकेव॥ १३३ ॥

मदनोपवने मदम्भ देहे
　　तव बाहे कृतवल्लिका विमोहे।
नव पल्लव पुल्लपुष्प भूयं
　　यदुपर्यङ्गुलयो नखाश्च यान्ति॥ १३४ ॥

अम्भोजबन्धुरयमम्बुरुहान् दवीयान्
　　तत्सन्निधिं जिगमिषुस्तनये पयोधेः।
अम्भोजमम्ब तव हस्ततयाऽवतीर्णं
　　सौवर्णकङ्कणमिषान्निकषा समिन्धे॥ १३५ ॥

आम्रेडित त्वत्कर पद्मरागः
　　अत्युज्ज्वलैः कङ्कणपद्मरागैः।
लीलाशुको दाडिमबीजलुब्धो
　　विश्वम्भरप्रेयसि विप्रलब्धः॥ १३६ ॥

www.prapatti.com

कृताञ्चनौ काञ्चन कङ्कणस्थ-
सङ्क्रन्दनग्रावमहस्तरङ्गैः।
कल्याणि पाणी कनतस्तरां ते
शैवालमालाभिरिवारविन्दे॥ १३७॥

इन्धे तावकपाणिशोणिमभरः कल्याणि नैसर्गिकः
पद्मे कङ्कणपद्मरागकिरण श्रेणीभिराप्यायितः।
तत्संरूढबिडाललोचन सुहृद्वैदूर्यवीक्षाभयाद्-
गच्छद्विभ्रमकीरवारणघना यासेन चाम्रेडितः॥ १३८॥

काञ्चीकवीन्द्रकवनादपि कोमलं ते
कल्याणि पाणितलमम्बुजनाभकान्ते।
अश्रान्तमर्थिषु बहुष्वभितन्यमान-
दानश्रमादरुणिमानमुपैति नूनम्॥ १३९॥

न केवलं नागनगेशकान्ते
हस्तो ननु स्वर्णगतोऽधिकस्ते।
यं संप्रदानीकुरुते स निःस्वं
सोऽपि क्षितौ स्वर्णगतोऽधिकः स्यात्॥ १४०॥

असावनष्टापदमर्थिनं द्राक्
अष्टापदावासमहो विधाय।
आपत्कथादूरगमब्धिकन्ये
करोति कल्याणि करस्त्वदीयः॥ १४१॥

दीना दानैस्त्वत्कराब्जादुपात्तैः
देवि स्थाने स्वर्णवत्त्वं प्रपन्नाः।
आसन्नेते सिन्धुकन्ये नदीनाः
चित्रं नित्यं भान्ति लक्ष्मीकुमाराः॥ १४२॥

कनत्कनककङ्कणोल्बणमणीघृणि श्रेणिका-
महासरिदुदञ्चितं मकरमत्स्यरेखावृतम्।

प्रसह्य मधुनाशनं कृतवतैव कृष्णेन ते
    कराम्बुरुहमिन्दिरे कलितपीडनं राजते॥ १४३ ॥

स्वर्णस्फुरद्बहुविधोर्मिकमब्धिकन्ये
    रत्नाकरं तव करं निगदन्ति सन्तः।
आक्रान्तसर्वभुवनो हि जनार्दनोऽसौ
    दुर्धर्षतां व्रजति यस्य परिग्रहेण॥ १४४ ॥

पालकं सुमनसां तव स्थिर-
    च्छायमब्धितनये समाश्रये।
पञ्चशाखमिह भव्यकल्पकं
    दानवारिपद पोषणक्षमम्॥ १४५ ॥

जननि मरकतादिः सार्द्धमारक्तरत्नैः
    विधुमुखि निहितस्ते व्यर्थमेवोर्मिकासु।
प्रसृमरकरदीधित्यङ्कुरैरङ्गुलीनां
    परिभजति यतोऽसौ पद्मरागाविशेषम्॥ १४६ ॥

रागं रमे तव शुभाङ्गुलिसङ्गलब्धं
    वीटी मुरान्तकमुखे प्रकटीकरोति।
मुक्तासवर्णनवचूर्णगनागवल्ली
    पर्णात्मना न खलु रागकथान्यथाऽस्याः॥ १४७ ॥

भवान्धकूपे पतिताय मह्यं
    दुर्मोचकर्मोत्कर कर्कशाय।
करावलम्बं कमले ददासि
    तदञ्चलं ते तत एव रक्तम्॥ १४८ ॥

दधति नखास्तवाम्ब तनुहेमलताभभुजा-
    रुचिरकरारविन्दचलदङ्गुलिकोटिजुषः।
सरयसरस्वती झरसमापतनोपनत-
    हृदतनुवीचिकाञ्चल समुज्ज्वलफेनतुलाम्॥ १४९ ॥

समाननामा स विधुः समानशे
दशेह भावानिति मातरीर्ष्यया।
प्रशस्तयोस्तावकहस्तयोर्विधुः
दशावतारान् विदधे नखात्मना॥ १५० ॥

विभाति वाराशिवरेण्यकन्या
प्रशस्तहस्तोल्लसितो नखात्मा।
विधुर्विचित्रागम एव नूनं
नाऽसौ तुलामेति यतः पदाऽपि॥ १५१ ॥

क्षत्रं तदेव कथयन्ति बुधाः क्षतेभ्यो
यत्त्रायते यदुपतेर्दयिते ततोऽहम्।
यत्प्रत्युत क्षतशतं तनुते प्रियाङ्गे
नक्षत्रमेव तदवैमि नखं त्वदीयम्॥ १५२ ॥

पाथोजाक्षभुजान्तरालवसतेः पद्मालयायाश्चिरं
पाण्योर्दक्षिणवामयोः स्थितिमती पद्मे दिशेतां श्रियम्।
यत्रैकं हरिदृश्ययोर्मुकुलितं खेदाददाक्षिण्यवत्
योगोत्थाद् ध्रुवमन्यदेति हसितं दाक्षिण्यशाल्याश्रयात्॥ १५३ ॥

रोमालिं द्रागुद्गतां नाभिरन्ध्राद्
व्यालीं विद्मः पद्मगेहे भवत्याः।
गाढोरोजस्मेर हाराग्रजाग्रत्
रत्नं नूत्नं तच्छिरस्यं प्रतीमः॥ १५४ ॥

शौरेः सुरात्मनोऽक्ष्णः समजनि यमुनेत्युद्गतेर्ष्येव गङ्गा
जाताङ्घ्रौ तस्य गौणी किल तदपि तवापत्यतेऽन्यत्र निन्दाम्।
तस्याः कर्तुं तवासौ किमभवदुदरे भानुजा रोमराजी-
व्याजाद्विश्वाम्ब पत्न्या विदुरुदरभवं मुख्यवृत्त्या ह्यपत्यम्॥ १५५ ॥

जेतुं कंसारिमाराद्व्यवसितमधिकामाजि सङ्घस्तनक्ष्मा-
भृद्भ्यामभ्याशदेशे तव जयति तयो रोमरेखा शतघ्नी।

दत्ते नाभी रमे सज्जघनधरणिभृन्मण्डले यन्मुखोद्यत्
तप्तायः पिण्डपातस्थलनियम कृते क्लृप्तगर्तप्रतीतिम्॥ १५६ ॥

अभ्युद्गताधर रस ग्रहणाय रोम-
रेखाषडङ्घ्रितितिरम्ब पथि प्ररूढम्।
उत्तुङ्गसङ्गतमुरोजगिरीन्द्रयुग्मम्
उल्लङ्घितं चिरमुपायमुदीक्षते किम्॥ १५७ ॥

रत्नावली तव रमे वरमेखलायाम्
अङ्गारपङ्क्तिरविदूरगता तु तस्याः।
रोमावली तदुपजातविशीर्णमूल-
धूमाकृतिं वहति शक्रमणीव नीला॥ १५८ ॥

निःश्रेणिका नाथदृशोरुरोज-
दुर्गाधिरोहे तव रोमरेखा।
लावण्यलक्ष्मी वरवेणिका वा
रतीशभूपाल कृपाणिका वा॥ १५९ ॥

स त्वद्गर्भसमुद्भवोऽप्ययुतशुक्सन्दायकैः सायकैः
पञ्चेषुः पितरञ्च वञ्चयति तत्पञ्चायुधं माधवम्।
लग्ना नूनमतो जगज्जननि ते रोमावलिच्छद्मना
तातद्रोहिसुतप्रसूत्युपनता दुष्कीर्तिरेवोदरे॥ १६० ॥

रज्जुं रोमालिरूपां गुरुकुचकलशालम्बिनीं जीवनार्थी
प्रातस्त्वन्नाभिवापीपरिसरमनयन्मन्मथो जाततृष्णः।
दृष्ट्वा तामत्यगाधामिह न पुनरलं दैर्घ्यमस्या इति श्रीः
तामौज्झत्तत्र रज्जुं न तृष उपरतिः शम्बरध्वंसिनः स्यात्॥ १६१ ॥

ऋत्विग्रमे रतिमखे ननु यौवनात्मा
नाभीबिलावटयुतोदरवेदिकायाम्।
यूपं तनोति तव रोमलतास्वरूपं
शङ्केऽस्य सङ्गतमुरोजयुगं चषालम्॥ १६२ ॥

रतीशमातस्तव रोमवल्लिका-
मयी मनोज्ञा यमुना पुनातु माम्।
वलित्रयं यत्र तरङ्गविभ्रमं
बिभर्ति हारांशुचयश्च फेनताम्॥ १६३॥

स्तनाद्रिभाजि स्थिरहारशोभा-
सुधाम्बुधौ रोमलता मुरारेः।
वटच्छदः स्यादुदरं तवाम्ब
वलित्रयं चित्रमिहोपधानम्॥ १६४॥

नाभीसरोरोधसि नालिकेर-
द्रुमभ्रमं रोमलता ददाति।
तदग्रलग्नौ तनुतस्तव श्रीः
स्तनौ पुनस्तत्फलयुग्मशङ्काम्॥ १६५॥

नाभीसरश्चिरमगाधतरं विधाय
नारायणप्रणयिनि श्रमिणा विधात्रा।
रोमावली तव विभाति तटे तदीये
क्षिप्तेव तत्खननहेतुरियः शलाका॥ १६६॥

सरितो गिरितोऽवतीर्य निम्नं
प्रविशन्त्यम्ब तवात्र नाभिगर्तात्।
तनुरोमलता कलिन्दजाऽहो
स्तनशैलान्तिकमारुरुक्षतीव॥ १६७॥

दायादः पितुरेष नाभिकमले दामोदरस्यैधते
धातेत्येवमसूययेव जननि प्रेप्सुस्ततोऽप्युच्छ्रयम्।
नाभीकूपसमुत्थरोमलतिका नालाग्रजाताद्भुत-
स्फारोरोज सरोज कोशयुगमध्यास्ते सुतस्ते स्मरः॥ १६८॥

जगत्त्रयी चेतन जन्महेतौ
वलित्रयी भाति तवोदरेऽस्मिन्।

नारायणप्रेयसि नाभिकूप-
    निपानसोपानपरम्परेव॥ १६९ ॥

जित्वा जगन्ति विशिखैर्जगदम्ब जैत्र-
    स्तम्भं तवाङ्गभुवि रोमलताच्छलेन।
मिन्वन् मनोजनृपतिर्जितलोकसङ्ख्यां
    मूले किमस्य तिसृभिर्व्यलिखद्वलीभिः॥ १७० ॥

स्नातस्य नाभिसरसि ध्रुवमब्धिकन्ये
    सञ्जग्मुषो रतिपतिव्रतिनः समाधिम्।
आषाढमेव कलये तव रोमराजिम्
    अस्या वलित्रितयमस्य च दर्भकूर्चम्॥ १७१ ॥

नाभीवापीसविधभुवि ते यौवनारामवृद्ध्यै
    न्यस्तं रोमावलिमय घटीयन्त्रदारु स्मरेण।
मूले तस्य स्फुरति रचितं पादविन्यासहेतोः
    सोपानानां त्रितयमुदधेः पुत्रि वल्यात्मना किम्॥ १७२ ॥

दीर्घं नाभीविवरसरसो देवि गम्भीरिमाणं
    स्पष्टं द्रष्टुं वृषगिरिपतेरक्षमावक्षमीनौ।
गाम्भीर्यैकास्पदमपि रसैः पूरितं मानसं यत्
    तस्य स्वैरं पतति जलधेः पुत्रि तत्रैव नित्यम्॥ १७३ ॥

आश्रित्य सज्जघन हस्तिगिरिस्थितायां
    पञ्चायुधो भृशमुदञ्चति देवि काञ्च्याम्।
नाभीमनन्तसरसीं कमले खगेन्द्र-
    स्तम्भं च रोमलतिकां वलिधिष्ण्यभाजम्॥ १७४ ॥

जघनपुलिनवत्यां केशशैवालभाजि
    त्रियुगनयनमीनैस्तृष्णया सेवितायाम्।
त्वयि रसभरितायां दिव्य सौन्दर्यसिन्धौ
    नलिनमुखि विधत्ते नाभिरावर्तशोभाम्॥ १७५ ॥

www.prapatti.com

त्वन्मध्ययष्टिं परिवेष्ट्य शेते
नाभीबिलान्ते रशनापृदाकुः।
असावपूर्वः कमले यदीया-
न्यङ्गानि सर्वाणि च रत्नवन्ति॥ १७६ ॥

मध्यात्मना जननि शब्दगुणेन योगात्
जग्राह शब्दमतुलं रशनागुणस्ते।
शौरेश्श्रवो वियति सौति सुखं स शब्दैः
तुष्ट्यै विशिष्य किल शिष्यगिरो गुरोः स्युः॥ १७७ ॥

रतितन्त्ररहस्यमम्ब शब्दै-
रमणीयैर्विशदं प्रकाशयन्ती।
रसनैव रतिप्रियस्य नूनं
रशनाऽसाविति लेखकप्रमादः॥ १७८ ॥

उपाश्रिता मध्यममब्धिकन्यके
निजप्रभाभिः शमितोत्तमस्थितिः।
असौ कृतश्रीमदनादरा रमे
न मेखला न प्रतिभाति मे खला॥ १७९ ॥

यदनन्तपाणिनिहितं सुमध्यमे
वलते सुवर्णमयसूत्रमम्ब ते।
गुणवृद्धिमान् प्रकृतिशोभनोऽमुना
नियतं सुशब्दनिचयोऽभिधीयते॥ १८० ॥

श्रुतिमञ्जुनादनिचयैरभिरामा
सवलग्ननाभिजघनद्युतिहेतुः।
विलसत्यनन्तसरसाक्षियुगाय
स्वदते मुकुन्ददयिते तव काञ्ची॥ १८१ ॥

काञ्चीं मुक्तिक्षेत्रमाहुर्जगत्यां
इन्धे चित्रा तावकी देवि काञ्ची।

अप्यार्याणां योगिनां मुक्तिहेतोः
    चेतो यस्यां बध्यते तार्क्ष्यकेतोः॥ १८२ ॥

लब्धवासमधिकाञ्चि देवि सत्
    रत्नजातमभिजातदीप्तिकृत्।
कंसहिंसनकटाक्षपात्रतां
    विन्दतीति क इवात्र विस्मयः॥ १८३ ॥

अल्पादल्पं त्वद्वलग्नं च लग्नं
    वासस्तस्मिन्नर्थतः शब्दतश्च।
अम्ब स्नेहादम्बरं वीक्ष्य काञ्ची-
    दम्भाद् विद्युत् तत्र विद्योतते हि॥ १८४ ॥

अक्ष्यपदादणुतस्तव मध्यात्
    अम्ब रमे वरमम्बरमेव।
अस्य हि वैभवमस्तविवादं
    विप्रतिपन्नमनैन्द्रियकत्वम्॥ १८५ ॥

अण्वप्यदस्तव वलग्नमिवाम्ब काञ्चीम्
    अप्यम्बरं स्तनभरञ्च बिभर्ति युक्तम्।
आहुर्यतो द्व्यणुककारणमप्यणुं तम्
    आधारमत्र कतिचिज्जगतोऽखिलस्य॥ १८६ ॥

कार्श्यं दृष्ट्वा कमलनयने नेत्रमेकं भवत्या
    दत्तं मध्यं प्रति तव पतिस्तत्र तु स्पर्धयेव।
नेत्रद्वन्द्वं रुचिरमदिशत् तद्विचित्रं त्रिनेत्रो
    जातोऽप्येष प्रथयति कथं संपदं शम्बरारेः॥ १८७ ॥

पयोजनाभप्रियपत्नि विष्णु-
    पदारविन्दव्यपदेशमेव।
निरीक्ष्य मध्यं नियमेन तत्र
    नेत्रं मुदा त्वं निदधासि नूनम्॥ १८८ ॥

नेत्रेण नीरनिधिपुत्रि नितान्तयोगात्
मध्यं न चाक्षुषमिति क्षममेव मातः।
आसन्नताऽपि सुतरामतिदूरतेव
प्रत्यक्षतां प्रतिरुणद्धि यथाऽञ्जनादौ॥ १८९ ॥

अत्यल्पभावात् तव देवि मध्यो
हरेः कटाक्षाविषयो यतोऽभूत्।
अतुल्यकल्याणगुणाश्रयस्या-
प्यजस्रबन्धोऽस्य किलानुरूपम्॥ १९० ॥

सुराशनश्रीप्रथने निदानम्
उपेन्द्रसंतोषकृदब्धिकन्ये।
वलग्नमेतद् रुचिरोरुरम्भा-
विलग्ननेत्रं कलये बलघ्नम्॥ १९१ ॥

परमाणुषु मातरादिमं
यदिदं कोशकृदाह मध्यमम्।
अमरः किल पामरस्ततः
स बभूव स्वयमेव मध्यमः॥ १९२ ॥

अधिकाञ्चि तथाभिवृद्धिमत्या-
प्यभिजातः श्रुतिमञ्जुशब्द पङ्क्त्या।
अतिभङ्गुर एव शून्यवादं
न जहौ माध्यमिकक्रमस्त्वदीयः॥ १९३ ॥

जननि स्मृतिजन्ममूलभूतं
तनु मध्यं तव सन्ततानुमेयम्।
तदिहोपनतं पुरस्तनाङ्गी-
कृतसद्गौरवदर्शनानुरोधात्॥ १९४ ॥

न परं तव रम्यसीथुमित्रं
वचनं पञ्चमभूतमब्धिकन्ये।

www.prapatti.com

अपि तु स्फुटमेखलाकलाप-
प्रसरच्छब्दगुणोज्ज्वलं वलग्नम्॥ १९५ ॥

प्रबुद्धदीप्तौ प्रबलागमं ते
हसत्यशेषाम्ब गुरौ नितम्बे।
अन्ते वसंस्तस्य तु मध्यमोऽयं
स्थाने समातिष्ठत शून्यवादम्॥ १९६ ॥

मकरध्वजराजभद्रपीठं
पुलिनं भूषणकान्तिरत्नसिन्धोः।
जलजायतने पृथु त्वदीयं
जघनं यौवनहस्तिमस्तकं वा॥ १९७ ॥

कामाङ्कुशेन कलितक्षतमच्युतेन
पाथोधिपुत्रि पृथुलं जघनं भवत्याः।
हस्तीन्द्रमस्तकमपूर्वमिदं यदस्याः
हस्तावुभौ लसत ऊरुमिषादधस्तात्॥ १९८ ॥

करस्थीकर्तुं यां भगवति तवोरुश्रियमसौ
करी नित्यं काङ्क्षत्यभिलषति तामेव कदली।
अतस्तामीर्ष्यातः प्रसभमभिमथ्नाति कलभो
द्वयोरेकत्रेच्छा जनयति मिथो द्वेषमधिकम्॥ १९९ ॥

प्रकाशयत्पद्मगृहे मदावहा
हरेरनेकाकृति नेत्र सम्पदः।
शुभोरुरम्भाद्वयशोभितं दिवं
जयत्युदारं जघनस्थलं तव॥ २०० ॥

प्रकृतिः समदर्शिनी मृदूनां
नितरामुन्नतिभाजि नीचके च।
प्रथते समता यतस्त्वदूर्वोः
करभे देवि वरे च कुञ्जराणाम्॥ २०१ ॥

करभः कलभः प्रशस्तहस्तः
कदली चाप्युरवः स्युरम्ब कान्त्या।
ननु तत्र च मुख्यवर्णदैर्घ्यात्
कथयन्त्यूरुपदं त्वदीयसक्थ्नोः॥ २०२॥

तवोरुलक्ष्मीं द्विरदाः करस्थां
कर्तुं कृताशा मधुपाय मत्ताः।
दिशन्ति दानं तदभीष्टसिद्धिं
नापन्नपात्रार्पणतो हि नार्थः॥ २०३॥

असावसारोऽन्तरतीव कर्कशो
मलीमसश्चोपरि कौञ्जरः करः।
इति त्वदूरू हसतो हरिप्रिये
करिण्यपास्ते करभस्तु दूरतः॥ २०४॥

विबुधास्तव वर्णयन्ति जङ्घे
शरधी दाशरथिप्रिये स्मरस्य।
न वयं बहुमन्महे तदेतत्
न हि पृष्ठीकुरुते मनोभवस्ते ॥ २०५॥

प्रमिलन्तु शतानि काहलानां
शरधीनां समुदेतु वा सहस्रम्।
कमले तव जङ्घयोस्ततः किं
शतमन्धाः किमवेक्षितुं क्षमन्ते॥ २०६॥

काहलः कमल मन्दिरे भवत्
जङ्घयोः श्रियमचूचुरद् यतः।
तन्यते बहुमुखप्रभञ्जन-
क्षोभितेन निनदस्ततोऽमुना॥ २०७॥

तनोति सिन्धोस्तनये मनोज-
तूणीरशङ्कां तव देवि जङ्घा।

तद्बाणभूतं कमलं तदग्रे
　　पादापदेशेन यदाविरस्ति॥ २०८ ॥

वृन्देन वृन्दारकसुन्दरीणां
　　नन्देष्टसूनोः सखि वन्दनीये।
मन्देतरानन्दथुमूलकन्दे
　　वन्दे भवत्याश्चरणारविन्दे॥ २०९ ॥

यौ यस्य पादौ यदुवर्यभार्ये
　　तस्यैव दृष्टौ गतिदायिनौ तौ।
चित्रं तदेतच्चरणौ तवेमौ
　　गजेन्द्रयोग्यां दिशतो गतिं नः॥ २१० ॥

नलिनायतने मृदु प्रवालं
　　पदयोस्तावकयोर्लवं प्रतीमः।
अत एष बिभर्ति पल्लवाख्यां
　　भजते पादपशब्दमस्य पाता॥ २११ ॥

पदयोर्द्वितयं ननु त्वदीयं
　　भजति स्वामिनि बालमित्ररागम्।
अथ पल्लवरूपमश्नुते तत्
　　प्रतिषेधन्ति हि बालसख्यमार्याः॥ २१२ ॥

यद्वस्तु यद्गुणवता कलितानुषङ्गं
　　तत्तद्गुणीति विदितं तव पादपद्मे।
अत्यन्तरागिणि कृतं हृदयं मुनीनां
　　वैराग्यमम्ब भजतीति विचित्रमेतत्॥ २१३ ॥

पादान् सहस्रमपि बालसरोजबन्धोः
　　पादद्वयी जयति ते जगदम्ब दीप्त्या।
बंहीयसामपि न सद्वसुहारकाणां
　　प्रायो जयः कुवलयार्तिकृतां कृतः स्यात्॥ २१४ ॥

www.prapatti.com

नवप्रवालादपि कोमलं ते
न वन्दते कश्चरणारविन्दम्।
शनैरनैषीद् दृषदे यदम्ब
स्पृशन् सशङ्कं भगवान् विवाहे॥ २१५॥

शुभतरलाक्षमञ्ज सुषमायतनं जगतां
जननि शुचिद्विजैः श्रितमिदं पदमास्यमपि।
परमियती भिदा प्रथममम्युदयं दधता
त्वहिमरुचा समं हिमरुचा चरमं च रमे॥ २१६॥

प्रद्वेष्टि यः पादरुचिं तवाऽग्र्यां
तमिन्दिरे द्रष्टुमयोग्यमाहुः।
दृष्टान्तमत्र प्रतिषिद्धदृष्टिम्
उद्यन्तमादित्यमुदाहरामः॥ २१७॥

न वर्णतः केवलमीप्सितार्थ-
दानादपि त्वच्चरणौ सुरागौ।
श्रियैव नोदञ्चित पद्मजाता-
विमौ जतत्पूज्यतयाऽपि मातः॥ २१८॥

अजेन्द्रभर्गादिसुरव्रजेडिते
भजे तव क्षीरधिजे पदाम्बुजे।
व्यनक्ति सक्तं यदलक्तकं हरेः
उरस्तटे तस्य परत्वमुच्चकैः॥ २१९॥

उदारसन्देहमुषं वितन्वती
मुदा रसं देहभृतां चिदात्मकम्।
सदारविन्देव्युदयन्तमिन्दिरे
पदारविन्दे हसतः श्रिया तव॥ २२०॥

अपि नीरजस्फुरणहार्यहो रजः
स्फुरणापहारि पदयोर्द्वयं तव।

अपि हंसकप्रणयि धूतहंसकं
  गमनेन पद्मभवने विशोभते॥ २२१ ॥

कौचिदङ्घ्रिकमले तवाश्रितौ
  कंसहिंसनपुरन्ध्रि हंसकौ।
मञ्जुलैरखिलरञ्जकौ रुतैः
  मानसे विहरतो मधुद्विपः॥ २२२ ॥

राजच्छोभनखाश्रितं शुभकरं राजीवराजीसुहृत्
  पद्मे गाढतमोहरं तव पदं बालार्कबिम्बं च तत्।
यद्यप्यम्ब समं तथापि विदितो भेदस्त्वियानेतयोः
  अर्घ्यं संस्कृतमुत्तरस्य कलयन्त्याद्यस्य पाद्यं बुधाः॥ २२३ ॥

तव भगवति वन्दे दिव्यपादारविन्दे
  सदसि यदभिषेकं शम्भुजम्भारिमुख्याः।
स्वमुकुट घटितस्वः शाखिनिष्पन्नपुष्प-
  प्रसृमरमकरन्दैरन्वहं तन्वते ते॥ २२४ ॥

प्रणतिषु तव पुण्यद्वन्द्वमासीत् पुरारेः
  प्रणिपतनत एकं लोकमातस्त्वदङ्घ्र्योः।
चिरविरहकृशस्य स्वावतंसामृतांशोः
  तव नखमयतारायोजनेन द्वितीयम्॥ २२५ ॥

चरणनलिनयुग्मं संसृतिक्लेशसिन्धोः
  तव हरिसखि सन्तस्तारकं सङ्गिरन्ते।
इदमुचितमवैमो येन तत्संश्रितानां
  ततिरपि च नखानां तारकत्वं दधाति॥ २२६ ॥

अनिशं प्रकाशमधिगन्तुमिच्छया
  तव भाति सिन्धुतनये पदाम्बुजम्।
अधिगम्य नूनमभवन् यतो नखा-
  न्यत एव खं च तदभून्नभस्थलम्॥ २२७ ॥

मरालिकेड्याऽप्यमरालिकेड्या
सुरद्रुमश्रीरपि विद्रुमश्रीः।
खरांशुकान्ता नखरांशुकान्ता-
प्यम्ब द्वयीयं तव चित्रमङ्घ्र्योः॥ २२८॥

चरणाविमौ हि करुणानिधे यतः
तरुणारुणग्रकिरणानुकारिणौ।
अनुविन्दतस्तदरविन्दबन्धुतां
अपि साधुचक्रबहुमान्यतां रमे॥ २२९॥

पदमाश्रितस्तव पयोधिकन्यके
विपदं न जातु भजतीति साम्प्रतम्।
अपि तत्परागमधिमौलि धारयन्
अपरागतां व्रजति जन्तुरद्भुतम्॥ २३०॥

श्रितः परागं जरठः शशाङ्को
दृष्टे नतत्र्यम्बकशीर्षगश्रीः।
स्पृशन्नपि त्वत्पदयोः परागं
न जातु तारुण्यमहो जहाति॥ २३१॥

सुरादिमान्यं विधुतोपसर्गं
शुभावहं ते मृदु चारुवर्णम्।
पदं रमे यः प्रणमेज्जपेद्वा
दूरादपास्यत्परमापदं सः॥ २३२॥

पादं त्रपादं तव पङ्कजानां
वन्दे भवं देवि तरीतुकामः।
मस्ते समस्तेऽपि मञ्जुलाक्षा-
रागं परागं वहते यदीयम्॥ २३३॥

पदद्वयं यस्तव देवि सेवते
प्रभुः श्रितानां द्विपदो भवत्यसौ।

www.prapatti.com

विधुस्वसस्तद्विमुखस्तु यो नरः
    चतुष्पदं हन्त वदन्ति तं बुधाः॥ २३४॥

पदयोस्तवाम्बरागं
    प्राहुः स्वाभाविकं वयं त्वेनम्।
पुष्कलरागप्रियतम
    हृदयवसत्युपनतं विजानीमः॥ २३५॥

परमकरावलिरम्या
    बहुरागधराधरोरुविभ्रमभाक्।
असि हंसहारिगतिका
    पद्मे पितृवत्पितृप्रसूवच्च॥ २३६॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे सौन्दर्यस्तबकः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ शृङ्गारस्तबकः ॥

दुर्ज्ञेयमहिमा सा मां क्षीराब्धि दुहिताऽवतात्।
शृङ्गाररससर्वस्वं शेषशैलेश्वरस्य या॥ १ ॥

विहितस्मरसौरभेण पद्मे
विविधेनाम्ब विलासचेष्टितेन।
अतिविस्मयमादधाति शौरेः
अनुभूताऽपि चिरादपूर्ववत् त्वम्॥ २ ॥

कमले तव हन्त वीक्षितानां
कुटिलिम्ना कवलीकृतं सदा पि।
फणिशैलपतेर्न जातु चेतः
प्रतिघोपज्ञमुपैति वक्रिमाणम्॥ ३ ॥

विषमायुधास्त्रसुषमावहैरहो
तव लोकमातरवलोकविभ्रमैः।
भगवानहीन्द्र नगवास्युपाश्नुते
तरसा मनोज्ञतरसात्त्विकश्रियम्॥ ४ ॥

कलशाब्धिपुत्रि वलशासनादिभिः
निगमैरनादि विगमैरपि स्तुतः।
छलहेतुकेषु कलहेषु केशवः
स भिया तवैकमभियाचते वचः॥ ५ ॥

स्तम्भतः स्वयमवाप सम्भवं
यः पुरा नरहरिर्हरिप्रिये।
शम्बराहितविलासडम्बरैः
स्तम्भमम्ब जनयत्ययं त्वयि॥ ६ ॥

www.prapatti.com

अहारि नेत्रं मम पश्यतोऽनया
प्रसह्य चोरस्स्थलसक्तयेति किम्।
प्रतिक्रियायै हरते रतेषु ते
हरिर्हठादम्बरमम्ब रंहसा॥ ७ ॥

अम्ब त्वमत्यन्तमुदारतोरु-
चमत्कृतिं दर्शयितुं प्रियाय।
अभ्यर्थयित्रे भृशमात्मनोऽपि
कुचेलमित्राय ददासि चेलम्॥ ८ ॥

बहिस्त्वालीवर्गस्तव नवरतौ देवि हरिणा
करग्राहोन्मीलद्वलयरव शुश्रूषुरुषितः।
प्रियस्पर्शानन्दोन्मिषित भवतीहासनिभृतैः
कलध्वानोपेतैः कनकवलयैर्वञ्चित इव॥ ९ ॥

हठात् क्रीडायुद्धे हरिसखि भवत्याः कचभरे
गृहीते कान्तेन ग्रहिलहृदयः काममदयः।
मनोजन्मा मर्माविधमथ गलत्पुष्पकपटात्
अवर्षद् बाणौघं प्रसभमुपरिष्टान्मधुरिपोः॥ १० ॥

आख्यया च महसा हरेः कर-
स्पर्शनेन मृदितः पयोधरः।
देवि विक्षिपति ते स्रगुद्गलत्
पुष्पमौक्तिकमयान् पयः कणान्॥ ११ ॥

सरभसपरिरिप्सासम्भ्रमोच्छूनपीन-
स्तनशिथिलितबन्धा मञ्जुला कञ्चुकी ते।
अतनुसमरकेलावप्रयत्नात्प्रियेण
द्रुततरमपनीता दुग्धसिन्धोस्तनूजे॥ १२ ॥

हरति तदिदमुच्चैर्हन्त चक्रावलेपं
दिशति जननि खेदं मध्यदेशस्य चेति।

मदनयुधि कराभ्यां मर्दितं युग्ममेतत्
कुचधरणिभृतोस्ते कुप्यतेवाच्युतेन॥ १३ ॥

कठिनमुखनखक्षतानि शौरेः
करयुगनिर्दयमर्दनानि चास्य।
भगवति सहमानयोः प्रकामं
तव कुचयोरुचितं क्षमाधरत्वम्॥ १४ ॥

भीतं शीतकराद्रथाङ्गमिथुनं नित्यानुषक्त्याशया
मातर्व्यातत तावकस्तनजनिं मानात् पुनश्चन्द्रमाः।
त्वत्प्राणेशनखात्मना कृतजनिस्तत्र प्रदत्ते क्षतं
वैरं हन्त विरोधिनोः किल मिथो जन्मान्तरेऽप्यक्षतम्॥ १५ ॥

सन्त्यज्य सुन्दरि सुदर्शनपाञ्चजन्या-
द्येकेन कण्ठमितरेण करद्वयेन।
सङ्गृह्णतस्तव कुचौ च मदम्ब शौरेः
नो शङ्खचक्रधरता विरता रतेऽपि॥ १६ ॥

भावत्कमाचरति देवि हरावपूर्वं
पाणिग्रहं विजनकेलिगृहं प्रविश्य।
लाजायितं विमृदितस्तन लोलहार-
व्याकीर्ण मौक्तिकचयैर्ज्वलति स्मराग्नौ॥ १७ ॥

पञ्चायुधान्यपि विहाय तवाङ्गकेषु
सञ्चारयन् स चतुरश्चतुरः स्वहस्तान्।
कञ्जालये कथमहो मधुकैटभारिः
पञ्चायुधाजिमपि हर्षभरादकार्षीत्॥ १८ ॥

क्रीडारणे तव कृतापजयः स्मरेण
सन्त्याजितेष्वपि च शार्ङ्गमुखायुधेषु।
कल्याणि कंसदमनः कमले विचित्रं
उत्तुङ्ग चापलतया ननु योजितोऽभूत्॥ १९ ॥

उपमर्दितयोरुरोजयोस्ते
    दयिताश्लेषदशासु मौक्तिकानाम्।
नवचन्दनरेणुनिर्विशेषं
    परिणामं प्रतिपेदिरे परागाः॥ २० ॥

मायावादैस्तव तु वशिते देवि मध्वार्तिकारि-
    ण्यङ्गाभ्यां वां विघटितमभूद् द्वैतमालिङ्गनेषु।
आभिर्मुक्तावलिभिरचिरादाश्रितं निर्गुणत्वं
    व्यक्ता चान्तःकरणहरणात् तादृगानन्दपूर्तिः॥ २१ ॥

जलजायतने समस्तनाग-
    प्रवरप्रौढनिबन्धनश्रमेण।
प्रियपाणिनियन्त्रणोचितायाः-
    स्तव कण्ठादुदितास्तदा सुशब्दाः॥ २२ ॥

योगे पयोधितनये युवयोस्तदानीं
    शम्पालताजलदयोरिव संप्रवृत्ते।
उज्जृम्भितातनुशुभाशुगवेगनीता
    युक्तं श्रमाम्बुकणिकामयवृष्टिरासीत्॥ २३ ॥

चलद्गुणेष्वत्र पयोधिजाते-
    ष्वत्रासमुक्तावलिषु प्रकम्पः।
रमे सदा राजकराप्तनाना-
    हारेषु युक्तोऽतनुयुद्धकाले॥ २४ ॥

गाढं श्लिष्यति माधवे सकुतुकं क्रीडावनीं त्वां तदा
    युक्तं चम्पकगर्भसौरभशुभैरस्पन्दि मन्दानिलैः।
राजीवोपरि पर्यपाति सहसा लोलैरलीनां कुलैः
    आसीदम्ब कदम्बगोलनिचयो यस्मादतो विस्मयः॥ २५ ॥

प्रसभमरुणबिम्बं ग्रस्तमासीदकस्मात्
    परिपतितमुडूनां पङ्क्तिभिर्मेरुशृङ्गात्।

www.prapatti.com

अपि तिमिरवृताऽभूदिन्दिरे चन्द्ररेखा
    तव च मधुजितश्च द्वन्द्वयुद्धे प्रवृद्धे॥ २६ ॥

वपुषि मृदुतमे ते वेदना मा जनीति
    प्रतिशमयिषताऽपि प्रेयसा माधवेन।
विपुलपुलकपाली विश्वमातः त्वदङ्गे
    तव दृढपरिरम्भात् स्वैरमुन्मेमिषीती॥ २७ ॥

मधुमथनमनः प्रहर्षहेतोः
    मनसिजयज्ञमनेकधा विधाय।
ध्रुवमवभृथमज्जनं भवत्या
    जननि कृतं शुचिभिः श्रमाम्बुपूरैः॥ २८ ॥

सायासायाः सुरतविरतौ कान्त बाहान्तराळे
    विन्यस्यास्यं तव भगवति स्वापसौख्यं भजन्त्याः।
फालोत्पन्न श्रमजलमिषच्चित्रकप्रस्रुतोऽस्मिन्
    श्रीवत्सोऽन्यः स भवतु रमे यस्तु कस्तूरिबिन्दुः॥ २९ ॥

सञ्जातं नयनयुगे निरञ्जनत्वं
    नीरागः स्फुटमभवत् तवाधरोऽपि।
सम्पन्ना जननि कचेऽपि बन्धमुक्तिः
    सानन्दं रहसि हरेरुपासनेन॥ ३० ॥

मलयमुकुटी वाटीपाटीर कोटरनाटिनः
    सरसिज मधुस्यन्दामन्दा घमर्षणहर्षिणः।
तव रतिभवं लुम्पन्त्यम्ब श्रमं शयनीभवत्-
    फणिपतिभिया मन्दं मन्दं चरन्त इवानिलाः॥ ३१ ॥

वनजनिलये वारिक्रीडादशासु दशानन-
    द्विषि तव शनैरातन्वाने कुचे नखचेष्टितम्।
क्षुभितमनसा दत्ता नाथे त्वया शफरीभिया
    सरभसपरीरम्भारम्भा जयन्ति निरन्तराः॥ ३२ ॥

www.prapatti.com

सरसिजवने संलीनायाः सकौतुकमिन्दिरे
    सलिलविहृतौ शौरेर्लोलेक्षणस्य मुखस्य ते।
अलिकवलितालोलश्यामालकस्य सरोरुहात्
    अळिकवलिताच्छैवालाढ्यादभून्न भिदाग्रहः॥ ३३॥

युगपदहिमहीभृत्युन्मिषन्तं समन्ताद्
    ऋतुगणमपि कृत्स्नं निर्विशन्निर्विशङ्कः।
सह विहरति लीलालाभवत्या भवत्या
    मम जननि मुकुन्दो मञ्जुवल्लीगृहेषु॥ ३४॥

कुसुमशरधनुर्ज्या तुङ्गटङ्कारशङ्का-
    करमधुकरसङ्घारब्ध झङ्कारहृद्यान्।
फणिगिरिवनदेशान् पद्मनाभः स पद्मे
    सफलयति गभीरैस्त्वत्सहायो विहारैः॥ ३५॥

साकं लोकपतिस्त्वया विहरते काकोदराद्रौ रमे
    सूनेषोरवने वने नयनयोरानन्दने चान्दने।
शम्पाश्लिष्टनवाम्बुदभ्रमजुषामङ्के चिरं केकिनां
    नृत्ताडम्बरनुन्नपन्नगतया निर्दोषमन्दानिले॥ ३६॥

कान्तो रन्तुमनास्त्वया सह रमे कामेन मुह्यन् हरिः
    श्यामां केळिवनीममंस्त रजनीं दूरीकृतार्कद्युतिम्।
सन्ध्यारागमगेषु पल्लवगणं तत्कोरकांस्तारका-
    ण्यन्तः सन्तमसं लसन्मधुकरश्रेणीं च नाणीयसीम्॥ ३७॥

त्वन्नाथाख्या वहनविशदीभूततद्दास्यदार्ढ्यं
    किञ्चित्कृत्या कलयितुमिवाकाङ्क्षता माधवेन।
पत्या साकं प्रणयकलहं तावकं छेत्तुकामे
    कामे देवि स्वयमुपवने तन्यते बाणदानम्॥ ३८॥

सोऽयं गायन् स्मरमनुमलिः शश्वदव्यादभव्यात्
    सम्पश्यन्ती यमिह कबरीसौरभादापतन्तम्।

www.prapatti.com

जातोद्वेगा जगदधिभुवे चित्रमप्रार्थितापि
स्वैरं दत्से सरभसपरीरम्भमम्भोधिकन्ये॥ ३९ ॥

मन्दं मन्दं वृषगिरितटीं स्वैरमाटीकमानः
खेलं खेलं विमलहरिणाङ्काननेे काननेषु।
ग्राहं ग्राहं मृदुसुमनसः कौतुकी कैटभारिः
वारं वारं तव वितनुते देवि मूर्धाभिषेकम्॥ ४० ॥

रागेणोपर्यनिशमुषितं पुष्पवत्या लतायाः
प्रीत्या गृह्णन् कमपि कुतुकी पल्लवं फुल्लवक्त्रः।
सान्द्रामोदं चिकुरसुमनः सन्निधानेन नीत्वा
शार्ङ्गी हन्त श्रुतिशिरसि ते स्थापयत्यब्धिकन्ये॥ ४१ ॥

दत्ते मातस्तव किल मुखे पाणिना दुर्निवार-
स्वेदेनासौ कमपि तिलकं कौतुकी श्रीनिवासः।
त्वं तु स्वेदस्रुतिविघटित स्थानविन्यासमेनं
वीक्ष्यादर्शे हससि दयितं मोघ यत्नं विदग्धा॥ ४२ ॥

शेषक्ष्माभृत्तटवनचर श्यामजीमूतसङ्घे
संलीय त्वां भ्रमयति हरिः कल्पिताभेदमोहः।
तस्मिन् विद्युत्पटलजटिले तं विचेतुं विशन्त्या
व्यावृत्तिं ते विशदमविदन् स स्वयं वञ्चितोऽभूत्॥ ४३ ॥

बाले देहि पयोधरं करयुगे प्रावृट् त्वया याच्यताम्
आश्लेषाभिरुचिं विधेहि न शशी तस्यास्मि किन्तु स्वसा।
आस्तामुत्तरमेतदीदृगधरं याचामि वाचा स्वयं
नास्त्यर्थोऽधरयाच्ञयेति चटुभिः पद्मे धिनोषि प्रियम्॥ ४४ ॥

पश्चादुपेत्य परिहासकृते कराभ्यां
दृष्टी तवाम्ब विपुले स्थगयन् सशेषम्।
पाणिद्वयं मम न कृत्स्न पिधानकेलौ
पर्याप्तमित्यहिगिरेः पतिरेति लज्जाम्॥ ४५ ॥

तव लोकमातरवलोक वागुरा
    मृगजाल दृष्टियुगजाड्यकृद्गुणा।
ननु भाति चित्रमनुभावमाश्रिता
    हरिणाऽपि तत्र हरिणायितं ततः॥ ४६॥

स्मितचन्द्रिकया कयाऽपि देवि
    स्मरसंवृद्धिपुषा सदोन्मिषन्त्या।
मधुसूदनमानसेन्दुकान्ते
    द्रवतां चन्द्रमसः स्वसस्तनोषि॥ ४७॥

तव स्तनं शैलघनं विनोदात्
    प्रसह्य गृह्णन् प्रभुरब्धिकन्ये।
पुरा मुरारिः स्वकरोद्धृतस्य
    गोवर्धनस्य स्मृतवान् महाद्रेः॥ ४८॥

वल्ली तमालमिव विद्युदिवाम्बुवाहं
    माहेन्द्रनीलभवनं मणिदीपिकेव।
इन्दोः कलेव गगणाङ्गणमिन्दिरे त्वम्
    आश्लिष्य शौरिमयसे महतीमभिख्याम्॥ ४९॥

मदनतरुपल्लवानां
    मधुसूदनमानसालिकुसुमानाम्।
तत्कृततपः फलानां
    तव ललितानां जननि कः स्तोता॥ ५०॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे शृङ्गारस्तबकः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ ऐश्वर्यस्तबकः ॥

विश्वस्य जननीमेव विश्वस्य शरणं वृणे।
विश्वम्भरसमैश्वर्यां विदुर्यां ब्रह्मवादिनः॥ १ ॥

अनुपाधिकमम्ब ते मुरारेः
अपि साधारणमाहुरीशितृत्वम्।
स्फुटमत्र निदर्शनं प्रतीमो
ननु मित्रावरुणादि देवतात्वम्॥ २ ॥

अविशेषमशेष शेषिभावं
युवयोर्यद्यपि वर्णयन्ति सन्तः।
तनये जलधेर्मिथः प्रतीतः
तदपि स्वामिनि शेषशेषिभावः॥ ३ ॥

तुल्येऽपि ते नाथविशेषणत्वे
व्यक्तं गुणादस्ति विशेष एषः।
प्रत्यक्त्वमब्धेः तनये भवत्याः
प्राज्ञा गुणानां च पराक्त्वमाहुः॥ ४ ॥

संसाराब्धौ मज्जतां सज्जनानां
रक्षायज्ञे दीक्षितो राक्षसारिः।
अम्भोराशेः पुत्रि पत्न्यास्तवासा-
वन्वारम्भं नित्यमेत्यम्बुजाक्षः॥ ५ ॥

अस्येशानेत्यागमस्तावदास्ताम्
ऐश्वर्येऽस्मिन्नस्मदम्ब त्वदीये।
जागर्त्येव व्यासतातप्रणीतं
श्लाघ्यं विष्णोस्तत् पुराणं प्रमाणम्॥ ६ ॥

www.prapatti.com

जल्पाकास्ते जीवकोटि प्रवेशं
स्वल्पप्रज्ञा ये रमे कल्पयन्ति।
विश्वं व्याप्तं विष्णुनाम्ब त्वया चे-
त्युक्तिस्तान् प्रत्युत्तरं शक्तिसूनोः॥ ७ ॥

वेदोद्याने पारिजातायमानं
श्रीसूक्तं तज्जायतां श्रेयसे नः।
पारेवाचां भासुरे त्वत्प्रभावे
चक्षुष्मन्तो देवि येनैव सन्तः॥ ८ ॥

दम्पत्योरिह युवयोरधीश्वरत्वं
व्यासज्ज्य स्थितिमिति सङ्गतं मतं नः।
विश्वाम्ब श्रुतिकथितं विहाय पत्नीं
कर्तृत्वं क्रतुषु न केवलस्य पुंसः॥ ९ ॥

दत्ताशयासु भवतीमहिमोपदेशे
तत्तादृशीषु निगमान्त सरस्वतीषु।
नारायणप्रियतमे निखिलाभ्युपेतं
रामायणं ननु जयत्युपबृंहणं नः॥ १० ॥

एकग्रीवैः निगमशिखरैरिन्दिरे निर्विशेषं
विश्वव्याप्तिर्जननि युवयोर्व्यक्तमुद्घुष्यमाणा।
ज्ञानद्वारा तव मधुरिपोरात्मनैवेत्यलीका
वैषम्योक्तिः कुत उपनता हन्त केषाञ्चिदेषा॥ ११ ॥

वैभवं तव मुकुन्दपत्नि यो
वेद वेदशिखरानुवर्णितम्।
वैभवं भुवि स विन्दति स्थिरं
दुस्त्यजं त्यजति वै भवं ततः॥ १२ ॥

ऐश्वर्यमात्र मधुहन्तुरपह्नुते यो
यो वा तवापि जगदम्ब तयोरुदीच्यः।

प्राच्यात् प्रदुष्यति विशिष्य पितृद्विषोऽपि
मातृद्विषस्त्रिभुवने महती हि गर्हा॥ १३॥

श्रीमद् रामावरजसरणिं श्रेयसीमाश्रितानाम्
आचार्याणामपि च कुहचिद् यस्तवाणुत्ववादः।
तस्याकूतं परमपुरुषापेक्षया तेऽब्धिकन्ये
शेषत्वेन स्वत उपनत न्यूनतायां प्रतीमः॥ १४॥

राजन्वन्ति जगौ जगन्ति निगमो द्वाभ्यां युवाभ्यामपि
द्वैराज्यं न हि तावता प्रसजति क्षीराम्बुधेरात्मजे।
आम्नावैष्णव शब्दभाजि यजनेऽधिष्ठानयुग्माश्रिताम्
एकामेव हि देवतां सुमनसः शंसन्ति मीमांसकाः॥ १५॥

रामाकारे जनकतनया रुक्मिणी कृष्णरूपे
भर्तुः कृष्णाजिनमुपगता ब्रह्मचर्येऽपि पद्मे।
अन्तर्यन्तुः सकलजगतामच्युतादच्युतां त्वं
धत्से मूर्तिं तदिह युवयोः प्रस्फुटो नित्ययोगः॥ १६॥

पदव्यां भव्यायां कृतरुचिरमार्गं परिहरन्
अकम्प्यं विस्रम्भं विदधदभिरक्षेदयमिति।
व्यवस्यन् गोप्तृत्वं व्यपसरदुपायान्तरकथः
भवत्या संश्लिष्टे भगवति निदध्यान्निजभरम्॥ १७॥

न्यासक्रिया करणमन्त्र पदानुरोधात्
उद्देश्यमात्महविषि स्वयमर्प्यमाणे।
वाराशिपुत्रि भवती विशिनष्टि नाथं
यागे महेन्द्रमखिलाम्ब यथा महत्त्वम्॥ १८॥

इच्छार्जित बहुदेहामिन्द्रादि पदप्रदावलोकलवाम्।
ईशानां भुवनानामीडीमहि नियतमिन्दिरे भवतीम्॥ १९॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे ऐश्वर्यस्तबकः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ क्षान्तिस्तबकः ॥

त्रायतामायताक्षं तद्धाम तामरसालयम्।
मदागसां प्रतीकारे महतामपि यत्क्षमा॥ १ ॥

अपराधपरम्परामपाराम्
अहमेवं यदि नाम नारचेयम्।
कमलायतने क्षमागुणस्ते
कथमात्मानमसौ लभेत मातः॥ २ ॥

महतां मम घोरकिल्बिषाणां
इह निःशेषगवेषणाऽपि दूरे।
पततामवलम्बनाय मातः
भवपङ्के बत नस्तव क्षमातः॥ ३ ॥

फणिशेखरशैलनाथकान्ते
भवती मूर्तिमती क्षमैव नूनम्।
अभवत् कथमन्यथा न पाप-
स्तव कोपप्रभवाय वायसोऽपि॥ ४ ॥

भवतीं प्रति विश्वमातरं
भवसिन्धोस्तरणार्थमातरम्।
स्वमहं प्रदिशामि रक्ष माम्
अपराधेषु समाचर क्षमाम्॥ ५ ॥

नित्यं त्वकृत्यमवशादपि न त्यजामि
कृत्यं घुणाक्षरनयादपि नाचरामि।
अत्यन्तमित्थमपराधमहोदधेर्मे
सत्यं शपे शरणमम्ब तव क्षमैव॥ ६ ॥

www.prapatti.com

मातः क्षमा तव सखी मधुवैरिकान्ते
ख्यातः क्षमाधरतया निलयस्स शेषः।
त्वं तु क्षमानिधिरतः शतमागसां मे
क्षन्तुं तवोचितमशेषत एव तावत्॥ ७॥

अस्मत्कृतामतितरामपराधपङ्क्तिं
यन्मृष्यसे जननि तत्र न विस्मयो नः।
एवंविधोऽपि विलिलङ्घयिषे भवं यत्
तत्र क्षमा हि तव कस्य न विस्मयाय॥ ८॥

तत्तद्विचित्रदुरितानुगुणानि तीक्ष्णे
दातुं फलानि दयिते तव बद्धदीक्षे।
कस्येह जीवितकथा कलशाब्धिकन्ये
क्षान्तिं न चेन्नयसि तं विविधैरुपायैः॥ ९॥

अक्षान्तकारिणि दशास्यवधोक्तिदृप्ते
भक्षाय राक्षसवधूरभियाचमाने।
हन्त क्षमोदयजुषोऽप्यनुकम्पयैव
नक्षत्रनाथसहजे तव न क्षमाऽभूत्॥ १०॥

धनपतिपुरुहूतस्थाणुवेधो मुखानाम्
अपि च दधति शापं सम्पदः सम्परायम्।
इति गतिमवबुध्याप्यर्थकामाभिलाषात्
अजहदघशतं मां रक्ष मातः क्षमातः॥ ११॥

अनिशमुपचितानामागसां भूयसां मे
निगमविततिरीष्टे निष्कृतिं नाभिधातुम्।
प्रभवति फलमेषां पद्मनाभो न दातुं
कलशजलधिकन्ये क्षान्तिरेवेह युक्ता॥ १२॥

अमितदुरितकृद्भ्यो नित्यमस्मादृशेभ्यो
हतहितचरितेभ्यो हन्त कुप्यन्तमुच्चैः।

www.prapatti.com

नियतमनुगुणेन न्याययुक्तेन पद्मे
    कलयसि वचनेन क्षान्तिमन्तं प्रभुं तम्॥ १३ ॥

कलयति मनसा वा कर्मणा वा गिरा वा
    मधुरिपुमहिले यन्मादृशो नित्यमागः।
तदिदमगणयन्ती त्रायसे संसृतेर्नः
    शरणमिति गिरैव स्वामिनं क्षामयन्ती॥ १४ ॥

नवनवमपराधं साधयित्वा खलत्वात्
    जननि कृतवतो मे माधवं क्रोधवन्तम्।
वरुणनिलयकन्ये क्षान्तिमत्या भवत्याः
    शरणवरणतोऽन्यत् केवलं नावलम्बः॥ १५ ॥

प्रथिततमसि सर्गैरागसां रागसान्द्रे
    मयि यदि तु विधत्से नानुकम्पामकम्पाम्।
उपचितिमतिचित्रामेनसो मे न सोढुं
    प्रभवति स भवत्या नायकोऽजेयकोपः॥ १६ ॥

रचयति यदयं ते नेतरागः सरागः
    तदखिलमपि मृष्यन् त्राहि दीनं त्वमेनम्।
ननु क इह विमर्शे नापराधीति शौरेः
    कलशजलधिकन्ये कर्णयोर्वर्णयोच्चैः॥ १७ ॥

जलजटिलतडित्वद्दीप्तिकृष्णोपलाल्या
    कृतिरुरुकटकश्रीरुज्ज्वलन्मेखलाभा।
वरतमवनमालालङ्कृतस्थानजुष्टा
    वहसि हरिपुरन्ध्रि त्वं क्षमाभृत्त्वमर्हम्॥ १८ ॥

पापारण्य हिरण्यदानववपुर्व्यापाटन प्रज्वलत्-
    कोपाटोपकृपीडसम्भवनवज्वालाकराळाननम्।
देवाद्यैरपि दुष्करप्रसदनं देवं नृसिंहं रमे
    क्षान्तिं नीतवती क्षणेन भवती किं ते परं दुष्करम्॥ १९ ॥

नियन्ता यः पद्मे निरवधिदुरागः शतकृताम्
अपर्याप्तं जानात्यखिलनिरयव्रातमपि नः।
स एष त्वद्वाचा निखिलमपि सोढ्वाऽपचरितं
फलं वेत्ति स्वल्पं तदपि शरणोक्तेर्निजपदम्॥ २०॥

क्षमां मूर्तामुद्यत्करचरणयोगां च करुणां
हतावद्यां विद्यामवयववतीमम्ब भवतीम्।
समाश्रित्यापत्याभ्युदय धनधान्यादिनिबिडः
बिडौजः सम्पत्तिं परिहसति भूमावपि जनः॥ २१॥

क्षान्ते मन्तौ जननि सकले क्षम्यतां शब्दमात्रात्
भूयो भूयः कमपि निचयं पाप्मनां निर्मिमाणः।
वक्तुं लज्जे पुनरपि सहस्वेति वाराशिकन्ये
क्षान्तिं सा त्वां तदपि नयते काप्यकम्पानुकम्पा॥ २२॥

कादाचित्कप्रपदनजुषां काङ्क्षतान् पूरुषार्थान्
अत्रामुत्राप्यखिलजननि प्राणिनामर्पयन्तीम्।
संत्यज्य त्वामपकृतिशतैरप्यशुष्यत्कटाक्षां
भिक्षार्कीं तु प्रसभमपरां देवतां सेवतां कः॥ २३॥

कृत्याकृत्य त्यजनकरणोत्साहिनां मादृशानां
को वा दोषः कमलनिलये त्वत्क्षमायाः स दोषः।
येनैतस्याः क्वचिदविषयो नापराधः समस्ती-
त्युद्यद्धैर्या वयमिह बहूनाचरामोऽपचारान्॥ २४॥

अशेषैर्निर्वेशैरखिलनरकावल्यनुभवैः
अघौघानास्माकानपि भृशमशक्यापनयनान्।
क्षमस्वेत्युक्त्यैव क्षपयसि मधुध्वंसिदयिते
क एषः क्षान्त्यात्मा कथय निरुपाख्यस्तव गुणः॥ २५॥

निर्मातुं प्रभवेम कर्म न वयं नित्यं किमप्यन्ततो
यत्खल्वाचमनं तदप्यकुशलाः कर्तुं यथाचोदनम्।

www.prapatti.com

दूरे ज्ञानकथा तथापि तु तवाक्षामक्षमावेदिनः
जानीमो मनसैव देवि सुगमौ स्वर्गापवर्गावपि॥ २६ ॥

कथयामि सारमिह किं कथया
परमन्ययार्थितभवोपरमम्।
क्षमया त्वमेतमभिरक्ष मया
विहितानि मा गणय देवि हिता॥ २७ ॥

निगमविहितं प्रायश्चित्तं मदीयमहांहसां
निरसनकृते नालं मातस्तव क्षमया विना।
गुरुतरमयःपिण्डं गर्वान्निगीर्णमहो रमे
किमु जरयितुं शक्तं शुण्ठीकषायनिषेवणम्॥ २८ ॥

भगवति वपुश्चेतोवाग्भिः प्रतिक्षणमर्जितं
नवनवमिमं पापस्तोमं क्षमस्व मम स्वयम्।
कटकटरवक्रीडद् दंष्ट्रायुगी विकृताननं
पुनरपि यथा नो पश्येयं भयङ्करमन्तकम्॥ २९ ॥

सहमानाऽहरहर्मे सहस्रमागांसि सागरेन्द्रसुते।
स्थापयसि मां दयालो शरणव्रज्याधिराज्यपीठे त्वम्॥ ३० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे क्षान्तिस्तबकः ॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ उत्सवस्तबकः ॥

विख्यात विभवा सा मां विष्णुपत्नी विलोकताम्।
विपुलानुत्सवान् यस्या विरिञ्च्याद्या वितन्वते॥ १॥

विधिशिवप्रमुखा विबुधेश्वराः
  विविधमच्युतपत्नि तवोत्सवम्।
अकलयन् सकलस्य शरीरिणो
  निरवधीरवधीरयितुं व्यधाः॥ २॥

निरुपमं युवयोः शुभमुत्सवं
  जननि लोकयितुं धृतकौतुकाः।
उपगता किल काऽपि परा त्वरा
  पुरवधूरवधूतगृहक्रिया॥ ३॥

जननि सत्वरचङ्क्रमसम्भ्रमे
  चरणतः पतितौ मणिनूपुरौ।
तव महोत्सव भूभजनोन्मिषत्-
  कुतुकया तु कयाचिदनादृतौ॥ ४॥

तव महे गतिमान्द्यकृतौ कुचा-
  विति रुषा चलिताशु रमेऽपरा।
अनुगृहीततदञ्चलनिर्गलन्-
  नवसरावसरात्ययभीरुकाः॥ ५॥

श्रुतभवन्महवाद्यरवा जवात्
  पथि रमे चलिताभरणस्वनैः।
श्रुतरुतेऽन्तरितेऽस्मि सुवञ्चिते-
  त्यपरया परया हसिता वधूः॥ ६॥

www.prapatti.com

महमहीभजनोत्कलिकाकृत-
द्रुतगतिः श्लथपुष्पसराऽपरा।
कृतवतीव मुदा कुसुमाञ्जलिं
तव रमे वरमेखल मध्यमा॥ ७ ॥

महजुषस्तव देवि सिसेविषा
दिशति मन्दगतेरपि सद्गतिम्।
तदिह दिव्यगतिं वितरिष्यसि
त्वममले मम लेखदुरासदाम्॥ ८ ॥

अभिचकाङ्क्ष मनःप्रभवं जवं
चरणयोरपि काचन सादरा।
कलयितुं भवतीं कलशाम्बुधेः
दुहितरं हितरम्यमहोत्सवाम्॥ ९ ॥

जननि तामरसोदरसोदर-
श्रियमवेक्ष्य सविस्मयमुत्सवे।
न ततृपुर्नरदैवतयोषितः
शुभवतीं भवतीं सह शौरिणा॥ १० ॥

प्रियतमार्पितयावकपादया
तव महोत्सव भूर्न यया स्त्रिया।
द्रुतमगामि पदोर्न परं धृतः
कुपितयाऽपि तयारुणिमा दृशोः॥ ११ ॥

अभिवृषाचलमापततां द्रुतं
तव रमे परमोत्सवलिप्सया।
अजनि नो पथिभिः समयात्ययो
दिविषदां विषदान्तरितैरपि॥ १२ ॥

प्रसृमरागरुधूपपरम्परा-
सुरभिताः शुभदीपशतादृताः।

त्रियुगपत्नि महोत्सवभूमयः
　　सुरचयं रचयन्ति सविस्मयम्॥ १३ ॥

तव मह प्रतिनन्दनकम्पितैः
　　सुरतरोः शिखरैः स्वयमीरिताः।
जननि वेङ्कटशैलमभूषयन्
　　सुमनसो मनसो हरणक्षमाः॥ १४ ॥

शुभतराभरणाभरणात्मना
　　रुचितरङ्गपिशङ्गित सद्मना।
जननि सार्थयसे मरुतां महोत्-
　　सवपुषा वपुषाऽनिमिषा दृशः॥ १५ ॥

मधुजिता सममुत्सवमण्टपे
　　स्थितवतीं भवतीमवलोकितुम्।
अभिरुचिः पुनरात्तकुतूहलैः
　　निजगृहे जगृहे न वधूजनैः॥ १६ ॥

अधिमहोत्सवमर्णवकन्यके
　　परमभक्तिजुषां प्रणतिस्तव।
तनुधनुर्लतया सुदृशां गुरुः
　　तनतया नतया सुकराऽभवत्॥ १७ ॥

भजनहर्षज नाटयजवोच्चलन्-
　　मुकुटलोलमरुत्सरिदुत्थितैः।
जलकणैर्भवदुत्सवमेदिनीः
　　शशिशिराः शिशिराः कुरुते रमे॥ १८ ॥

त्रिणयनेन विनम्रशिरः क्षरत्-
　　त्रिदशसिन्धुमहोर्मिभिरुत्सवे।
किमपि पाद्यमदायि पदाब्जयोः
　　नतवता तव तामरसालये॥ १९ ॥

तव महे मिलितात् त्रिदशीगणात्
    न बिभिदे नरलोक वधूजनः।
त्वदवलोकनविस्मयतो यतो
    जननि मे न निमेषमवाप सः॥ २० ॥

प्रणयिना सममुत्सवमण्टपे
    स्थितिमतीं भवतीं प्रणिनंसवः।
हरिगिरिं हरिपत्नि समाश्रिताः
    त्रिदिविनो दिवि नोपययुः स्पृहाम्॥ २१ ॥

अधिमहं भवतीं कमले स्तुवन्
    अभिमुखः स्तिमितेक्षणमग्रतः।
अपि सुरेष्वसुरेषु नरेषु वा
    शिरसि को रसिको न दधेऽञ्जलिम्॥ २२ ॥

अधिमहोत्सवमप्सरसां गणैः
    सह रमे परभक्तिजुषस्त्वयि।
पुलकिनः कलगद्गदगीतयो
    मुनिजना निजनाट्यमदर्शयन्॥ २३ ॥

उपगतोत्सवदिव्यगृहाङ्गणः
    कमलवासिनि संयमिनां गणः।
निगमसौरभशोभनया स्तुतिं
    स हि गिराऽहिगिरावकरोत् तव॥ २४ ॥

मधुविरोधिपुरन्ध्रि महोत्सवे
    शुभगुणग्रथिता किल मालिका।
स्तवमयी स्तबकैस्तव कैर्गिरां
    न कलिता कलिताडन काङ्क्षिभिः॥ २५ ॥

तव महे स्तवकोटिचिकीर्षया
    दृगधिका रसनाश्चकमे रमे।

रचयितुं स्तवमेकरसज्ञया
    कृशतमं शतमन्युरितत्रपः॥ २६ ॥

तव हरेर्दयिते दृढभक्तितः
    चतसृभिः श्रुतिभिश्चतुराननः।
अभिनुतिं तनुते स्म महोत्सवे-
    ष्वहरहर्हरहर्यभिनन्दिताम्॥ २७ ॥

जननि गन्धवहैर्भवदुत्सवे
    खगपतिः श्रुतिसौरभशोभनैः।
श्रमहरैर्जनितैर्निजपक्षति-
    व्यजनतो जनतोषणमातनोत्॥ २८ ॥

तनुभृतां तव देवि महोत्सवे
    नटनगाननतिस्तवनादयः।
परमभक्तिभरादिह नाभवन्
    श्रमकरा मकरालयकन्यके॥ २९ ॥

पदयुगं तव भक्तिभरादहं
    प्रथमिकामुपगम्य सुरस्त्रिया।
हरिपुरन्ध्रि महेऽङ्गजितस्फुरत्
    कनकया न कया परिचर्यते॥ ३० ॥

दिनकरं तमसामिव राजयः
    कमलवासिनि कल्मषपङ्क्तयः।
अपि विलोकयितुं प्रभवन्ति ते
    जनमहो न महोत्सवदर्शिनम्॥ ३१ ॥

तव महे सुरदानवमानव
    प्रभृतिपादहतिप्रभवै रमे।
क्षितिरजोनिचयैः स्थगितातपो
    दिनकरो न करोति जनव्यथाम्॥ ३२ ॥

अथ तवास्यविधोरवलोकनात्
सुरकराम्बुरुहाणि महोत्सवे।
मुकुलितान्युडुपङ्क्तिपरिस्फुरन्
नवरदे वरदे कमलालये॥ ३३ ॥

मुकुलितं नियमेन कराम्बुजैः
मुदितमक्षिचकोरकुलैः सताम्।
तव महेऽम्ब हरौ नयनीभवत्
रविविधौ विविधौजसि भात्यपि॥ ३४ ॥

तव सिषेविषया विषयान्तर-
त्यजननिश्चलचेतस उत्सवे।
प्रजहुरम्ब तपोऽपि पराशर-
प्रभृतयो भृतयोगकलाः स्वयम्॥ ३५ ॥

सुमनसो मुनयश्च तवोत्सवे
त्रिदिवधेनुपयोरसधारया।
विरचयन्त्यभिषेकविधान मृक्-
चयजुषां यजुषां प्रकरै रमे॥ ३६ ॥

विधिशिवादिसुरेषु तवोत्सवे
विरचयत्स्वभिषेचनमिन्दिरे।
मनुशतं मुनिमाणवकाः स्फुट-
ध्वनि जगुर्निजगुर्वभिचोदिताः॥ ३७ ॥

तव महेष्वभिषेकविधौ कृते
जगदशेषमगादपतापताम्।
तदिदमद्भुतमम्ब फलिस्थलात्
फलगतिर्लगति स्म परत्र यत्॥ ३८ ॥

अथ तवोत्सवधाम्नि बुधाः सुधा-
करसहोदरि सादरमर्चयन्।

www.prapatti.com

सुरभिलैर्भवतीं श्रुतषट् पदा-
　　रवकुलैर्वकुलैरपि चम्पकैः॥ ३९ ॥

मधुलिहां भवदङ्घ्रिसमर्पित-
　　प्रसववासवतां कमले तदा।
सुरकिरीटगताब्जगृहे भिदा
　　रवलवैर्बलवैरिशिलाकुलात्॥ ४० ॥

सुमनसो भगदङ्घ्रिजुषां रमे
　　सुमनसामनुषङ्गत उत्सवे।
तव पदान्तिकभाजमपूजयन्
　　सुमलिनामलिनामपि मण्डलीम्॥ ४१ ॥

स्वशिरसा दधतः कुसुमं मुदा
　　सुमहिता इति नाद्भुतमुत्सवे।
चरणयोः सुरपङ्क्तिभिरर्पितं
　　तव नरा वनराशितनूभवे॥ ४२ ॥

पनसचूतफलादिभिरुज्ज्वलं
　　सरससूपमपूपशतावृतम्।
अथ निवेदनमम्ब सुरैः क्षरद्-
　　घृतवरं तव रम्यमकल्प्यत॥ ४३ ॥

जननि शेषतया भृशमुत्सुकैः
　　तव निवेदितशेषमभुज्यत।
सुमधुरं सुमनोभिरथोत्सवा-
　　पवरके वरकेतनभूषिते॥ ४४ ॥

अथ सुधान्यभवं जनमोदनं
　　जननि मानसरञ्जनमोदनम्।
भवदवेक्षणसंस्कृतमत्ति यो
　　रसनया स न याचति तां सुधाम्॥ ४५ ॥

अधिभवद्द्रवनाग्रवितर्दिकं
    जननि जाग्रत एव जयादयः।
अगणयन्नमरानपि तावके
    घनमहे न महेन्द्रपुरःसरान्॥ ४६ ॥

जनविमर्दशमोद्यतनिर्दयोद्-
    भटचमूपतिवेत्रहतिस्पृशाम्।
प्रहृतिरस्ति मदम्ब महे तवा-
    र्चनकृतां न कृतान्तकृतान्ततः॥ ४७ ॥

तव महोत्सववैभवदर्शिनां
    तनुभृतां विविधैः स्तवनादिभिः।
प्रमुदिता कमले भवती सतीः
    अपरिपूः परिपूरयति श्रियः॥ ४८ ॥

जननि तस्य जनस्य वृथा सुधा-
    सहभवे विदधे विधिरीक्षणे।
य इह नानुभवेदलसस्तवो-
    त्सवरसं वरसंमदकारणम्॥ ४९ ॥

भवदीयोत्सवविभवं
    फणिपतिवाचस्पतिप्रभृतिवर्ण्यम्।
कथमल्पधियः कवयः
    कथयन्तु क्षीरधेः कन्ये॥ ५० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे उत्सवस्तबकः॥

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ औदार्यस्तबकः ॥

वाराशि दुहितुस्तस्या वरिवस्यां विदध्महे।
अनन्यजनसामान्याम् आहुर्यस्या वदान्यताम्॥ १ ॥

द्वित्वं चेदधिरसनं विलोचनेषु
त्रित्वं वा यदि वदनेषु वा चतुष्ट्वम्।
यद्वा स्यादधिभुजमेतदेव वक्तुं
दातृत्वं तव कवयस्तदा क्षमेरन्॥ २ ॥

यः पिबेज्जलधिमम्ब यस्तरेद्
यश्च तत्र नियतं शयीत वा।
तेन वर्णयितुमर्णवात्मजे
शक्यते तव वदान्यता न वा॥ ३ ॥

अम्ब त्वमेवाश्रितमृत्युहन्त्री
सनातनी सर्वफलप्रदाऽसि।
स्वयं च पञ्चत्वमुपाश्रितेभ्यो
देवद्रुमेभ्यो लभतां फलं कः॥ ४ ॥

तामत्युदारां कमले भजे त्वां
यया सुधाब्धौ सहजन्ममात्रात्।
एकस्तरुर्लुब्धवतंसकोऽन्यः
पशुश्च कश्चित्प्रथितो वदान्यः॥ ५ ॥

त्वमम्ब दात्रीति किमत्र चित्रं
त्वद्वासदेशेऽपि न लोभवार्ता।
निदर्शनं तत्र भवन्निवासः
सर्वार्थदायी स वृषाद्रिनाथः॥ ६ ॥

www.prapatti.com

औदार्यमास्तां नृहरेर्य एष
    हिरण्यदानावसरे सरोषः।
सानन्दमिष्टं सकलं ददत्याः
    स्तुत्यं वदान्यत्वमिदं भवत्याः॥ ७॥

देहि देवि दयया निरामयाम्
    अत्र च श्रियममुत्र च स्वयम्।
सञ्चरेम न यथा मुहुर्वयं
    याचका इह पिशाचका इव॥ ८॥

त्वमेव सर्वकाङ्क्षितप्रदा पदाब्जसेविनां
    वदान्यतागुणस्तु ते वदान्यतः क्व दृश्यते।
सुधापयोधिकन्यके मुधा समुन्नतिस्पृशा
    न दानवारिदारुणोत्तमेन विद्यते फलम्॥ ९॥

श्रीवत्सजुष्टं स्थलमाश्रिता त्वं
    मनोहरा क्षीरचिताश्रितश्रीः।
प्रवालदीधित्यवलम्बिताङ्घ्रिः
    सत्यं रमे कामधुगस्युदारा॥ १०॥

ख्यातः कलामात्रद एष चन्द्रो
    मातः शिबिश्चेत् पलमात्रदायी।
विषप्रदो वारिधरः श्रितानां
    कल्याणि काङ्क्षाधिकदा त्वमेव॥ ११॥

कल्पद्रुमः सुमित एव घनोऽप्रदाता
    कर्णोऽप्यपार्थकरुणः स बलिः कुदाता।
नाथस्तवापि कमले स हिरण्यहारी
    नातोऽस्ति ते वितरणे प्रतिवस्तु किञ्चित्॥ १२॥

आमोदजुष्टं मधुकालयोगात्
    फलं ददानं भजतामभीष्टम्।

www.prapatti.com

शाखाशतोदारसुपर्णवाहं
देहं रमे कल्पतरुं तवाहुः॥ १३॥

मुदा वदान्याश्रितमब्धिकन्ये
यं किन्नरेशादधिकं करोषि।
न किं नरेशादधिकः स एष
इतीममाहुर्भुवि हन्त सन्तः॥ १४॥

विविधविभवदात्रीमिन्दिरे विश्वधात्रीं
भगवति पदवीं यः सेवते देवतेड्याम्।
अधिकृतिलवमात्रादन्तरिक्षोन्मुखाक्षान्
अयमगणितसत्त्वानल्पकान्नोपसर्पेत्॥ १५॥

त्वयि भगवति सत्यां सर्वमिष्टं ददत्यां
किमपि नृपपिशाचं याचते यः कुचेताः।
फलवति सहकारे भासुरे सत्यदूरे
श्रयति दुरधिरोहं देवि शाकोटकं सः॥ १६॥

प्रपदनजुषां दृष्टादृष्टार्पणैकवदान्ययोः
तव चरणयोः सेवामेवाचराणि हरेः प्रिये।
सकृदपि पुनस्त्रासी नासीय हन्त विवित्सया
परुषवचसां राज्ञां प्राज्ञावमानकृतां पुरः॥ १७॥

दृष्टादृष्टदयार्द्रया शिशिरया दत्ताखिलार्थास्त्वया
मातर्वातविधूतवारिदचलश्रीलेशलब्धोन्नतेः।
दर्पोद्रेकविनर्तितभ्रु परुषं दन्दह्यमानेक्षणं
दस्योरास्यमुपास्य कस्यचिदमी न स्याम हास्या वयम्॥ १८॥

कातर्येण कदर्यवर्यनृपतिप्रीतिप्रतीक्षोदितः
कष्टं कष्टमपास्तवास्तवचमत्कारो न मे रोचते।
रामे वेङ्कटनेतुरद्भुतगुणग्रामे दयामेदुरां
त्वामेव श्रितकामधेनुमसकृत् सा मे स्तुतां भारती॥ १९॥

भीमानहं न भीमान्
    राज्ञां निचयान् श्रयेय घोराज्ञान्।
कल्पानोकहकल्पान्
    शौरेः दारान् भजे महोदारान्॥ २०॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे औदार्यस्तबकः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ यमकस्तबकः ॥

यशस्विनीमुपासीय यदुनाथसधर्मिणीम्।
यमकं कथयन्त्यार्या यत्पदं कल्पशाखिनः॥ १ ॥

दयासंपूर्णहृदया मया कृतमनामया।
रमा गुणेन परमा स्तवं गृह्णातु वास्तवम्॥ २ ॥

मातस्त्वदङ्घ्रौ मम देहि भक्तिं
मा ऽतः परस्मिन् हृदयं प्रसाङ्क्षीत्।
सा कंसशत्रोर्दयिते शुभेन
साकं चरीकर्त्यशुभप्रशान्तिम्॥ ३ ॥

रमाऽरमापत्तिमपास्यतां मे
दयोदयोपेक्षितभक्तमन्तुः।
मुदामुदारां च दिशेत् समृद्धिं
नतानतापान् कुरुते यदीक्षा॥ ४ ॥

रमे पदाब्जे तव ते मनोरमे
नमेयमुच्चैरितरा गतिर्न मे।
सुरेश्वरो यद्भजनेन भासुरे
पदे पुना राजति दैत्यलोपदे॥ ५ ॥

उदारविभवा भवामयहरा
हरादिमहिता हिताय कमला।
सुधौघसदृशा दृशा शुभदया
दयालुरधुना धुनातु दुरितम्॥ ६ ॥

घनाघनाभस्य घनाघनाशिनः
सदा सदाशारसदा सदार्ढ्यधीः।

www.prapatti.com

हिताहिताक्ष्यां रहिताहिता मनो-
रमेऽरमेवाचर मे रमे मुदम्॥ ७॥

सरोरुहारामगृहां सुमल्लिका-
सरोरुहारां कमलां मधुद्विषः।
भुजान्तरामोदकरीं नुमः क्षमा
भुजां तरामोऽनुसृतिं व्यथाम्बुधिम्॥ ८॥

नृपो निरास्थः सुमनोजने यो
मनोजनेयो न हि तेन मेऽर्थः।
स्थितां प्रणम्यासमुरस्यहं तु
मुरस्य हन्तुः स्वयमिन्दिरे त्वाम्॥ ९॥

दृष्टिर्दयैकावनि ते रमे नः
छिनत्तु विष्णोर्वनितेऽरमेनः।
भवे तवास्येयमपीडनेन
कुतः क्षतिर्मे यमपीडनेन॥ १०॥

कुभूभुजां सम्प्रति माननेन
फलं सुधांशुप्रतिमानने न।
शुभं प्रयच्छाविकलं कलेश-
स्वसस्त्वहं स्यां विकलङ्कलेशः॥ ११॥

करोतु मोदं कमला समुन्मिषत्-
कलाविलासा रसिनी विभावसौ।
कृपानिधौ वेङ्कटशैलनायके
कलाविला सारसिनी विभावसौ॥ १२॥

योगाय यो गायति भावुकेन
रामे वरामेव हरेस्तवाख्याम्।
नालीक नालीक सवित्रि धाम
तेनाक्षतेनाक्षयमाप्यते तत्॥ १३॥

नृणां दृशः सार्थयितुं तवाभूत्
　　रमे यदेहा नरमेयदेहा।
प्राप्ता तदा त्वं फणिराजशैल-
　　वनालिकेलां नवनालिकेराम्॥ १४॥

त्वयाश्रितस्यात्र परत्र चोच्चकै-
　　रकारि रामे नरकारिरामे।
गोपालकं त्वं नयसे रसं या
　　गवा समेतं नगवासमेतम्॥ १५॥

शुद्धया त्वदभिधासहस्रकं
　　यो गिरा जपति ना समन्ततः।
त्वं विदुर्हरिसखि त्रयीविदो
　　योगिराजपतिना समं ततः॥ १६॥

दानश्रिया विहसितामरसालये तां
　　तापापहां जननि तामरसालये ताम्।
पादद्वयीं स हि भजेद्रुचिरागमां ते
　　यस्यास्ति निर्मलधियो रुचिरागमान्ते॥ १७॥

वशितसर्वजगत्पतिरक्षया
　　दृगशुभं तव लुम्पति रक्षया।
हृदयमुज्झतु देवि न मामकं
　　त्वदिनमन्यमितो विनमाम कम्॥ १८॥

त्यजति यच्छुभलाभवती न तान्
　　जननि मत्प्रभृतीन् भवती नतान्।
मिलति मे न यथा मतिरंहसा
　　मम तथा दयतामतिरंहसा॥ १९॥

पद्मोऽस्तु तुभ्यं प्रथमा नमस्या
　　स्थिरं फलं हि प्रथमानमस्याः।

www.prapatti.com

विधाय मान्यामहतामहं तां
    हराम्यरीणां महतामहन्ताम्॥ २०॥

भवत्यजेयं तनुतेऽजसेव्या
    जनाय लोकं दययैव तं श्रीः।
भवत्यजे यं तनुतेजसे व्या-
    ध्यघोज्झितं मे कुहृदेऽपि दत्ते॥ २१॥

निधाय भवती दृशं नवसरोजपत्रायतां
    श्रितं हरिपुरन्ध्रि मां हृतनमद्विपत् त्रायताम्।
न मां किल विना त्वयाऽऽपदि तमः कदम्बादयः
    कठोरहृदयो हरिःखलजनेऽस्मदम्बादयः॥ २२॥

न स माधवस्तव गुणानसमा-
    यतनेत्र एव कमलायतने।
क्षमतेऽभिधातु मतिदक्षमतेः
    स्तवनाय कः पटुमतिस्तव ना॥ २३॥

भवती जगदम्ब कृतार्तभवो-
    परमा परमा परमा परमा।
कुहृदोऽद्रितटीमवनाय कृपा-
    महिता महिता महिता महिता॥ २४॥

रमा रमा रमा रमाध्युपासितं यमर्णवात्।
धियो हरिं वृषाचलोत्तमेतमेतमेत मे॥ २५॥

त्रातुमप्रच्युता वारिजातेक्षणा
    त्वं नतात् ध्वस्तदेवारिजातेक्षणात्।
पातकादिन्दिरे पाहि मां शोभित-
    श्रीरघ ध्वान्तलोपा हिमांशोऽभितः॥ २६॥

मन्दारा मन्दारा मन्दारा मन्दारात्
    व्याधिघ्ना दैत्यारेः शेषाद्रिं तं प्राप्ताः।

सारावा सारावा सारावा सारावा-
गालीढा शृङ्गालीः यस्यार्तान् सन्त्रातुम्॥ २७ ॥

शमदमौ मदमौढ्यहरौ वहन्
मधुरिपुं धुरि पुण्यकृतां स्थितः।
विनमतीनमतीव तवार्चको
निजगदं जगदम्ब जहाति च॥ २८ ॥

जननि त्वया परिचरत्
सुरकिन्नरकान्तया नयजुषा स्तुतया।
हृदि मे विना किमपि क्लृप्तनमन्
नरकान्तया न यजुषा स्तुतया॥ २९ ॥

त्वमेव सेव्याऽसि दृशैव ते स्थिरं
रमे यतो यादवनायके बलम्।
उरो हि शौरेरुदधेस्त्वमग्रही
रमेय तोयादवनाय केवलम्॥ ३० ॥

सारसं श्रितवतीं ससारसं-
माननां हिमकरोपमाननाम्।
देवतां प्रणमतो मुदेव तां
वेदनादमहितां न वेदना॥ ३१ ॥

सा मयि देयादीक्षां
रमार्त रक्षार्थमाददे या दीक्षाम्।
यत्पदजलजनतानाम्
अपि सुगमं दिव्यधाम जलजनतानाम्॥ ३२ ॥

कमले राजीवानां
कुले स्थिता त्वं गतिः परा जीवानाम्।
जगदाराध्या यन्ति
श्रेयस्त्वां ये कृतादरा ध्यायन्ति॥ ३३ ॥

किमपि महोदारेषु
  प्रथमं मधुवैरिणो महो दारेषु।
जयति सपर्या यस्य
  स्थिरफलदात्री सुरद्रुपर्यायस्य॥ ३४ ॥

विधृतां हरिणाङ्केन
  त्वां प्रतिवददाननां हि हरिणाङ्केन।
प्रणमन् जननि बिडौजाः
  जनो भुवि स्यात् स्वबन्धुजननिबिडौजाः॥ ३५ ॥

कलशोदधिकन्या यं
  पश्यति विद्यात् स तावदधिकन्यायम्।
जितकथकवितानेन
  त्रयीविदा लभ्यते च कविताऽनेन॥ ३६ ॥

श्रीः सेवानरकेषु
  त्वयाऽर्थ्यतां हरिरिताढ्यवानरकेषु।
मां विनिपात्य न घोराः
  शुचो यथा नयति किन्तु पात्यन घोराः॥ ३७ ॥

सततविकाराकल्पं
  प्राप्तोऽहं देहमम्ब काराकल्पम्।
कुभवादाशु भवत्या
  स्वयमुद्धार्यो रमे सदा शुभवत्या॥ ३८ ॥

सारासाराज्ञान-
  स्थानेन किमस्ततेजसा राज्ञा नः।
श्रीस्त्वयि मानसमेतत्
  न्यस्येम विमुक्तयेऽभिमानसमेतम्॥ ३९ ॥

व्यक्तिं विन्देमहि ताम्
  इन्द्रादिसुरैर्नवारविन्दे महिताम्।

मध्यमतारकवर्णे-
　ऽभिहिता या नखजितोरुतारकवर्णा॥ ४० ॥

हृतसदरिद्रव्याधिः
　श्रितजनमुच्छिन्नदुर्दरिद्रव्याधिः।
अतुलकृपा या देव-
　प्रणुता सा मां रमाऽत्र पायादेव॥ ४१ ॥

शोषितभवनदयाग-
　स्तन्येशः कचजितोत्प्रभवनदयागः।
सोऽनभिभवनदयागः
　सोढ्वाऽवति पद्मयाऽऽत्मभवनदयागः॥ ४२ ॥

त्वां हि सुधी राजयति
　स्तुतां स्तवैर्यः प्रमानिधी राजयतिः।
भवति स धी राजयति
　श्रीः स्तंभभुवोऽत्र सोदधीरा जयति॥ ४३ ॥

भक्ततमानायतया
　दृक् तव कमले सुरोत्तमानायत या।
विश्रुतमानायतया
　शमय भवं श्रेयसेऽसमानाय तया॥ ४४ ॥

श्रीः परभागवतीयम्
　यभिष्टुता सा मुकुन्दभागवती यम्।
फणिवृषभागवतीयं
　पश्यति भजते पदं स भागवतीयम्॥ ४५ ॥

तृड्या तनयाचार्याः
　अहितेनान्तस्त्वयाऽब्धितनया चार्या।
त्वं चित्त न याचार्या
　प्रभृतीरितरा नमच्छ्रुतनयाचार्याः॥ ४६ ॥

www.prapatti.com

मां हरिरामाऽऽयतया दृशा
    पुनात्वेनसां विरामाय तया।
प्रथिततरामायतया
    काकेऽप्यसुरे कृपां परमायतया॥ ४७॥

राशेर्वारामस्य श्रीस्त्वं
    दुहिताऽथचोत्सवारामस्य।
अवनिभवा रामस्य प्रिया
    धियं नः सदोषवारामस्य॥ ४८॥

हरिसुरदारुण्ये नः
    स्थितिमुषि वल्लिवदभूद्यदारुण्येन।
भृतवन्दारुण्येन
    त्वीडे दैवतमसङ्गि दारुण्येन॥ ४९॥

श्रीर्हितकरवाणी यान्
    पश्यति तेभ्यो नमांसि करवाणीयान्।
हृतशोकरवाणीयान्
    हातुमनर्थान् सुमप्रकरवाणीयान्॥ ५०॥

महोदयाऽऽसारभुजात्वयातया
    महोदया सारभुजा त्वया तया।
विलोपकारातिशयास्तदे विभा-
    विलोपकारातिशयास्त देवि भा॥ ५१॥

सुरक्षया देवहिता दृशावमा-
    सुरक्षयादेव हि तादृशाऽव मा।
मुदा रमे धेहि गिरा विहानता-
    मुदारमेधेऽहिगिराविहानता॥ ५२॥

केवलं तुच्छविमता हरिणा क्षितवामताः।
के वलन्तु च्छविमता हरिणाक्षि तवामताः॥ ५३॥

वैरस्य हानिदानेन मान्यासाध्येन साऽद्य तु।
वैरस्यहानिदानेन मान्या साध्येन सा द्युतु॥ ५४॥

वृषाचलेऽशङ्करतोद्यमान-
    वृषाचले शङ्करतोद्यमा न।
वृषाचलेशं करतोद्यमान
    याम्बात्यजो वष्टि दृशो गिरस्ते॥ ५५॥

राजीवायतना परत्र महतीं कुर्यान्मुदे नः कृपा
    राजीवायतनागबाहुरघ हृत् कृष्णो न देवोऽपरः।
रा जीवाय तनाविहापि सुखदा शुद्धा तवैवाप्यते
    राजीवायत नायकं फणिगिरेर्याऽसौ दयास्रोतसाम्॥ ५६॥

कौमारमारचयतः सफलं तपोऽस्य
    सा मारमारकनुतस्य वृषाचलेन्दोः।
रामा रमा रहितकोपतया कृतास्मत्-
    क्षेमारमारविसुधांशु जयत्यवन्याम्॥ ५७॥

कलितमसारमनाशा-
    ध्यायामहितं न रामरामान्यम्।
कलितमसारमनाशा
    ध्यायाम हि तन्नरामरामान्यम्॥ ५८॥

सारसेन महितापहारिका-
    सारसेनमहितापहारिका।
सारसेन महिताप हारिका-
    ऽनन्तगा जयति याऽनघ रमा॥ ५९॥

त्वं गतिं जननि यच्छ वैभवी
    मा नयाऽमितरसा महो दया।
मानयामि तरसामहोदया
    मानयामितरसामहोदया॥ ६०॥

www.prapatti.com

मारमातरणिमानमस्यतां
    मा रमातरणिमानमस्यताम्।
मारमातरणिमानमस्यतां
    मारमातरणि मानमस्य ताम्॥ ६१ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे यमकस्तबकः ॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ नक्षत्रमालास्तबकः ॥

आनन्दमैन्दिराः कुर्युरपाङ्गा यत्प्रसङ्गतः।
अश्विनीहस्तिसंपन्ना सम्पदुज्जृम्भते नृणाम्॥ १॥

भगवति सुधाब्धिकन्ये
    भवतीं भूष्णुः प्रपद्येऽहम्।
परमाभरणीभूतां
    भुजान्तरे भोगिशैलेन्दोः॥ २॥

निजशिरसि निदधदुच्चैः
    सम्पन्मय्यास्तवाम्ब सोदर्यम्।
अपि सकलविभवदायी हा
    वस्त्रीभूतकृत्तिको भिक्षुः॥ ३॥

तामसह्यभवतापशान्तये
    स्तौमि तामरसवासिनीमहम्।
वर्णयन्ति यदपाङ्गमालिकां
    वासुदेवनिलयाधिरोहिणीम्॥ ४॥

तव सुधांशुजयाभिमुखं मुखं
    मृगशिरोमणिदर्पमुषौ दृशौ।
विघटकं च वपुस्तटिदुन्नतेः
    भुवनमातरतो न तवोपमा॥ ५॥

वरुणालयेन्द्रतनये वरुणार्द्राः
    तव लोकमातुरवलोकविशेषाः।
परितन्यमानदुरितं सततं माम्
    अधुना पुनन्तु मधुनाशनकान्ते॥ ६॥

www.prapatti.com

शापेन रोषणमुनेः शमितप्रभावः
देवोत्तमो मधुजितो दयिते विषण्णः।
तन्वंस्तव स्तववचः स्तबकैः सपर्यां
स्थाने विराजति पुनर्वसुरुद्रसेव्ये॥ ७॥

निगमकथितमायुर्निस्तुलारोग्यभाग्यं
निरवधिकविभूतिं नित्यहृद्यां च विद्याम्।
भगवति गुणपूर्तिं भासमानां च कीर्तिं
बलिरिपुपदभक्तिं भेजुषां पुष्यसि त्वम्॥ ८॥

शेषाचलाधीशाङ्कश्लेषाचला मोदोन्नतिः
सैषा भवोन्मेषाब्धि संशोषावहा विश्वप्रसूः।
तोषाय नः कल्पेत दुर्दोषापहा यस्याः पदं
भाषाशचीमुख्यद्युसद्योषा शिरोभूषायते॥ ९॥

इहोपास्ते यस्ते चरणकमलद्वन्द्वममलं
स पूज्यः स्वाराज्यं जननि कलयिष्यन्नविकलम्।
मघोनः साम्राज्यं मदनमथनस्यापि विभवं
तृणप्रायं प्रायो गणयति पदं द्रौहिणमपि॥ १०॥

आर्यसेवितमक्षयं फलमिष्टमार्यमतारकं
यत्क्षणेन निजेक्षणेन मुदा ददाति सनातनम्।
तत् तटित्समधाम मङ्गलनाम तामरसालयं
पालयत्विममानमत्सुरयौवतं परदैवतम्॥ ११॥

एकेनाञ्जलिनैव कञ्जनिलये सर्वार्थमुर्वीतले
सन्दायाथ मुकुन्दमन्दिरगतिं संतन्वतीं त्वां विना।
मा रंस्तातिचले खले नृपकुले वागुत्तरा फल्गुनी-
त्याशासेऽहमहर्निशं तदितरद्याचामि नो जातुचित्॥ १२॥

क्षिपतु क्षिप्रमनल्पमप्रतिहतस्तापत्रयं मामकं
भवदावाग्निभयावहस्तव कृपावीक्षासुधानिर्झरः।

www.prapatti.com

व्यधयन् साधुकदम्बमम्ब विहितप्रौढागमव्याहृतिः
  शशिनः सोदरि हानिदाघविभवः शान्तिं यतो विन्दति॥ १३॥

लोके पाकारिमेके विरचितयजनश्रेणयः प्रीणयन्ते
  केचित् त्रासापनुत्त्यै विदधति नृहरेर्योगिवर्याः सपर्याम्।
अन्ये पाथोधिकन्ये हरपरिचरणं कुर्वते सर्वदेह
  त्वामेवामेयरूपां मनसि वयममी सर्वदा भावयामः॥ १४॥

मयि सर्वापकृतिक्षमेऽपि कलय स्वातीव शीतां दयां
  हरिकान्ते भुवनोपकारनिरतेष्वन्येषु धन्येष्विव।
पनसाम्रादिमहीरुहेषु ददती भूरीणि वारीणि सा
  विषवृक्षेऽपि मुहुः प्रवर्षति न किं विश्वाम्ब कादम्बिनी॥ १५॥

पूर्णं वर्णयितुं तवाम्ब निगमा न प्राभवन् प्राभवं
  यस्याः स्वर्गणिका मुदं विदधते दास्येन लास्येन च।
वाणी सा च विशाखदन्तिमुखयोर्माताऽपि जातादरे
  धन्ये चामरवीजनं रचयते धत्ते कलाचीं शची॥ १६॥

बहुतरमनूराधारयता मुखैरखिलश्रुतीः
  नळिनजनुषा निर्मातुमहो यदम्ब न शक्यते।
कथमिह तव स्तोत्रे कवयः स्वयं वयमिन्दिरे
  जगति शिशवोऽशक्यार्थकृतोऽथ वा जननीमुदे॥ १७॥

त्रस्यत्ताताभिहितवचनत्राणधर्माय सीते
  ज्येष्ठैकार्हे रघुपरिबृढे राज्यमुत्सृज्य याते।
विश्वं त्रातुं त्वमनुचलिता वीरमेनं हि नो चेत्
  कस्माद्भस्मीभवतु जगतां कण्टकः पङ्क्तिकण्ठः॥ १८॥

द्विषच्चमूलयेच्छया तवाङ्घ्रिपद्ममिन्दिरे
  स्फुरत्सरोजमन्दिरे सुराः पुरा ववन्दिरे।
तदेव संपदे वयं निरापदे तमोभिदे
  भजामहे भुजायुगीयुजा नतेन मौलिना॥ १९॥

कलितनियमपूर्वाषाढकाषायचेला
    यतसकलहृषीका यद्यतीन्द्रा विशन्ति।
तदपि भजति धाम न्यस्य भारं त्वदङ्घ्रौ
    मम जननि नृपाशो मादृशो बालिशोऽपि॥ २० ॥

सारापदानशतमोदितविश्वदेव-
    तारापतिस्थमपि भानुसुतेन राज्यम्।
त्वत्प्राप्तिकार्यसहकारिगिरैव लब्धं
    कार्योद्यमोऽपि महतां कमले शिवाय॥ २१ ॥

दुरितं विषह्य निखिलं दयानिधे
    परिपात्वकिञ्चनजनं भवानिति।
जगदुद्भवादिनिरतस्य शार्ङ्गिणः
    श्रवणेऽभिधेहि रहसि स्वयं रमे॥ २२ ॥

अशक्तोऽस्मि दुःसाधनिष्ठासहस्रे-
    ष्वहं कर्मबोधाद्युपायान्तरेषु।
अतस्तावकीने सुरद्रोरनूने
    पदे लोकमातः प्रपद्येऽतिभीतः॥ २३ ॥

त्वत्परिग्रहजुषं द्विषन् रमे
    क्षीयते बहुसहायवानपि।
तन्निदर्शनमपास्तवारिजः
    चन्द्रमाः शतभिषङ्निषेवितः॥ २४ ॥

भगवति यस्य भवद्गुण-
    कीर्तनकं प्रोष्ठपदमास्यम्।
भवति हि जगति गतिस्त-
    च्चरणाम्बुजरेणुरस्माकम्॥ २५ ॥

त्वत्पदमरविन्दगृहे
    वन्दन्ते हन्त जन्तवो भुवि ये।

www.prapatti.com

भुवनोत्तरभाद्रपद
    क्षुण्णममीषां गृहद्वारम्॥ २६ ॥

शिशिरेऽवतीर्य सिन्धौ
    साकं शीतांशुना पद्मे।
करुणार्द्रे कान्तहृदि
    स्थास्नुर्मुष्णासि तापं मे॥ २७ ॥

संग्रथ्य चित्रैः पदरत्नखण्डैः
    समर्पिता दास्यजुषा मयैषा।
नक्षत्रमाला नदराजकन्ये
    हृद्या त्वदीये हृदये चकास्तु॥ २८ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे नक्षत्रमालास्तबकः ॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ विचित्रस्तबकः ॥

पवित्रं पद्मनाभस्य कलत्रं तत्पुनातु नः।
विचित्रं त्रिषु लोकेषु चरित्रं यस्य गीयते॥ १॥

अप्राकृतेऽपि भगवानवताररूपे
प्रायः प्रजानुगुणमेव करोति जन्म।
मातस्त्वया हि मथिते प्रथमे हि भूते
चित्रं पुरा जनिरकारि तथा द्वितीये॥ २॥

ख्यातो भुवि ज्वलनशीतलिमानुमानं
बाधानुविद्धमिति तार्किकसम्प्रदायः।
वालानले कमलवासिनि वायुसूनोः
चित्रं चकर्थ कृपया शिशिरं त्वमेव॥ ३॥

निमग्नमग्नौ किल वस्तु भूयो-
ऽप्युन्मज्जतीति क्व नु देवि दृष्टम्।
वपुर्विचित्रं तव वह्निमग्नम्
उन्मज्जनं मज्जननि प्रपेदे॥ ४॥

स्वबाधकान् साधुजनोऽपि शक्तौ
बाधेत पाथोधिसुते जगत्याम्।
बाधाविधात्रीर्भवती ररक्ष
रक्षःस्त्रियः प्रत्युत वायुपुत्रात्॥ ५॥

शोकादपेतः स तवावलोकात्
पाकारिपाकः किल काक एकः।
लोकाननेकान् लभते स्म चित्रं
नाकाधिपार्थ्यानपि वृद्धगृध्रः॥ ६॥

www.prapatti.com

प्रायः स्त्रियः पत्युरतिप्रियाश्चेत्
पद्मे सदा पार्श्वमुपाश्रयन्ते।
निरन्तरं त्वं तु विधीयसेऽहो
भुजान्तरे भोगिनगेश्वरेण॥ ७ ॥

कान्तः प्रियां वहति कामवशाद् दृशीति
वाङ्मात्रमेव भुवि शुश्रुम वार्धिकन्ये।
आश्चर्य मञ्जनयनो हरिरब्जवा त्वं
युक्तं ततो दृशि बिभर्ति तव प्रियस्त्वाम्॥ ८ ॥

सर्वे किञ्चित्कुर्वतः स्वानुकूलान्
संरक्षन्तः प्रेक्षिताः सिन्धुकन्ये।
अञ्जल्यज्ञानार्जितागः प्रपञ्चान्
अस्मादृक्षानप्यहो रक्षसि त्वम्॥ ९ ॥

दृष्टा वेणुं जडमपि जना देवि वाचालयन्तः
कृष्णोऽप्येनं मुखरयति चेत्किं पुनस्तत्र चित्रम्।
श्लोकान् मूकानपि च भवती वादयत्यप्रयत्नात्
चित्रं शौरेः सखि वयममी तत्र दृष्टान्तभूताः॥ १० ॥

मादृक्षरक्षणकृते मकराङ्कमातः
बाहान्तरे करुणया भवती निविष्टा।
अर्चात्मना ध्रुवमवस्थितमञ्जनाद्रौ
विश्वम्भरं विविधकार्यकरं करोषि॥ ११ ॥

विश्वप्रसूरपि त्वं विचित्रमुरगेन्द्रशैलपतिकान्ते।
मन्मात्रासाधारणमातेव विशिष्य पुष्यसि रमे माम्॥ १२ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे विचित्रस्तबकः ॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ नामवैभवस्तबकः ॥

धाम्ना दृश्येय राजीवधाम्ना तेन दयालुना।
आम्नानं जातुचिद्यस्य नाम्नां ज्ञानैर्युनक्ति नः॥ १ ॥

अर्णवेन्द्रतनयेऽतिदुःसहैः
दुर्नरेशगुणवर्णनातपैः।
आर्तया रसनयाऽद्य शीतलं
कीर्तयामि तव नाम केवलम्॥ २ ॥

राजीवगेहे तव मर्त्यराजी-
राजीवयन्ति व्यसनाग्निमग्नाः।
नामानि यः कीर्तयते स धन्यो
वैमानिकानामपि माननीयः॥ ३ ॥

पञ्चेषुचापल पलायनसिद्धमन्त्रं
घण्टाविशेषनिनदं कुहनापिशाच्याः।
कोपानलप्रशमसान्त्ववचो मुरारेः
के नाम नाम न जपन्ति तवाब्धिकन्ये॥ ४ ॥

आम्नायदुग्धजलधेरमृतं मदम्ब
नित्यद्विषां प्रहरणे द्रुहिणास्त्रमन्त्रः।
नारायणस्य किल नित्यजपस्त्वदीयं
नाम प्रगल्भतममभ्युदयं तनोतु॥ ५ ॥

नामरक्षणपरस्तवोचितं
नामरक्षणमपेक्षते रमे।
यस्तनोति तव नामयोजनं
सोऽयमद्भुतमनामयो जनः॥ ६ ॥

www.prapatti.com

साम्नां जन्मान्तरमखिलऋग्वर्गसर्गान्तरं वा
पर्यायो वा सकलयजुषां प्रक्रियाथर्वणानाम्।
वेदान्तानां किमु विनिमयो विश्रुतं विश्वमातः
दिव्यं भव्यं दिशति जपतां देवि नाम त्वदीयम्॥ ७॥

त्रय्यन्तैकप्रणयिमनसस्तापसाः पापसार्थ-
प्रत्यादेशप्रमुदितमहाचेतसः स्फीतसत्त्वाः।
नाम श्रीमत्तव किल वलत्कीर्तयः कीर्तयन्तः
मातर्मुक्तौ विहितकुतुका मोदयन्ते प्रियं ते॥ ८॥

भास्वद्वर्णं वृषगिरिपतेर्भावुकं तन्वता ते
धाम्ना धाम स्फुरति जलधेः पुत्रि नाम्ना च नाम।
रम्यं हर्म्यस्थलमपि महीरक्षिणः शैलतुङ्गं
दीपारोपं रजनिषु विना देवि देदीप्यते किम्॥ ९॥

अप्यस्माकं वचनमचमत्कारि कंसारिकान्ते
प्राज्ञास्वाद्यं भवति भवतीनामधेयानुषङ्गात्।
कर्पूरादिस्थिरपरिमल द्रव्यसाचिव्यभूम्ना
निर्गन्धे स्यादपि सुरभिता निम्बकाष्ठस्य चूर्णे॥ १०॥

अम्बा लक्ष्मीरमृतसहभूरब्धिराजन्यकन्या
पद्मा विश्वम्भरसहचरी पद्मसद्मा रमेति।
यो नामैवं पिबति भवती नामनामामृतौघं
तस्यैवाहुर्जननि सुलभां संसृतिश्रान्ति शान्तिम्॥ ११॥

न मुहुर्बहु मन्महे मनून्
न च वाचो जरतीरधीमहे।
प्रयताः प्रयतामहे वयं
तव नाम्नां हरिपत्नि कीर्तने॥ १२॥

अनिरास्यमधोक्षजप्रिये
भवरोगं बहुलङ्घनैरपि।

तरितुं प्रभवन्ति लीलया
    तव नामौषधसेविनो जनाः॥ १३ ॥

न हि नन्तुमनन्तमीश्महे
    न च निर्माणकथाऽपि कर्मणाम्।
कमले कुलभीनिवर्तनं
    कलयामस्तव नामकीर्तनम्॥ १४ ॥

विविधानि तवाधुना तु नाम
    व्यसनान्यब्धिसुते धुनातु नाम।
अपि यज्जपतः कलावहानि
    स्युरमून्युज्ज्वलधी कलावहानि॥ १५ ॥

राष्ट्रप्रसङ्ग कुजनस्तुतिराजकार्य-
    दुस्तर्कवाद परदूषणदोषशान्त्यै।
नारायणप्रियतमे ननु पावनानि
    नामानि कीर्तयतु ते रसना मदीया॥ १६ ॥

प्रादेशसंमितनिजोदरपूरणार्थैः
    अत्यर्थमेभिरनृतैरभिदह्यमाना।
निर्वातु नीरधिसुते रसना त्वदीयैः
    आख्याशतैरभिमतैरमृतैरिवासौ॥ १७ ॥

अगतिकदेहिदेहि वचनश्रुतिदुःखदशा-
    कुपितमितम्पचस्तवनदुष्कृति निष्कृतयः।
भवदभिधासुधा भवदवानलतापमुषः
    जननि पुनः पुनः परिपुनन्ति जगन्ति रमे॥ १८ ॥

श्रुतिफणितिस्थिति स्मृतिपुराणततिश्रवणे
    भगवति मादृशां जगति न प्रतिभाति गतिः।
तदपि तव त्वदीयदयितस्य च नामजपः
    जयति कलौ युगे जडधियामपि कामदुघः॥ १९ ॥

मनसिजताতপাদमनसः परितुष्टिकरं
　　जननि समानमेव ननु साम च नाम च ते।
अतिशयमादिमादपरमेव तथाऽप्ययते
　　निधनमुपद्रवं च न कदाऽपि यतः सहते॥ २० ॥

पापाटोपनिदाघवर्जनकृते पर्जन्यगर्जायते
　　व्याधिव्यालकुले पतत्पतिगरुद्वातूलनादायते।
दारिद्र्यद्विरदेन्द्रवारणविधौ सिंहाट्टहासायते
　　पद्मे तावकनाम संसृतिनिशि प्रत्यूषकालायते॥ २१ ॥

राजीवायतनेति दैत्यजिदुरोरक्षेति लक्ष्मीरिति
　　क्षीराब्धेर्दुहितेति कैटभरिपोर्दारा इति श्रीरिति।
श्रेयः साधनदेवतेति जगतां मातेति सीतेति च
　　प्रातर्मातरुपास्महे कृतशुभस्थेमानि नामानि ते॥ २२ ॥

अञ्चत्पञ्चषवर्णमर्णवसुते त्वन्नामकर्णामृतं
　　मत्पापानि महत्तराण्यपि मुहुर्मुष्णाति कृष्णाङ्गने।
अक्षीणि प्रतिरुन्धदन्धतमसं गेहेषु भूयिष्ठम-
　　प्यङ्गुष्ठप्रमितैव दीपकलिका हा हन्त नो हन्ति किम्॥ २३ ॥

अवितुमुदधिकन्यकेऽचिकित्स्यान्
　　मरणजरादिमयान्महामयान्माम्।
परमविषममान्तरं कषायं
　　पचति शुचिर्भवदीयनामवर्गः॥ २४ ॥

कृतशुभतति धारितं कृतार्थैः
　　भगवति भोग्यमतीव पावनं च।
अभिदधति सुवर्णमात्मवन्तः
　　प्रशमितदुर्गति नाम तावकीनम्॥ २५ ॥

हरिसखि तव धूतक्लेशभूमानि नामा-
　　न्यहरहरहमुद्यद्भक्तिराकर्ण्य धन्यः।

जहि दलय बधान च्छिन्धि भिन्धीति घोरं
 यमभटरटितं तद्भूरि दूरीक्रियासम्॥ २६॥

स्वपदन्यसनेन चारुवर्णा
 सुरवागोष्ठविशुद्धिहेतुभूता।
कमले मम काङ्क्षितानि दुग्धे
 स्तवनार्हा तव नामकामधेनुः॥ २७॥

तव दिव्यनाम्नि मधुरे निराकृत-
 व्यसने स्थितेऽपि रसनेन्द्रियं मम।
रमते रमे कथमहो रसान्तरे-
 ष्वथ वा तदस्य घटते जडात्मनः॥ २८॥

त्वन्नामदिव्यकुसुमानि दृढैर्गुणैस्ते
 संग्रथ्य सौरभ विशेष परिष्कृतानि।
आमुञ्चतादिह मदीयसरस्वतीयं
 मातर्महापुरुष मानस रञ्जनाय॥ २९॥

मन्वन्तराण्यम्ब फलं तनीयः
 तन्वन्ति मन्वन्तरमात्रवर्ति।
आमुष्मिकं शाश्वतमैहिकं वा
 त्वन्नाम किं नाम फलं न दत्ते॥ ३०॥

वर्णत्रयात्मा प्रणवः स्वनिष्ठां
 वर्णत्रयीमेव पुनाति नित्यम्।
एकद्विवर्णाऽपि रमे तवाख्या
 चित्रं पुनीते चतुरोऽपि वर्णान्॥ ३१॥

व्याजादुपात्तमपि वारिधिराजकन्ये
 त्वन्नाम कामपि ददाति मुदां समृद्धिम्।
आपीतमुल्बणतपातप तापशान्त्यै
 दूरीकरोति दुरितान्यपि वारि गाङ्गम्॥ ३२॥

यो वक्ति देवि पदमेकमपि त्वदीयं
सर्वाणि तस्य हृदि भान्ति सदा पदानि।
नित्योन्नतो नृपतिरेव वशीकृतश्चेत्
किङ्कुर्वते पुरजना इति कः प्रयत्नः॥ ३३॥

कृपानिधे यम्यधिपाभिधेयं
वाचो विधेयं तव नामधेयम्।
पद्मालये यस्य गुणोदधेऽयं
पचेलिमं विन्दति भागधेयम्॥ ३४॥

त्वन्नाथनाम्नः स्वयमुत्तरं सत्
तवाभिधानं गुणमादधाति।
पद्मेक्षणप्रेयसि निर्विगानं
प्रमाणमत्र प्रणवं फणामः॥ ३५॥

पद्मे नाम्नां पामरास्तावकानां
प्रौढिं विदुर्नैव नामान्तरेभ्यः।
चक्रीवन्तश्चारुकर्पूरचूर्णे
भस्मभ्यः किं विस्मयं प्राप्नुवन्ति॥ ३६॥

जहदिह जननि त्वन्नामधेयं विधेयं
जडमतिरतिरिक्तं शर्मणे कर्म कुर्यात्।
निधिमनवधिमुच्चैर्निष्कुटस्थं विहाय
प्रतिभवनमशङ्कः पर्यटेद्भिक्षितुं कः॥ ३७॥

दयोदधे यं तव नामधेया-
भिधा सुधेयं यदि तां धयेयम्।
न वाजपेयं कमले यजेयं
न वा जपेयं महतोऽपि मन्त्रान्॥ ३८॥

शरण वरणमन्त्रे शार्ङ्गिणः प्राणकान्ते
परमपुरुषनाम्नः प्रागुपादीयमानम्।

www.prapatti.com

विशदमहिम नाम क्षिप्रमेकाक्षरं ते
    वितरति जपतामप्येकमेवाक्षरं तत्॥ ३९ ॥

कण्ठे कुण्ठितनिस्वने कफचयैरक्षेषु विक्षेपिषु
    सुप्ते चेतसि यातनाभिरसुषु क्षिप्रं प्रतिष्ठास्नुषु।
सायासाऽपि समुद्रपुत्रि समयाभिज्ञा रसज्ञा मम
    त्वन्नामोपहितं हितं जपतु तद्देवस्य नाम स्वयम्॥ ४० ॥

अभ्यासैः पवमानमन्त्रविततेरब्लिङ्गभङ्ग्यन्तरैः
    आदेशैर घमर्षणस्य यमकैरष्टाक्षरस्येन्दिरे।
गायत्र्याः पुनरुक्तिभिः परिपणैरोङ्कारपुंसुक्तयोः
    शुद्धिं व्याहृतिसोदरैर्न भजते को नाम ते नामभिः॥ ४१ ॥

प्रायश्चित्तविशुद्ध्यै
    प्रायश्चित्तं समस्तपापानाम्।
गायतु तव नामैषा
    कमले कलितान्यनिरसना रसना॥ ४२ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे नामवैभवस्तबकः ॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ सद्मवैभवस्तबकः ॥

अरविन्दवनं वन्दे तदहं यदहर्निशम्।
प्रीतिपूर्वक मध्यास्ते पीताम्बर कुटुम्बिनी॥ १॥

सारसात्मनि तवाम्ब मन्दिरे
द्वारपालकजना इवेन्दिरे।
चारुकेसर सुवर्णयष्टिका-
धारिणः प्रतिवसन्ति षद्पदाः॥ २॥

तावकं पदमभिख्यया रमे
वारिजं प्रणिगदन्ति सूरयः।
प्रौढशोभनखरांशु वैभव-
प्राप्तमङ्घ्रिम सदालिसेवितम्॥ ३॥

प्रबिभ्रति भवत्पदप्रणय तद्विपर्यासयोः
जना विभवदुर्गती जननि तत्र चोदाहृतिः।
सहस्रवसुरेधते सरसिजानुकूले रविः
स भिक्षुकशिरोमणिः श्रयति तत्प्रतीपः क्षयम्॥ ४॥

कपटकिटिदशायां कैटभारिः क्षमाभाक्
प्रभुरकृत यतोऽसौ पङ्कजाते निवासम्।
तदिह भजसि भर्तुर्धर्ममेवानुसर्तुं
परमपुरुषकान्ते पङ्कजातस्थितिं किम्॥ ५॥

स्थानं समस्तवसुवृद्धिपुषस्तवापि
पद्मं रमे नवसुमत्वमुपैति चित्रम्।
अप्यन्यदद्भुतममुष्य तु योऽनुकूलः
शश्वद्बिभर्ति वसुमत्त्वमसौ पतङ्गः॥ ६॥

www.prapatti.com

सन्मानसोल्लसनदः सदसद्विवेके
    शक्तः सरोजनिलये सदनं त्वदीयम्।
शब्दैः शुभैः श्रुतिपथं सुखयन् गभीरैः
    संसेवते जननि हंसगणोऽवदातः॥ ७॥

कमले कमलेषु सन्निधत्से
    सकलेषु स्ववशेषु विष्टपेषु।
सहजं जननीजनस्य लोके
    जलजातेषु विशेषवत्सलत्वम्॥ ८॥

कल्हारोत्पलकैरवादिषु तथा कल्याणि माल्यादिषु
    प्रायः सत्सु सुमेषु वस्तुषु परं पद्मानि सद्मानि ते।
भाग्यं कुत्रचिदेव नृत्यतितरां भूयस्सु तुल्येष्वपि
    त्वत्कान्ताय सुगन्धिवस्तुषु तुलस्येकैव सा रोचते॥ ९॥

त्वद्गेहं कमलं यतस्त्वदविनाभूतस्य विष्णोः पदं
    सूर्यालोकविकासमञ्चति ततः पद्मो मधुस्वादु तत्।
अन्नादोऽहमितीव गीतिनिनदैः श्रुत्यन्तसञ्चारिभिः
    कृष्णाकारजुषोऽत्र केचिदनिशं नन्दन्ति लब्ध्वा रसम्॥ १०॥

सूर्यालोकदशासु हर्षमयते दोषाकरालोकने
    सङ्कोचं भजति श्रितालिषु रमे दत्ते परं जीवनम्।
स्थानं पङ्कमधः करोति वहते नालीकशब्दं च ते
    कां वा तावकसन्निधानमहिमा कुर्यान्न चर्यां शुभाम्॥ ११॥

धत्ते सदैव शिरसा तव पादरेणून्
    पद्मो बिभर्ति तव नाम च पद्ममेतत्।
वर्वर्ति धारकतया तव हस्तमेव
    तद्युक्तमृच्छति तवोज्ज्वलदास्यलक्ष्मीम्॥ १२॥

प्रातः कृताप्लवविधिः पयसां निधाने
    ब्रध्नोऽर्चकः शुचिकरो भृततप्तचक्रः।

उद्घाटयत्युदित विष्णुपदैकसक्तिः
    विश्वाम्ब पद्ममयसद्म दलान्तरं ते॥ १३ ॥

ब्रह्मा यस्मादजनि वहते चारु पीतांशुकं यत्
    सान्द्रामोदं सततममृतस्थानमेवाश्रितं च।
अर्हत्यब्जं तव पदमिदं श्रीनिवासाभिधानं
    मातर्दोषो न भवति मधुस्निग्धता धर्मभूम्नि॥ १४ ॥

अहो मुकुन्दसुन्दरि त्वदीयमन्दिराहितः
    स्वयं क्षयं व्रजन्नयं स्वरक्षिणं क्षिणोत्यपि।
सरोरुहद्रुहः शिवः शिरोऽधिरोहदुष्कृतात्
    विदिक्षु दिक्षु भिक्षुकः स्फुटं नटन्नटाटयते॥ १५ ॥

त्वद्धाम्नः सरसीरुहस्य च मिथस्त्वत्कान्त धामात्मनो
    मार्तण्डस्य च पुण्डरीकनिलये मैत्री निसर्गोदिता।
कल्याणीं युवयोरियं विवृणुते कैमुत्यनीत्या मिथः
    प्रीतिं कामपि भूयसीमविदिताक्षेपामनौपाधिकीम्॥ १६ ॥

कति न कुसुमंमन्यान्यन्यानि देवि वने वने
    न हि समुदितेष्वप्येतेषु क्षमा कमलोपमा।
भगवति भवत्सान्निध्येन प्रभोः कमलानि यत्
    करचरणदृक्कल्पानीति स्थिरं दधते यशः॥ १७ ॥

हरेः करस्पर्शनतः प्रहृष्टा
    पयस्युदीता रुचिरालिकान्ता।
वाराशिकन्ये वसतिस्त्वदीया
    बिभर्ति युक्तं कमलाभिधानम्॥ १८ ॥

भृङ्गीसङ्गीत्युदयसुभगं मञ्जुकिञ्जल्कपुञ्ज-
    स्फारस्तम्भं किमपि विकसत्पत्रसच्चित्रभित्ति।
पर्याश्लिष्टं विमलसरसा कर्णिकास्वर्णपीठं
    पद्मं विद्मः परमनुगुणं सद्म पद्मे भवत्याः॥ १९ ॥

दुग्धाम्बुराशिदुहितुस्तव सन्निधानात्
स्वर्णस्थितिर्भवति हन्त कुशेशयस्य।
तत्सम्भवोऽप्यभवदम्ब हिरण्यगर्भः
धन्याः खलु त्वदनुबन्ध्यनुबन्धिनोऽपि॥ २० ॥

नवसारसवासमाचरन्त्याः
तव साधर्म्यमिवाम्ब लब्धुकामः।
पुरुषः परमः सदा विधत्ते
पुरमध्यस्थितपुण्डरीकवासम्॥ २१ ॥

अस्ति ते हरिपुरन्ध्रि नीरज-
स्थानमित्युदितमास्पदद्वयम्।
एकमाहुरिह तु त्रिपात्पदं
देवि षड्दपदं परं पुनः॥ २२ ॥

सुरादिजीवैरमृतैकनिष्ठैः
चिराय यैरम्ब विभाव्यसेऽन्तः।
आलोकमग्र्यं हरिरेषु तन्वन्
आमोदमन्यादृशमादधाति॥ २३ ॥

अदो दधानं कमलाभिधानम्
अम्भश्च तज्जं च समं तवास्ताम्।
आद्यस्य पुंसः पदमाहुराद्यं
त्वदीयवासं जननि द्वितीयम्॥ २४ ॥

क्षमास्वर्णस्फूर्तिं सततमधिगम्यापि कमले
गुणादाढ्याच्छन्दं कमपि भजते नालमिति यत्।
तदेवालङ्कारं नयति नलिनं स्पर्शनवशात्
तनोति ह्यौदार्यं तव जननि सान्निध्यमहिमा॥ २५ ॥

भगवति परब्रह्माद्वैत प्रसङ्गजुषस्तव
प्रथयति लसद्धर्मालीकत्वमत्र हि दर्शनम्।

www.prapatti.com

त्वमुचितमधिष्ठानं नालीकमाश्रयसे ततः
तव किल सदालोकः सर्वोऽपि कल्पनगो रमे॥ २६॥

यत्रोत्तमस्फुरणयन्त्रितचित्तवृत्तौ
नित्योल्लसद्रजसि राजति सारसत्वम्।
स्थानं प्रधानमिदमब्धिसुते यतस्ते
स्थाने तदत्र रमते महदादितत्त्वम्॥ २७॥

सिंहासनस्थिति जुषस्तव वासयोग्यं
नित्यं भवेयमिति निश्चयमेत्य नूनम्।
केसर्यभृत् सरसिजं नरसिंहकान्ते
तद्द्वेषमेष तनुते तत एव पद्मे॥ २८॥

अब्जं विधौ द्विषति देव्यमृतैकवृत्ति
कामेन हन्त यदनीयत मार्गणत्वम्।
तस्य स्वतोऽम्बरमणिस्फुटवस्ववाप्तिः
उल्लासहेतुरभवत् तव सन्निधानात्॥ २९॥

उत्फुल्लवारिरुहतल्लज केलिगेहे
सर्वेश्वरस्य दयितां शयितां ननु त्वाम्।
वैतालिका इव गृहीतसुजातगीताः
प्रातः शनैर्मधुकराः प्रतिबोधयन्ति॥ ३०॥

सहंसकासारबहूर्मिकोज्ज्वला
पयोजराजिः प्रतिपन्नकर्णिका।
सहस्रवस्वाप्तित एधते रमे
श्रियः श्रयन्ते ह्यखिलास्त्वदाश्रयम्॥ ३१॥

स ते निवासः शयनीकृतो वा
नाथेन नित्यं नयनीकृतो वा।
फणैः सहस्रेण वृतो दलैर्वा
शेते बिले वा कमले कुशे वा॥ ३२॥

www.prapatti.com

श्रीसूक्तं ते जननि नलिनं स्थानमाख्याति मुख्यं
दृष्टान्तं त्वत्प्रियतमदृशोरन्तरादित्यविद्या।
जन्मस्थानं तव तनुभुवो धातुराथर्वणादिः
त्वत्सान्निध्यात् क्व च न भवति श्रीरनिम्ना महिम्नाम्॥ ३३ ॥

शैवालकान्तरगतं तव सद्म विद्मः
सारङ्गलाञ्छितवपुर्मिलितामृतौघम्।
पूष्णा च दत्तरुचि पुंसि नपुंसके च
ख्यातस्य मातरिदमब्जपदस्य वाच्यम्॥ ३४ ॥

कान्तः पदत्रयमितस्थलयाचकस्ते
त्वं त्वम्ब षड्पदमिते निलये निविष्टा।
स्थानान्यथापि विपुलानि समाश्रितानां
चित्रं युवां कलयतश्चिरमुच्छ्रितानि॥ ३५ ॥

त्वत्पादपङ्कजरजः कणधन्यधन्ये-
ष्वम्भोरुहेषु वसतामलिपोतकानाम्।
वर्गेषु हन्त जननं वलशासनाद्याः
वाञ्छन्ति किं पुनरमी वयमब्धिकन्ये॥ ३६ ॥

सरोगमुपसेवितेऽप्यहह पूर्णचन्द्रोदये
ज्वरोपहतमम्बुजं तव परिग्रहादिन्दिरे।
विकासयति विज्वरं विरचयन्नसौ भास्करः
रवेररुजमाप्नुयादिति न पूर्वभाषा मृषा॥ ३७ ॥

कल्याणधर्मा कमलासनाया
मूर्तिं हि यस्ते मतिमानुपास्ते।
कन्ये सुधाब्धेः कमलासनत्वं
तस्योचितं तत्क्रतुनीतिभूम्ना॥ ३८ ॥

विच्छिन्नमब्दशतक व्यवधानतो यत्
सन्दर्शनं सहभुवः शशिनः कदाचित्।

www.prapatti.com

तत्पद्मवासिनि तदीक्षणवर्जनाय
तस्योदयेषु निजसद्म किमावृणोषि॥ ३९ ॥

वारिजवनस्य भाग्यं वर्णयितुं नैव वयममी शक्ताः।
कमले तव स्थितौ यद्विकल्पितं वक्षसा समं विष्णोः॥ ४० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे सद्मवैभवस्तबकः ॥

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ अभीतिस्तबकः ॥

अभयं भयमित्येतदुभयं सर्वदेहिनाम्।
यत्सेवातदभावाभ्यां तामहं श्रियमाश्रये॥ १ ॥

भजामि तां त्वां भवरोगभीतिं
पयोधिकन्ये परिहर्तुकामः।
वह्नेर्भयं वायुभुवो ययैव
न्यवारि तस्माच्च निशाचरीणाम्॥ २ ॥

प्रह्लादस्य भयं विनेतुमचिरादेकस्य शोकस्पृशो
लोकस्यैव भयङ्करं तव पतिर्जग्राह सैंहं वपुः।
त्रैलोक्याम्ब तदीयकोपदहन ज्वालास्तु वेलातिगाः
चाटूक्तैरमृतैर्निवार्य भवती चक्रे जगन्निर्भयम्॥ ३ ॥

अशरण जनक्लेशालोक क्षणोपनतोद्धतेः
स तव हृदयग्लानेर्भीतो जगत्पतिरिन्दिरे।
अहह विहिते क्षाम्यन्नागः सहस्रमजस्रम-
प्युभयमुभयोरार्तेभ्यः नः प्रयच्छति लोकयोः॥ ४ ॥

मुक्तस्त्वया मुह्यति साध्वसं गतः
सर्वाम्ब युक्तं खलु साध्वसङ्गतः।
यस्त्वामुपासीत भयातिचञ्चलां
चित्रं स धन्यो न भयाति चञ्चलः॥ ५ ॥

वन्देत मन्देतरनित्यबोधा
नन्दे मुकुन्देष्टपुरन्ध्रि यस्त्वाम्।
अत्रासमत्रासनमेति सैंहं
चित्राममुत्रापि स याति ऋद्धिम्॥ ६ ॥

www.prapatti.com

कारागारादपि किल भृशं तापदे पापदेहे
 हन्ताहन्तामतिमति विपन्मिश्रितामाश्रितानाम्।
पारावाराधिपतितनये मादृशामीदृशानां
 हित्वा हि त्वा त्रिजगति गतिर्नेतरा कातराणाम्॥ ७॥

भावी यस्मिन् भगवति भवद्दृष्टिलेशः कृतार्थे
 त्रासोन्यासोपहत विपदस्तस्य न स्यात् कुतोऽपि।
अस्मिन्नर्थे जननि सुरसासिंहिकादेरभीतो
 लङ्कायामप्यविहतगती रामदासः प्रमाणम्॥ ८॥

जनिमृतिजराभीष्माद्ग्रीष्मातपोग्रतराद्भवात्
 जननि न वयं वित्रस्यामस्त्वदङ्घ्रिमुपाश्रिताः।
सति बलवदालम्बे स्याद्दुर्बलोऽप्यकुतोभयः
 त्रसति मृगयोः किं वा पद्मे मृगो विधुमाश्रितः॥ ९॥

अनाघ्राताः श्रौताः स्मृतिभिरुपदिष्टाश्च कमले
 समीचामाचारैरपि च विदिता धर्मनिचयाः।
कथङ्कारं घोरं निरयमतियायामिति भयं
 जहामि स्मृत्वा ते जगदवनि वात्सल्यजलधेः॥ १०॥

विवित्सामात्सर्यस्फुरण दुरहङ्कार कुहना-
 पिशाचीभ्यो बिभ्यज्जगदभयदानैकनिरताम्।
नुतां भूतेशाद्यैरपगमित रक्षोगणमदां
 प्रपद्ये दासस्त्वां परमपुरुषप्राणदयिते॥ ११॥

जन्तोर्हन्त त्रिलोकीजननि तव समाराधने साधनेषु
 व्यापारेष्वाभिमुख्यत्यजन भजनयोर्भीत्यभीती भवेताम्।
सुग्रीवं वालिभङ्गे तदहितदमनानुन्मुखं रामकोपात्
 भीतं पश्चात्तदास्थावहनगतभयं तत्र दृष्टान्तयामः॥ १२॥

रक्षःस्तोमोऽप्यखिलभयकृद् राघवप्राणकान्ते
 त्रासोत्पत्त्यै न खलु भवति त्वत्पदाब्जानुकूले।

कष्टं मातस्तृणमपि भिये कल्पते त्वत्प्रतीपे
प्राच्ये साक्षी पवनतनयः पश्चिमे काक एकः॥ १३॥

कान्तारे महतीव संसृतिपथे हन्त भ्रमन्तश्चिरं
विष्णोः प्रेयसि वानरा इव नरा वेलातिगग्लानयः।
सम्पातेरिव सन्मतेरथ गुरोर्बुद्ध्वा स्थितिं तावकीम्
आज्ञालङ्घन भीतिमम्ब जहति प्राज्ञा हरेः स्वामिनः॥ १४॥

पादाब्जं भजनादिकर्मणि सुरैर्यस्यैव कर्मीकृतं
यो धत्तेऽर्कयमेन्द्रवह्निमरुतां भीतावपादानताम्।
तस्याप्यम्ब सकृत्कृत प्रपदनस्तेऽस्मीति याचन् जनो-
ऽप्यत्रासार्पणसंप्रदानमभवत् देवि प्रसादेन ते॥ १५॥

आरोढुं किल यत्सनीडममरा बिभ्यत्यहिद्विण्मुखाः
तद् ब्रह्मापि तवाश्रयेण सुलभीकर्तुं न भीतोऽस्म्यहम्।
लेढुं दाडिमकल्परत्नखचितं राज्ञः किरीटं रमे
किं वा सर्वदुरासदस्य दयिताकेलीशुकस्त्रस्यति॥ १६॥

दातव्या स्वयमेव दाशरथये देवीति यो वीतभीः
अग्रे साग्रहमग्रजस्य कथयन्नार्तो दशास्यानुजः।
तस्मै त्वद्दयितेन दत्तमभयं प्राज्यं च राज्यं रमे
यत्स्वल्पं व्यसनं भवेत्तव कृते तद्भूयसे श्रेयसे॥ १७॥

तव साधु वर्ष्म नवसारसालये
भवसागरान्तरवसादमेयुषाम्।
अभयाय भात्यशुभयातुदीप्तिहृत्
प्रभया सुवर्णनिभया मनोरमम्॥ १८॥

प्रत्यासीदति मृत्युरन्वहमहो गत्यागतिभ्यां रवेः
पापीयानहमस्मि पापिनि जने कोपी च वैवस्वतः।
किं किं वा भवितेति वेङ्कटपतेः क्रीडासखि त्रस्यते
मह्यं गर्ह्यतमाय मातरभयं देया दयालो स्वयम्॥ १९॥

www.prapatti.com

परब्रह्मप्राणप्रणयिनि हरब्रह्ममघवन्-
मुखानां लेखानामपि भयमभीतिश्च भवतः।
निमेषोन्मेषाभ्यां तव जननि दृष्ट्योरिति महान्
अयं घण्टाघोषः क इह विमृशेन्मानमपरम्॥ २०॥

घनार्तौ कार्तान्तः कदननिपुणः किङ्करगणः
भ्रमद्भिर्लोकाम्ब क्रुधमिव वमद्भिश्च नयनैः।
प्रगल्भां दुर्भीतिं प्रथयति यथा मे न बहुधा
तथा शीतापाङ्गैः प्रसभमनुगृह्णातु भवती॥ २१॥

तत्तत्पापव्रजफलतया दारुणैस्तन्यमाना
याम्याः श्रुत्वा मुनिवचनतो यातनाश्चेतनानाम्।
कामं भीतः कमलनिलये कम्पमानाखिलाङ्गः
विश्वस्य त्वामहमशरणो विश्वधात्रीं प्रपद्ये॥ २२॥

देशे काले सततविकृतेः देवि देहस्य वृत्ते
दृष्टे शौरेरघजुषि जने तीक्ष्णकोपे च चित्ते।
भीतिः प्रादुर्भवति महती शक्तिमत्या भवत्याः
कारुण्यार्द्रे मृदुनि हृदये चिन्तिते हन्त धैर्यम्॥ २३॥

बाधन्ते विषया बहिः सततमप्यन्तस्तु कामादयः
त्रातुं हन्त विपन्नमर्णवसुते धात्रादयोऽप्यक्षमाः।
शक्तो यद्यपि केशवः स तु दुराराध्यः स्वयं मद्विधैः
इत्युद्वेगवतो मम क्लमहरालोका त्वमेका गतिः॥ २४॥

वाल्मीकौ तमसान्वयो बलरिपौ भूयस्तरा मन्यवः
योगस्थे यमसङ्गतिर्दृढगदावाप्तिस्तु नारायणे।
रुद्रे क्षुद्रहितक्रमो भवकृतं दुःखं रतिप्रेयसि
त्रासः कुत्सितमौक्तिकेषु न पुनस्त्वत्संश्रितेष्विन्दिरे॥ २५॥

हन्त प्राकृतचक्षुराद्यविषये व्यापिन्यनिर्वाच्यतां
प्राप्ते विश्वजनिस्थितिक्षयपुषि ब्रह्मण्यनन्याश्रये।

www.prapatti.com

मातस्त्वामभयं विधातुमुषितां मन्ये प्रतिष्ठामहं
तस्मिंस्ते दरमन्तरं भवति चेत्कस्यात्र न स्याद्भयम्॥ २६ ॥

दशमुखसहजं तं देवि नाम्नाऽर्थतो वा-
प्युदितमुखविकारं भीतमप्यूष्मणाप्तम्।
अकुरुत रघुवीरस्त्वत्प्रसादप्रभावात्
अभयवितरणेन क्षिप्रमानन्दसान्द्रम्॥ २७ ॥

अल्पश्रुतेभ्य इव राशिमनादिवाचाम्
अंहस्ततिभ्य इव बिभ्यतमर्भकं ते।
पुण्यैः पुराणवचनैरिव वीक्षणैस्त्वम्
उच्चैर्नृसिंहसखि मामुपबृंहयेथाः॥ २८ ॥

दुष्कालानुगुणक्रमैः श्रुतिपथाविष्कारनिष्कासकैः
निष्कारुण्यतमैस्तुरुष्कयवनैर्निष्कारणद्वेषिभिः।
कञ्जावासिनि तत्समैरपि जनैः सञ्जायमानं भयं
त्वं जालेन दृशां हि तारयसि नः खञ्जानिवाम्भोनिधिम्॥ २९ ॥

का काभयप्रदेति
प्रश्नो यद्वाचकः समस्तपदः।
स्वयमुत्तरतां धत्ते
रमा समस्तोत्तरा विराजति सा॥ ३० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे अभीतिस्तबकः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ परिसङ्ख्यास्तबकः ॥

वन्दारुरक्षणे दक्षां वन्दे गोविन्दसुन्दरीम्।
यत्प्रसादादृते देवाः सर्वे रक्षितुमक्षमाः॥ १ ॥

अम्ब त्वया हन्त शरीरभाजाम्
अरक्षितानामपि रक्षितानाम्।
देवा मुदे वा पुनरापदे वा
भवन्ति किं ते बकवैरिकान्ते॥ २ ॥

शीतस्वभावां भवतीं श्रितेभ्यो
दिव्यां समृद्धिं ददतीमतीत्य।
उपाश्रितध्वंसकमुष्णमग्निम्
उपासते के जगदम्ब लोके॥ ३ ॥

अज्ञाततृप्तिममिते विभवेऽपि दीन-
बन्धुं विहाय भवतीं भवतोऽप्यवन्तीम्।
सख्युः शुचेरपि समाप्तिदमम्ब कार्श्ये
कस्त्वं प्रभञ्जनमिहार्चतु गन्धवाहम्॥ ४ ॥

यमविषयगतिः स्याद्यद्गृहीतस्य जन्तोः
अमतिरमुमुपास्तामप्रभुं पाशहस्तम्।
जननि परिगृहीतत्राणजातादरां त्वाम्
अहमखिलनियन्त्रीमब्जहस्ताम् प्रपद्ये॥ ५ ॥

कुर्वाणं परुषैः करैः कुवलयक्लेशं भृशं सद्गुण-
श्रीहार्यभ्युदयं तमम्ब तपनं केचिन्नमस्कुर्वताम्।
विश्वानन्दकरीं वयं तु विदुषां विश्वाधिकां संपदं
तन्वानां प्रणमेम तत्रभवतीं तापत्रयध्वंसिनीम्॥ ६ ॥

www.prapatti.com

हरिसखि शतमन्युं वायसस्य स्वसूनोः
अपि विपदपनीतावक्षमं नो यजेयम्।
अहमविदितमन्युं हन्त तस्य स्वशत्रोः
अपि परिहृतभीतिं त्वां शुभामाश्रयेयम्॥ ७॥

प्रौढैश्वर्यजुषोऽपि यस्य सुहृदा भिक्षाकता नोज्झिता
यत्र श्रीदपदं वदन्ति विबुधा रूढ्याऽश्वकर्णादिवत्।
यक्षं तं यजतामधीर्वयममी त्वामिष्टदात्रीं स्तुमो
मातर्लक्ष्मि महाविभूतिकमठो यस्याः सखा ते हरिः॥ ८॥

प्रौढिर्यस्य हि पूर्वपक्षविदिता यो लुब्धचूडामणिः
यश्चाहीनमुखेन दूषितकलस्तं कः कलङ्काश्रयम्।
अर्चेत्सोममपामरः श्रुतिशिरः सिद्धान्तसिद्धोन्नतिं
पद्मे काङ्क्षितदां बुधस्तुतकलां त्वां निष्कलङ्कां विना॥ ९॥

पद्मे येषामुच्चभावो न नित्यो
ये सर्वेऽपि स्थानभेदेन तीक्ष्णाः।
यष्टुस्तुष्टिर्न ग्रहांस्तानतस्त्वां
नित्यौन्नत्यां नौमि सर्वत्र मृद्वीम्॥ १०॥

शाखावृन्दप्रथितविभवां सत्सुपर्णाधिरोहां
त्वामस्तुत्वा जलनिधिभुवं कल्पवल्लीमतल्लीम्।
आकाङ्क्षन्तः फलमविकलं देव्यपर्णोद्भवं के
संसेवेरन् शरवणभवं स्थाणुजातं विशाखम्॥ ११॥

त्वां कृतश्रुतिपथप्रवर्तनां
सज्जनादरकृताननां विना।
निर्मितश्रुतिविकम्पनं रमे
साधुवारणमुखं श्रयेत कः॥ १२॥

दुर्गां परे गाढभवानुषङ्गां
शिलोच्चयादभ्युदितां श्रयन्ताम्।

www.prapatti.com

भक्त्यैकलभ्यां भवसिन्धुनावं
　　सुधाब्धिजे त्वां तु वयं श्रयामः॥ १३ ॥

स्थानं यस्य श्मशानं सततमनुचरो भूतवेतालवर्गः
　　चेलं चर्म स्रगस्थ्नां ततिरहह तमप्युग्रमेके भजन्ताम्।
पद्मे पद्मे स्थितां त्वामसकृदनुसृतां देवतायौवतेन
　　ध्यायेम क्षौमभाजं वयमनुदिनमामुक्त मुक्ताकलापम्॥ १४ ॥

नाभिजातमधरीकृतहंसं
　　जन्तवः कतिपये कलयन्ताम्।
सेवते जगति हंसगतिं त्वां
　　सिन्धुनन्दिनि सुधीरभिजाताम्॥ १५ ॥

चित्तवृत्तिरिह कञ्जमन्दिरे
　　धुन्वतीं दुरितपुञ्जमिन्दिरे।
सिद्धये जननि सेवतान्तरां
　　त्वामनाकलित देवतान्तराम्॥ १६ ॥

यद्यादधासि करुणां यदि वा न पद्मे
　　किं दैवतैस्त्वदितरैरपवर्गलिप्सोः।
तुष्टो यदि क्षितिपतिर्यदि वा न तुष्टः
　　किं नाम शौरिसखि पारिषदैर्विवित्सोः॥ १७ ॥

दृष्टादृष्टेप्सितपुषि भवत्पादपद्मावलम्बे
　　दिष्ट्या लब्धे क इह भजतां देवतां भूष्णुरन्याम्।
दृष्टे स्पष्टं ननु दिनकरे दृश्यसन्दर्शनार्थं
　　दीपारोपव्यसनमजडो देवि कः स्वीकरोति॥ १८ ॥

तव जननि जयन्त्याः शाश्वतैश्वर्यदात्र्याः
　　परिमितफलदात्रीर्देवताः सेवते कः।
फलभरनतसस्यां प्राप्य चोलक्षितिं किं
　　प्रकटमटति विन्ध्यप्रान्तभूमीरमूढः॥ १९ ॥

तव जलनिधिकन्ये दैवतैः पामरोऽन्यैः
कलयतु समतामप्यन्ततः किं ततस्ते।
दरमपि गरिमाणं दर्दुरोऽकर्दमाया
विबुधपुरतटिन्या वेत्ति किं पल्वलेभ्यः॥ २०॥

विष्णोः पत्नि भवत्प्रसादविरह व्यावर्त्यमानश्रियां
संपत्तिष्ठति सा न दीर्घमुदिता या क्षुद्रदेवार्चनैः।
अन्नालाभत एव शुष्कवपुषां कुक्षौ पुनः पीनता
कष्टं श्वासनिरोधनैरुपनता कालं कियन्तं क्षिपेत्॥ २१॥

कल्याणं भवती करोति भजतामेकापि लोकाम्ब यत्
संभूयापि च देवतान्तरशतं नैतद्विधातुं क्षमम्।
राकाचन्द्रिकयैकयाऽपि सुकरं विश्वप्रजाह्लादनं
नैकाभिर्ननु तारकाभिरपि वा नो शक्यनिष्पादनम्॥ २२॥

ननु तव पदाम्भोजद्वन्द्वे निविष्टमना मनाक्
अपि न तनुते देवेष्वन्येष्वमेदुरमादरम्।
ललितमृदुले लब्धाश्वासो रसालकपल्लवे
कलयति पिकः कञ्जावासे करीरदलानि किम्॥ २३॥

मातः पद्मे मृत्युमत्येतुकामो
मुक्त्वा कस्त्वां मानयेत् क्षुद्रदेवान्।
प्रौढां नावं प्राप्य सिन्धुं तरिष्यन्
काशस्तम्बालम्बनं कश्चिकीर्षेत्॥ २४॥

संदत्ते सकृदर्चितापि भवती साम्राज्यमत्यूर्जितं
त्वद्भिन्नैस्तु किमस्ति देवि बहुधाऽप्यासेवितैर्दैवतैः।
संशुद्धिं सकृदीक्षितोऽपि दिशति श्रीरामसेतुर्नृणाम्
अर्थः कोऽस्ति तटाकसेतुशतकैरश्रान्तदृष्टैरपि॥ २५॥

देवि त्वत्पदपद्मवन्दनधना दुर्दैवतोपासना-
लब्धं मुग्धवधूकटाक्षतरलं नैवाद्रियन्ते धनम्।

वेधा विष्टपचित्रसृष्टिपटुधीरर्थक्रियादूरगं
 व्यामोहावहमैन्द्रजालिकजगत्सृष्टिं किमु श्लाघते॥ २६ ॥

सत्यप्यागसि संश्रितान् करुणया संरक्षसि त्वं रमे
 क्षोदिष्ठादपराधतोऽपि भजके कुप्यन्ति देवाः परे।
छेत्तॄणामपि तापमम्ब हरते शाखी निजच्छायया
 गाढस्पर्शत एव पोषकमपि घ्नन्ति क्रुधा पन्नगाः॥ २७ ॥

सुभूयानायासः फलमगुरु दुर्दैवतजुषां
 प्रयासः क्षोदीयान् फलमतिमहत् त्वां तु भजताम्।
लघिष्ठो लाभः स्याल्लवणवणिजां श्रान्तिरधिका
 फलत्यल्पो यत्नः फलमलघु कर्पूरवणिजाम्॥ २८ ॥

स्थास्नुः श्रेयः स भजति रमे यत्पदं त्वत्कृपायाः
 बाधोदर्कं विभवमुपयात्यन्यदेवोपसेवी।
दृष्टान्तोऽन्त्ये गिरिशभजनप्राप्त भूतिर्दशास्यः
 तद्भ्राताऽऽद्ये तव करुणया लब्धनिष्कम्पसम्पत्॥ २९ ॥

त्वां मातरुपासीना
 न देवतान्तरमुपासते सन्तः।
लब्धे निधौ निरवधौ
 कदर्यजनसेवनं सहन्ते के॥ ३० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे परिसङ्ख्यास्तबकः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ दशावतारस्तबकः ॥

दशस्वप्यवतारेषु देवो यद्रूप संप्लवात्।
साधयामास कार्याणि सतां तस्यै श्रियै नमः॥ १ ॥

देवि त्वदालब्धदयारसेन
देवेन मात्स्यं वपुराश्रितेन।
आश्चर्यमष्टश्रुतिरप्यनष्ट
श्रुतित्वमापद्यत पद्मजन्मा॥ २ ॥

भूयिष्ठां तव दृष्टिरेव कमले भूतिं चिरात् प्रोषितां
भूयोऽप्यानयति क्षणादिति नृणां व्यक्तं घृणावारिधिः।
देवस्तावकदृष्टिरूपमनघं मीनावतारे वहन्
धात्रेऽदत्त सतां श्रियं श्रुतिमयीं दैत्यापनीतां पुनः॥ ३ ॥

सा हि श्रीरमृता सतामिति ननु त्वन्नामधेयाश्रयात्
त्वद्दास्यं भजति श्रुतिः स्वयमिति प्राप्तादरः श्रीधरः।
तां मग्नां पुनरुद्धरन् जलनिधौ तापार्णवादुद्धरेत्
त्वद्दास्यैकधनान् जनानिति रमे धैर्यं चरीकर्ति नः॥ ४ ॥

देवो देवि त्वय्यसौ दानवानां
हन्ता हन्तामन्दरागं दधौ यः।
धर्मं कौर्मं धारयंस्त्वत्सहायो
मातः सोऽयं मन्दरागं दधाति॥ ५ ॥

उरसि सरसिजालये वहंस्त्वां
शिरसि दिधीर्षुरिलां त्वदंशभूताम्।
स्वयमयमचिरात् पराहतारिः
स हरिरुवाह वराहदिव्यदेहम्॥ ६ ॥

www.prapatti.com

दैतेयेन बलात् पयोधिजठरं देवी मही प्रापिता
मातस्ते स्वसृभावमेव यदगादेकोदरस्थानतः।
तस्मादेव कृतादरेण तरसा दामोदरेण स्वयं
दध्रेऽसौ कुहनावराहवपुषा देवेन दंष्ट्राञ्चले॥ ७ ॥

पद्मे चक्रभृतो नृसिंहवपुषः प्रह्लादसंक्लेशन-
क्रूरापुण्य हिरण्यदेहदलना वेलातिवेलोदयः।
रोषाग्निः शमितस्त्वया बत पयोराश्येकशोष्योऽपि तत्
पुत्र्या शक्तिरुदेति कारणगता प्रायेण कार्येष्वपि॥ ८ ॥

शरण्यभूतां श्रुतिरिन्दिरे यां
हिरण्यवर्णां हरिणीमभाणीत्।
सा दिव्यसिंहस्य हिरण्यभेत्तुः
निःशङ्कमङ्के रमसे कथं त्वम्॥ ९ ॥

अवनमेव सदा कलयन् गज-
व्यसन भङ्गकृदद्भुतकेसरी।
हरिणलक्षणदृष्टिरयं त्वया-
ऽप्यबलयाम्ब गुणेन वशीकृतः॥ १० ॥

हर्यक्षोऽयं हरिरिति वचस्त्वय्य नाभूतपूर्वं
न प्रह्लादोपचयकरता नो हिरण्याङ्गदत्वम्।
तस्मादस्मज्जननि परमं विस्मयं ते विधातुं
नाथोऽपूर्वं किमिह जगृहे नारसिंहं शरीरम्॥ ११ ॥

तत्तादृक्षहिरण्यदाननिरतौ भक्ताभिरक्षाकृते
सत्कीर्तिं हरितां मुखे खलजनत्रासावहामाश्रितौ।
किञ्चोदञ्चदनेकपापहरण क्रीडोचितालोकनौ
देवि स्तौमि मिथः समानचरितौ दिव्यौ युवां दम्पती॥ १२ ॥

वक्षःस्थामपि वर्णितानुसृतये कृष्णाजिनेनावृणोत्
देवस्त्वामिति वर्णयन्ति कतिचिद् ब्रूमो वयं त्विन्दिरे।

www.prapatti.com

भव्यं वामनरूपमेत्य भगवान् भाग्यं हरिष्यन् बलेः
एनं कर्तुमगोचरं शुभपुषां त्वद्वीक्षितानामिति॥ १३॥

वर्णित्वमर्णवसुते वहतापि गूढं
वक्षःस्तटे हि न धृता वनमालिना चेत्।
कस्त्रीणि दास्यति पदान्यपि याचतेऽस्मै
कस्माज्जगत्त्रयतया च विवृद्धिरेषाम्॥ १४॥

दैत्यादेत्य हि कुप्रतिग्रहमहो वृद्ध्या च पुष्णंस्तनुं
गोत्रघ्नावरजो मृषावटुरधः पातं च दातुर्दिशन्।
वामाकारमगादघावलिहृतो हृद्यम्ब ते धारणात्
धात्रा सञ्जगृहे तदस्य शिवता सम्पादकं पादकम्॥ १५॥

वासस्ते क्व वटो गुहास्वशनमप्याकाङ्क्षितं ते घनं
मां जानीह्यघनाशनादरमये किं ते विवाहे स्पृहा।
मा स्त्री मे दिश गां पदत्रयमितां लोकत्रयी सा ममे-
त्युक्तिर्दिव्यवटोर्निशम्य तदुरस्यम्ब त्वया सिष्मिये॥ १६॥

श्रीमान्निःस्व इवैष वामनतनुः प्रत्यग्रहीद्गां कृता-
वित्थं दुग्धपयोधिजे तव परीहासोक्तिभिर्व्रीलितः।
अंशेनार्पितसन्निधिर्भृगुपतौ पूर्वावताराार्जितां
तामेनां पुनरध्वरे स भगवान्नूनं ददावृत्विजे॥ १७॥

बाहाकल्पे भृगुकुलपतेर्वज्रकल्पे कुठारे
सङ्ग्रामेषु त्रियुगसखि ते सन्निधानं भजन्त्याः।
क्रोधोन्मेष क्षपितविमत क्षोणिपश्रेणिलक्षं
ग्रीवोत्थासृग्घुसृणमसृणं गात्रमत्यर्थशोणम्॥ १८॥

बिभ्राणे स्वधितिं समिद्धरणतो मन्युप्रपोषक्षमं
लोकेशास्त्रविचक्षणे नृपकुले ज्याकर्मसंस्थाकरे।
भेजाते ननु दुर्घटार्थघटिनि त्वद्वीक्षणाद्भार्गवे
सामानाधिकरण्यमर्णवसुते ब्राह्मण्यराजन्यते॥ १९॥

पञ्चास्यत्वजुषा पुरा भगवता योऽसौ हिरण्यासुरः
पञ्चत्वं गमितः स एव जननि स्पर्धाभिवृद्धाग्रहः।
भूत्वा तद्द्विगुणाननो जितजगद्भूयस्त्वदागोऽग्निना
दग्धो हन्त चतुर्मुखास्त्रनिहतोऽप्येकाननस्य प्रभोः॥ २०॥

सप्ताश्वान्वयशालिना दशरथप्राप्तोदयेनापि ते
नेत्रापत्तिविवर्जितेन कमले मुक्तद्विपेन्द्रेण च।
निस्सङ्ख्याश्वकुलो रथायुतयुतो निःसीमपत्तिच्छटः
त्वद्द्रोहादगणेय कुञ्जरगणोऽप्यस्तो रणे रावणः॥ २१॥

रघुवरकृतशङ्काभङ्गदम्भेन लङ्का-
ऽऽमिषभुगशुचिसद्मास्वादनैः कृष्णवर्त्मा।
अशुचिरिह भवत्या पावितो देवि सत्या
स वहति शुचिसंज्ञां तद्वदन्त्यन्यथाऽज्ञाः॥ २२॥

अखण्डं कोदण्डं प्रभुरदलयत् खण्डपरशोः
अगृह्णाद्रामस्य प्रसभमपि चाखण्डपरशोः।
अबध्नादप्यम्भो निधिमथ दशग्रीवमवधीत्
महाश्चर्याश्चर्यास्त्वयि कृतधियोऽस्याम्ब सुकराः॥ २३॥

सङ्कल्पतस्तव समीरसुते हि सीते
शीतो बभूव दहनश्चिरमेधमानः।
मातर्जगद् भ्रमनिवृत्तिकृते विशन्त्यां
शीतः कुतः स न भवेत्त्वयि देवि साक्षात्॥ २४॥

नीलाम्बरो हलधरो ननुहन्त भास्वत्-
भूभेदनैकरसिकः शुभशालिवृत्तिः।
श्यामाकलाभरत एष विवृद्धमोहो
भोगी बभूव भुवनाम्ब तव प्रसादात्॥ २५॥

श्यामा त्वमम्ब दयितश्च तवैव कृष्णः
गाङ्गेययोगमुदितः स च रुक्मिणी त्वम्।

त्वं स्वादुवाक् स च युवा मधुरोदितश्रीः
  दाम्पत्यमेतदनुरूपमतो मिथो वाम्॥ २६ ॥

रामानुषङ्गविहृतौ रचिताभिलाषं
  मातस्त्रिलोचनजितं भवती मनोज्ञम्।
पित्रा समानगुणमात्मभुवं प्रसूय
  पुष्पायुधं कमपि रुक्मिणि लब्धहर्षा॥ २७ ॥

गम्भीर भावाहिकृतार्थक्लृप्त-
  सम्पन्नटीका श्रुतिमञ्जुसूक्तिः।
गीतेव कृष्णाननसौरभज्ञा
  ध्येयाऽसि मातः शुभयोगभाजाम्॥ २८ ॥

घनमहा नवनीतहृदाश्रित-
  व्रजविपत्तिहरा हरिवल्लभे।
प्रबलभद्रविकास विधायिनी
  त्वमयसे निजवल्लभतुल्यताम्॥ २९ ॥

प्रायोध्यानगरीयसां सुमनसां मायातमश्छेदिनी
  त्वं काञ्चीमधुरावलग्नसरणिः क्षोभादवन्ती जगत्।
सम्भोगैः स्वदसे स्म देवि जलधेरुद्वीचिकाशीकरे
  स्वैरं द्वारवतीपुरे विहरते कृष्णाय तृष्णायतैः॥ ३० ॥

म्लेच्छान् भयानकरवानपि मूर्च्छयित्वा
  निर्वापयिष्यति कलिं हरिरध्वरं च।
कल्की तमांसि परिपास्यति भूसुरांश्च
  पद्मे भवद्वचनपल्लवितानुकम्पः॥ ३१ ॥

मलिनकलिकालेशैः शाखापरिक्षयदूषितैः
  अपगतसदामोदैरत्रासुहृद्यवनैर्वृते।
शमयितुमनाः शाखिग्लानिं भविष्यति माधवः
  जलनिधिभुवा वृद्धिं लब्ध्वा त्वया च महावनी॥ ३२ ॥

वातव्रात इवावधूतकलिको मातर्महारण्यवत्
खड्गी तापसवत्कृतार्थ जननः कल्की मुधे देवि ते।
अम्लेच्छां स्वयमाचरिष्यति महीमान्ध्रीयजिह्वामिव
स्वामी स श्रुतिमार्गगानिह जनान् कर्ताथ शब्दानिव॥ ३३ ॥

मात्स्यज्योतिषि मन्दरक्षणपरेऽनन्तोच्चहर्षावहे
हर्यास्यस्पृशि चारुवर्णिनि कृताशेषाधिकोपक्रिये।
एणश्रीमुषि कामपालविभवे कृष्णे कलिध्वंसने
देवि त्वद्दयितावतारदशकं ध्यायाम्यपाङ्गं तव॥ ३४ ॥

कृष्णः केशो दृगेषा झषतनुरधरो मन्दरागं हि धत्ते
सौकर्यं दोष्ण्युरेजे किल मुखहरिता मध्यमात्ता वलिश्रीः।
रामाग्र्यत्वं नितम्बः प्रथयति यमुनादर्पहृद्रोमवल्ली
धत्ते जङ्घाभिराममश्रियमिह कलिहृत्पादपद्मं तव श्रीः॥ ३५ ॥

विदितगुणालङ्करणं
विचित्र रचना विचक्षण प्रेक्षम्।
कविमिव कृतदशरूपकम्
अरविन्दगृहेऽभिनन्दयसि मुकुन्दम्॥ ३६ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे दशावतारस्तबकः ॥

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ चित्रस्तबकः ॥

कमलायतनां चित्ते कलये यत्पदाम्बुजम्।
चिरं विबुधसन्मौळि चित्रस्तबक भूषितम्॥ १ ॥

वेदानि सर्वशास्त्राणि विभाव्य भवतीं रमे।
दास्यं यस्यास्तवोपैति देवि साऽपि सरस्वती॥ २ ॥

कमले देवदेवस्य महिषि त्वं स्तुतक्रमे।
विमले देवि देह्यस्य महितत्वं नतस्य मे॥ ३ ॥

पाहि देवि कलशोदधेस्सुते
देहि पापविलयं दयानिधे।
शेषशायिदयिते तमोमुषं
शेमुषीं कलय नः सुशोभनाम्॥ ४ ॥

संश्रितानवितुमास्थया दया
सारिणीह दिगधीशसेविता।
स्वप्रियस्य कलयन्त्युरः पदं
सम्पदं दिशतु सा हरिप्रिया॥ ५ ॥

श्रीरशेषजगदार्तिहारिणी
शेषशैलतटशेखरायिता।
राजसे जननि रक्षणाय नः
सागरेन्द्रतनये सदातनी॥ ६ ॥

हरेः प्रिये भगवती हृतसंश्रितसाध्वसा।
अन्वहं क्रियमाणानामंहसां संहतीरयात्॥ ७ ॥

www.prapatti.com

पायान्मामुरसावितश्रियमुमाराध्यां प्रपद्येतमां
    का वा न स्थिरमश्नुते शमधनोऽप्यालोकितो जातुचित्।
वेदान्तैर्विनुताङ्घ्रये न किमुत श्रेयोनतिं तन्वतां
    सेवामो रचयामि मानस सदा भक्त्यावहावादरम्॥ ८ ॥

कालीनानन नालीका राधिता हि हिताधिरा।
मायासाममसायामा कापि दीप्रप्रदीपिका॥ ९ ॥

सा रयादरिहाख्याऽसौ सौख्याहारि दयारसा।
मेय काय धरा माता तामाराधय काय मे॥ १० ॥

कारिताभिमता चित्ता वासे हारितमा रमा।
मारमातरिहासेवात्ता चित्तामभितारिका॥ ११ ॥

कापिमा सरसा सा त्राभिलापाकरनामका।
कायिनारिहरासेव्याग्र्य नावास्तुतिवाचया॥ १२ ॥

याच वाति स्तुवानाग्र्य व्यासेराहरिनायिका।
कामनारकपालाभि त्रासासार समापिका॥ १३ ॥

अच्छभावा फणिशये जगन्नाथे झषाङ्कदा।
आरूढाघखलापीडो च्याटऋद्धिं हि सौति सा॥ १४ ॥

दार्ढ्यदा मम हेदेहे सात्रासाललमेऽन्ति मे।
खेदिखेऽहहयानेया तार्क्ष्यताद्यद्यतामिता॥ १५ ॥

मयि ते पदभक्तेऽस्मिन् प्रसीद कमले हिते।
तेजसा दह शक्तेऽद्य क्षिप्रमुद्यदघं मम॥ १६ ॥

भजेमहि हरेः कान्तां कारुण्यरसपूरिताम्।
भवामयहरां कामं कार्पण्य त्रासहारिणीम्॥ १७ ॥

मावतादत्र परमा मारपस्वाक्षिकालिमा।
मालिकाभिस्समेतामा माता मे विधुतावमा॥ १८ ॥

क्षमासमागमाऽभीमा रामाणामादिमाऽसमा।
क्षमा क्षेमा रमारामा प्रमासीमासुमातिमा॥ १९॥

दयासारासाहितासा याशु भामतिपालिता।
साभाकारा भाव पाहि रामरामा विभाति सा॥ २०॥

समुद्रजोन्नतान् कुर्यात् सा नः संसारतारिका।
समुद्रजोन्वितान् क्रौर्यात् पुनस्त्रासान्वितारिका॥ २१॥

इन्दिरा भासुरा पद्म मन्दिराप धरापहा।
हापराधहरा दृष्ट्या सापराभासुरादृता॥ २२॥

काकाननदे देवि विपापाहह भूभू-
 रारादद्रारा ममनानाममहेहे।
यायाममखेखेदद नानाघघनाना
 त्वं त्वं गगदादाववनीनीततमामा॥ २३॥

मारमाता हि भात्युग्र रविमाहित भाग्रमा।
मानिता विधिभीतानां हृतदुर्गत्युरुश्रमा॥ २४॥

पामराज्ञानतरिका च्छायायासंमतातुला।
तापनोदनहासैका रमानतसुराऽवतात्॥ २५॥

पापसंहारिका रातु मनोज्ञानतसंमता।
ज्ञानपामादयाज्ञाता च्छामायापापरादरा॥ २६॥

रमासदादासमार मानदाननदानमा।
सदाशयायाशदास दानयागगयानदा॥ २७॥

समर्थयस्व सकल क्षितिस्थितिविनिर्मितिम्।
मुमुक्षुद्युद्रुरुमुत्समुद्रदुहितः स्वयम्॥ २८॥

पारावाराज्जाता माता
 पायात्पायात्त्रासाद्दासान्।

साराकाराज्ञास्याख्याता
 साराकारा नागाद्याप्ता॥ २९ ॥

रमे रामे मुराराते: मारमातरतीतरे।
ततं तिमिरमेतत्तु मतितोऽतितरामि ते॥ ३० ॥

काले किलालौकिकैक कोलकालालके लल।
कलिका काल कल्लोला कुललोकालिलालिका॥ ३१ ॥

ररोररेररुरो रुरूरुरुरुरोररे।
रेरेरारेरारररे ररेरारिरिरारिरा॥ ३२ ॥

मामा ममा ममे माम्मा मामू मामे मामा ममे।
मामा मेमि मिमे माम ममो मामा ममा मिमाम्॥ ३३ ॥

मामान मामान मामा मान मान नमा नमा।
नमा नमा मान मान मान मान नमा नमा॥ ३४ ॥

माया माया माया माया माया माया माया माया।
माया माया माया माया माया माया माया माया॥ ३५ ॥

मासारक्षापरस्या वनगगगनवत्याघुणस्वाशहेमा
 माहेशस्वास्थ्य नाकादि पददपदिव्ये धयन्तीहतामा।
माताहन्तीति सूतेरचित ततचिरस्थानुकूल्यावनामा
 मानावल्या प्रकृष्टं परममरपप्रीतिरक्षारसा मा॥ ३६ ॥

वक्त्रावेक्षित कर्मकुक्षितिभुजां नोसर्वदायदृशां
 पत्यङ्कस्थितिमत्र विन्दति भयं साहर्तुमृज्वर्थिनाम्।
भिक्षाटस्वमलात्मदुर्गतिहराजस्रं मता नः परा
 राजीवावसथा पराधिभिदुरा शान्तात्मनां भासुरा॥ ३७ ॥

आर्तं वेदयमीड्यसारमहिम श्रीवत्सगौकः स्पृश
 त्रेताङ्कस्थिरमान्तनु त्वममलाप्तातङ्गिरिं वीन्द्रपा।

यत्राटानलसप्रताप मचलद्दासे हरीन्दुस्स्थले
वन्द्यार्यव्रजकल्पक क्रमतया ज्ञानप्रदानाऽसि ना॥ ३८ ॥

वेषङ्कलिविकटाशुभहरमार्यत्राणदं वृषाद्रौ त्वम्।
श्रीरयसे करुणारस पालितलोका हरस्यजस्रमकम्॥ ३९ ॥

जयति सा जलधीश्वरकन्यका
भवभयातुरमादृशपालिनी।
विकसिता रमणस्य कृपावतो
मनसि पालयतो व्यसनान्ननन्तम्॥ ४० ॥

कायभासा चलद्विश्वमुत्कल्पिका
देवता या स्फुरत्यादृता पावनी।
लोकमाता मम त्रस्यतः पापतो
ज्ञानमापादयत्वव्यया नाथितम्॥ ४१ ॥

विदिता निगमे विषमेषुतनौ
रसिके निरता वृषभाद्रिविभौ।
मम दास्यवतो विमलाऽवसथे
कृपया दुरितं सहसे कमले॥ ४२ ॥

समस्तसेव्या सदरिक्षयादिकृत्
लसद्विलासा विभवप्रदा मम।
रविप्रभा त्वं वृषरक्षिके स्फुर-
स्तुतक्रमे देवि जगद्धिता भुवि॥ ४३ ॥

नाशिता पत्तिना नाकसद्माादिना
नादिनेत्राऽधुना नाधिनीं विष्णुना।
नापचारादिना नामयात् सज्जनान्
नावितुं मां विना नाश्रयान्याधना॥ ४४ ॥

भक्तचिह्नासुधा नित्यमिष्टक्रिया
कारिका कारिका कारिका कारिका।

www.prapatti.com

साशुभा यासि मे त्वं समृद्धिं रमे
नामया नामया नामया नामया॥ ४५ ॥

गृहाणि नस्त्वं परमे रमे रमे
ह्यपाकृतापावधिकाधिकाधिका।
जडानपि त्वं नयनाय नायना-
दहो नृकर्णोत्सवदावदावदा॥ ४६ ॥

सा मा मा पातु दयया शयदा भास्वरालका।
दासावनी वरमहा भाविता नारदादिना॥ ४७ ॥

क्षेमातापाप्तिदहा या कमला भासुरालोका।
सासावानीतरसा हा भुवि लूनापदाताना॥ ४८ ॥

आदित्यैरर्च्यताग्र्याभा धीमज्जीवस्तावह्लादा।
सा लक्ष्मीः स्वश्रीदा क्लेशग्लायद्यातुस्तोमावासा॥ ४९ ॥

मास वासरसारावरा सारसवासमा।
मासवासरसाराव वरासारस वाऽसमा॥ ५० ॥

पद्मे वासोऽप्यहह सुमनः कोमलं क्लान्तिकृत्ते
पद्मेवासोऽप्यतिमृदुतनोः साहसेनेति सिद्धे।
आयासि त्वं न कथमधुना चित्रकूटाश्मचारात्
आयासित्वं तदिह कृपया सह्यतां साहसं मे॥ ५१ ॥

नियतं नमांसि विदधीमहि ते
निगम प्रतीप मनसा महिते।
जगदम्ब जम्भरिपुणा महिते
मुनयो जपन्ति तव नाम हि ते॥ ५२ ॥

भयानकमलालयं अतिभयेन जिह्वामिमां
स्तवैर्न कमलालयं हुतभुगुष्णया तृष्णया।
भजेय कमलालयं त्वहमितः परं तन्महः
धुनाधि कमलालयं नहि भजन्ति यत्संश्रिताः॥ ५३ ॥

हयरूपधरो य आसमस्ते
    श्रितलोकः कलयाऽमुना समस्ते।
जुषते धिषणाविकासमस्ते
    दुरिते देवि भवद् दृशा समस्ते॥ ५४ ॥

जननि तडित्प्रभवपुषे
    प्रभवपुषे संपदां नमस्तुभ्यम्।
वषित वृषाचलविभवे
    चलविभवे मा स्म मां प्रवर्तयेथा॥ ५५ ॥

हृतसुखवारिजनिलयं
    वारिजनिलयं रमाभिधं ज्योतिः।
हृदय सदा नम महितं
    नममहितं तदितरेषु पतनं ते॥ ५६ ॥

प्रपदन भारत्यागो भारत्यागोन्मुखस्य मे सोढ्वा।
कमले रक्षसि कलितो रक्षसि कलितोग्र दुष्कृतेऽभयदा॥ ५७ ॥

कृतहिंसारं भान्तं सारम्भान्तं रमे तवापाङ्गम्।
अर्थित रक्षोपाये रक्षोपाये पटो निधेहि मयि॥ ५८ ॥

जनमनुकम्पारम्या कं पारम्याद्रमे न मोदयसि।
कृतहितयाचित्राणा या चित्राणां निधिस्त्वमखिलानाम्॥ ५९ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे चित्रस्तबकः ॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ सङ्कीर्णस्तबकः ॥

समस्तगुणविस्तार समावेशनिवेशनम्।
वन्देऽरविन्दनिलयं वरदं परदैवतम्॥ १॥

औदार्यशेवधिरनिन्दित कान्तिसिन्धुः
ओजः प्रसादनिधिरुज्ज्वलसौकुमार्या।
वैदर्भरीतिरिव वारिधिराजकन्ये
श्लाघापदं भवसि सारविदां कवीनाम्॥ २॥

आरम्भमेत्य महनीय ममोघयत्ना
प्राप्त्याशया श्रितपदा परमेप्सितस्य।
नित्यं फलं कलयसे नियताप्तिभाजा
नाथेन नाटककलापरिपाटिकेव॥ ३॥

व्याप्त्या प्रसिद्धा श्रितपक्षपाता
बाधानभिज्ञा प्रतिपक्षशून्या।
समीहितं साधयसि ध्रुवं नः
सद्धेतुवद् दुग्धपयोधिकन्ये॥ ४॥

प्रकृतिरुचिरमूर्तिः प्रत्ययानां विधात्री
समधिकगुणवृद्धिः साधुतामादधाना।
सृजति पदमजाद्यैरीप्सितां द्रागनन्त-
स्थिरफणितिविधेया शब्दविद्येव पद्मे॥ ५॥

अधिकरण विचारारम्भसीदद्विपक्षं
किमपि विशदयन्त्या कृत्स्नवेदार्थतत्त्वम्।
गलति गहनकर्मालम्बनं मोहजालं
कमलमुखि भवत्या कर्ममीमांसयेव॥ ६॥

www.prapatti.com

चतुराकृतिलक्षणाभिरामा
 परदेवस्य गुणान् प्रकाशयन्ती।
उपदर्शयसेऽपवर्गमार्गं
 मम शारीरकभारतीव मातः॥ ७॥

सुवर्णश्रीरम्यं शुभकरपदर्चं श्रुतिकुलं
 भवद्रूपं चेदं भवति महितं ब्राह्मणगणैः।
तयोरित्थं भेदः स्फुरति तटिनीजानितनये
 बुधेन्द्रैरध्येयं प्रथममितरद् ध्येयमिति च॥ ८॥

व्याकोचवारिजधरां द्विजराजसेव्याम्
 अव्याहताममृतशैवलिनीमिव त्वाम्।
निःसीम संसृतिनिदाघ विदाहतप्ताः
 केचित् सुधाब्धितनये कृतिनो भजन्ते॥ ९॥

वात्सल्यं तव राघवप्रणयिनि व्याचष्ट काकासुरः
 शक्तिं दुर्घटसाधनीं हनुमतः शीतस्स वालानलः।
औदार्यं त्वदपाङ्गलब्ध विभवोल्लासा महेन्द्रादयः
 कारुण्यं कृपणा वयं तु विगुणा निर्हेतुकं रक्षिताः॥ १०॥

दोषौघः शरणं जगाम गुणतामादित्सुरङ्गानि ते
 कौटिल्यं किमपि भ्रुवौ कठिनता कल्याणि वक्षोरुहौ।
दारिद्र्यं बत मध्यभागमधरं रागस्तमः कुन्तलान्
 चापल्यं दृशमम्ब मन्दगतिता पादौ च मौग्ध्यं मुखम्॥ ११॥

कृतस्त्वया देवि कृपाकटाक्ष-
 लेशैरहं श्लोककृदर्भकोऽपि।
परं त्वहं श्लोककृदित्यभीक्ष्णं
 कदा नु गायेयमिति प्रतीक्षे॥ १२॥

आगस्ततिं मे किमदृश्यविद्याम्
 अध्यापयस्यब्धिसुते तथा त्वम्।

स विश्वतश्चक्षुरधोक्षजोऽपि
न पश्यति व्यक्ततमां यथैनाम्॥ १३ ॥

रक्षेति नाथसविधे तव गाढमुक्तिः
यद्युद्गता मम भवेत्तत एव मुक्तिः।
एतावति श्रितमनोरथपूरणेऽस्मिन्
कृष्णप्रिये ननु तथापि कियान् विचारः॥ १४ ॥

यद्युन्निनीषसि यदूद्वहवल्लभे मां
कर्माणि कारय तदा कलुषोज्झितानि।
नैर्घृण्यमेषि यदि वा न ततोऽपि दूये
नैराश्यमेव हि सुखं निगदन्ति सन्तः॥ १५ ॥

नैवापवर्गमति दुर्गममर्थयेऽहं
न स्वर्गमम्ब न ततोऽप्यपरं च सौख्यम्।
अभ्यर्थये हरिसखि त्वयि भक्तिमात्रम्
अत्रापि चिन्तयसि चेदथ किं करोमि॥ १६ ॥

मा कोपं कुरु मातरेकमधुना जल्पामि धृष्टो वचः
शक्तिः कर्तुमकर्तुमन्यथयितुं जागर्ति येयं त्वयि।
तल्लेशो मम चेदसेत्स्यदमृतं सर्वाननेष्यं क्षणात्
विद्मो नैवमुपेक्षसे घनकृपा कस्मात्त्वमस्मानिति॥ १७ ॥

सौन्दर्यस्य निधिर्मुदामुदयभूः संपत्तिमञ्जूषिका
कान्तीनां निलयः कलाजलनिधिः क्षान्तेर्निशान्तस्थली।
दाक्षिण्यस्य शरण्यसद्म कमले दातृत्वविश्रान्तिभूः
आस्थानी यशसां प्रपाऽसि सतृषामाद्यस्य पुंसो धनम्॥ १८ ॥

मोहोन्मूलनमूलिका भवजुषां मोक्षाध्व निश्रेणिका
चेतः शुद्धिविधानसिद्धगुलिका चिन्तातमश्चन्द्रिका।
विद्याविभ्रमशालिकाऽसि कमले विष्णोरुरोमालिका
मातस्त्वं मम पारिजातलतिका मोदाम्बुधेर्वीचिका॥ १९ ॥

www.prapatti.com

विकासः पुण्यानामपि च विकचाम्भोरुहरुचां
विवर्तो हर्षाणां विततिरमृतानां परिणतिः।
विकारः कारुण्यामृत जलधिवीची परिषदां
विकल्पः कल्पद्रोर्जननि तव वीक्षा विजयते॥ २० ॥

प्रज्ञालतानां किमुपघ्नयष्टिः
पनायतां कामगवी कवीनाम्।
प्रपञ्चमातस्त्वमकिञ्चनानां
प्राणप्रतिष्ठा परमाऽसि काष्ठा॥ २१ ॥

अस्मादृशामभ्युदयाङ्कुरो वा
नाथस्य पद्मे नयनोत्सवो वा।
दिव्यौषधं वा दुरितामयानां
पारं परं वा भवती भवाब्धेः॥ २२ ॥

ताटङ्करक्षां त्रिदशाङ्गनानां
तरङ्गिणीजानितपः फलं श्रीः।
दारिद्र्यविद्रावणमूलविद्यां
जगुर्जगन्नायकनायिकां त्वाम्॥ २३ ॥

परिष्कृतिं पङ्कजकाननानां
परायणं नः शरणागतानाम्।
सन्तः शकुन्तध्वजसुन्दरि त्वां
सर्वस्वमाहुः सकलागमानाम्॥ २४ ॥

परिकर्म विनिर्मलं मुरारेः
प्रतियत्नं प्रतिबुद्धशेमुषीणाम्।
भवतीं भवतीक्ष्णयातनानां
अभिचाराहुतिमाहुरब्धिकन्ये॥ २५ ॥

मुनिमानस राजहंसिका वा
मुरभित्कल्पक मञ्जुमञ्जरी वा।

www.prapatti.com

श्रुतिपञ्जरदिव्यशारिका वा
　　जननि त्वं गुणरत्नपेटिका वा॥ २६ ॥

प्रतिसृष्टिरियं तडिल्लतानां
　　परिणामो नु शिरीषमञ्जरीणाम्।
प्रतिभाति हृदि त्वदीयमूर्तिः
　　परिवृत्तिर्हरिपत्नि काञ्चनानाम्॥ २७ ॥

प्रस्तावना भुवनपालन नाटकस्य
　　प्राच्या दिशो धवलिमा भवकालरात्रेः।
दुर्गर्व सर्वरजनीचर धूमकेतुः
　　दोषद्रुमस्य परशुस्तव देवि रूपम्॥ २८ ॥

आलानयष्टिरसि योगिमनोगजानाम्
　　आशापिशाच परिमोचन यन्त्रविद्या।
कार्तान्तलोक गमन प्रतिरोधमुद्रा
　　कारुण्यपुण्यतटिनी कमलालये त्वम्॥ २९ ॥

शरदं तमोघनानां
　　शाश्वतसुखसम्पदामुपोद्घातम्।
शरणं व्रजामि कमले
　　शौरिवशीकार मूलिकां भवतीम्॥ ३० ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे सङ्कीर्णस्तबकः ॥

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ निर्वेदस्तबकः ॥

शरणीकरणीयाङ्घ्रिं शाश्वत्तापत्रयातुरैः।
सर्वनिर्वेदशमनीं समस्तजननीं नुमः॥ १ ॥

अनुपासित तावकाङ्घ्रि पद्मा-
न्यपरामृष्ट परावरस्थितीनि।
जगदम्ब वृथैव जीर्यतो मे
समतीतानि हि जन्मनां शतानि॥ २ ॥

अपवर्गकथापथातिगानाम्
अनुदासीनहृषीककिङ्कराणाम्।
दिवसा बहवो वृथैव याताः
तव सानन्दमुपासनं विना नः॥ ३ ॥

अवधीरित साधुसङ्गमानाम्
अपचारेषु च बद्धकङ्कणानाम्।
कथमन्यतमं कृपानिधे मां
कमले हन्त वृथा कृथाः खलानाम्॥ ४ ॥

स्मारं स्मारं मलिनविषयान् मानसं मेऽवसन्नं
चारं चारं प्रतिखलगृहं जातखेदौ च पादौ।
कारं कारं कुजनविनुतिं क्लेशिता हन्त जिह्वा
वारं वारं वरजलनिधे किं नु विज्ञापयेयम्॥ ५ ॥

विहितमखिलं त्यक्त्वा कृत्वा च गर्हितमन्वहं
तदुचितफलान्यत्रामुत्राप्यहो कलयन्नहम्।
गुणगणनिधे मृत्वा मृत्वा कियन्ति युगानि वा
मुरविजयिनो जाये जायेयमस्मि भयातुरः॥ ६ ॥

www.prapatti.com

तृणत्याजं त्यक्त्वा त्रिजगति कलत्रादिविषयान्
　　प्रणत्या ते दिव्याः कति कति गतिं यान्ति कृतिनः।
अहं त्वेवं तावद्विषयविषयन्त्रेषु पतितः
　　विषीदन् संसारे विपदवसरे रोदिमि रमे॥ ७॥

जननि महति वंशे जन्म लब्धं ततः किं
　　विशदमधिगते वा वेदशास्त्रे ततः किम्।
सदसि कथकदर्पः सादितो वा ततः किं
　　भवजलधितरिस्त्वं भाविता चेन्न चित्ते॥ ८॥

अटित्वा दुर्देशान् सदसि च नटित्वा क्षितिभुजां
　　पठित्वा दीनोक्तीरपि फलमलब्ध्वाऽतिचपलः।
अपारैर्व्यापारैरलसतनुराराधनमहो
　　भवत्या हित्वाऽहं बलवदवसीदामि कमले॥ ९॥

निरन्तरमरुन्तुदैर्निरयवेदनापादनाद्
　　दुरासदधराभुजामलमपावनैः सेवनैः।
रमे ननु रमेत मे दुरितमोचके मेचके
　　घनस्तनि मनस्त्वया घटितनर्मणि ब्रह्मणि॥ १०॥

जनित हृदवसादं शुष्कनिर्वेदवादं
　　जननि जहदपार्थं शश्वदालम्ब्य धैर्यम्।
शरणमिह भजेयं संश्रितान्यैरजेयं
　　दनुजभिदमुदारं तं भवत्या सदारम्॥ ११॥

निर्विण्णमब्धिकन्ये
　　निरीक्ष्य मां शीतलैरपाङ्गलवैः।
अभिषिञ्चसि बलिवञ्चक
　　चरणद्वय शरण वरणसाम्राज्ये॥ १२॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे निर्वेदस्तबकः॥

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ फलस्तबकः ॥

दुग्धां दुग्धाम्बुधेः पुत्रि दुरितापहरा मम।
शार्ङ्गिणश्चरणाम्भोज शरणागति संपदम्॥ १॥

धावन्तमुच्चतरदुर्विषयाटवीषु
सारङ्गशावमिव शश्वदपाङ्गजालैः।
मामच्युतस्य महिषि प्रसभं गृहीत्वा
नित्यं विधेहि युवयोरनुकूलवृत्तिम्॥ २॥

मातर्हिताहितविवेक विहीनमेनं
मन्दं मुकुन्दवरवर्णिनि मां जघन्यात्।
मार्गान्निवर्तयितुमर्हसि मङ्क्षु माता
कूपे निपित्सुमपि डिम्भमुपेक्षते किम्॥ ३॥

विश्वस्य धात्रि भवती परिपास्यतीति
विश्वस्य सम्यगभयं तु वयं चरामः।
निःश्रेयसं गमय वा निरयं नयेर्वा
कीर्तिं लभस्व यदि वा महतीमकीर्तिम्॥ ४॥

उच्चैरकृत्रिमगिरो यदि नाब्धिघोषाः
उन्मादिनां फणितयः स्मृतयश्च नो चेत्।
नारायणप्रणयिनीं नमतो मम त्वां
नैःश्रेयसी न भविता कथमम्ब संपत्॥ ५॥

गीतोपदेशगुरुपत्नि कृतागसो मे
गोप्त्री त्वमेव भवताद्भवतापभाजः।
आत्मावनेऽप्यकुशलैरपरैः सुरैः किं
बद्धः स्वयं किमु विमोचयिता बतान्यम्॥ ६॥

www.prapatti.com

कर्माहृतिर्मतिरुपास्तिरिरिति प्रतीतैः
    मुक्तो मुरान्तक विलासिनि मुक्त्युपायैः।
अस्मादृशस्तव जगत्यनुकम्पनीयः
    नानापराधनिधिरम्ब न लभ्यतेऽन्यः॥ ७॥

पापोत्थकोप कलुषीकृतनाथचेतः
    पाथः प्रसादनविधौ कतकायितोक्तिम्।
योऽहं भवामि स भवन् यदुनाथयोषे
    तां त्वामनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये॥ ८॥

निरतिशय विभूतेः देवि निष्किञ्चनोऽहं
    भवदवपरितप्तो भास्वरानन्दमूर्ते।
त्वदुपजनितबोधस्त्वज्जुषः कैटभारेः
    चरणनलिनयोर्मां तत्स्वमेवार्पयामि॥ ९॥

महति भवती मामार्याणां कुले समजीजनत्
    भवपथपरिश्रान्तच्छायातरूननयद् गुरून्।
शरणवरणं साङ्गं शौरावचीकरदिन्दिरे
    किमिह बहुना संपूर्णो मे चिरेण मनोरथः॥ १०॥

हृद्यं पद्यसहस्रमेतदनघं संशृण्वतः कम्पतां
    मोदेनादिमशाब्दिकस्य फणिनो मूर्ध्नां सहस्रं मुहुः।
तत्कालोचित चारुमारुतधुतत्वत्केलिगाढश्रमं
    प्रत्नं संप्रति मे प्रसीदतु रमे पक्षीन्द्रवाहं महः॥ ११॥

येयं नाद्रियते कृतिः कतिपयैरीर्ष्यागृहीतैर्जनैः
    चित्रं सैव विपश्चितामकलुषे चित्ते विधत्ते मुदम्।
विश्वस्याम्ब मनो दुनोति दयिताविश्लेषिणां या नृणां
    नो किं कोकिलकाकली भवति सा तोषाय योषाजुषाम्॥ १२॥

बहुस्तबकभासुरस्तव नवस्स्तवस्वस्तरुः
    प्रशस्त विबुधस्तुतस्त्रियुगनायिके वस्तुतः।

समस्तमपि वाञ्छितं वितनुते सदानन्दन-
स्थितिः सुरभिलैः रसैरपि दिशो दशामोदयन्॥ १३॥

श्लोकाः श्लाघावसरतरलीभूतवेधःपुरन्ध्री-
चूडागुच्छप्रसृमरमधुस्रोतसा जातसाम्यः।
विश्वाम्ब त्वद्गुणपरिचये वीततन्द्रान् सुधीन्द्रान्
प्रीणन्त्येते मम परमनोभैरवा धीरवादाः॥ १४॥

अम्ब त्वद्गुणलेशपेशलमिदं डिम्भस्य मे जल्पितं
साकं लोकपतिस्त्वया निशमयन्नाकं विधातुः पदम्।
मोक्षं चाननुरूपमेव गणयन् मोदाद् महौदार्यवान्
मन्ये सम्प्रति पारितोषिकमसावन्वेषतेऽयं हरिः॥ १५॥

समस्त गुणशेवधेरमृतकल्पसूक्तेस्तव
स्तवस्य परिशीलनात् फलमुपैति यः प्रार्थितम्।
लभेत यदि वेतनं सुरभिदुग्धदोहाज्जनः
स काममुपमीयते जननि तेन नैवेतरः॥ १६॥

सानन्दं ये सरसमनसः स्वादु लक्ष्मीसहस्रं
जेगीयन्ते जगति जनितश्रीनिवासप्रसादम्।
शान्तत्रासां विततिममितां शर्मणां निर्मिमाणा
तेषामेषा विहरतितरामिन्दिरा मन्दिरेषु॥ १७॥

पौत्रेणात्रेयगोत्राभरणनयचण श्रीनिवासाध्वरीन्दोः
श्रीमद्रामाङ्घ्रिभक्तिप्रमुदित रघुनाथार्ययज्वात्मजेन।
वेदान्ताचार्यपादाम्बुजनिहितहृदा वेङ्कटार्येण क्लृप्तं
रम्यं लक्ष्मीसहस्रं पठत दृढतरं नित्यकल्याणकामाः॥ १८॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटाध्वरिविरचिते श्रीलक्ष्मीसहस्रे फलस्तबकः॥